Ára: 30 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 160. sz. 1943. július 18 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed. évre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A harmadik szakaszba lépett sziciliai küzdelem leghevesebb csatája bontakozik ki a cataniai síkságon

Percnyi szünet nélkül ötven órája folyik a légicsata Szicilia felett — Megkezdődött az elkeseredett küzdelem a cataniai síkságon

A német keleti védelem még nem vette igénybe tartalékait, hagyja, hogy az ellenség felőrlődjék Sztalin látogatást tett az oreli frontszakaszon — A keleti arcvonal legtöbb szakasza megélénkült

Rommel vezényli az inváziós kísérletek elhárítására szervezett új német mozgó hadsereget

A sziciliai harcokat a német-olasz ellenállás fokozódó megszilárdulása jellemzi — számol be az inváziós harcokról az Europapress katonai szakértője. — A német ellentámadás után, mely az inváziós csapatokat visszavetette Cataniától délre, Berlinben számolnak a Catania elleni brit támadás megismétlésével, mivel a felderítés megállapította, hogy Montgomery Augusta környékén újabb páncélosokat gyújt össze. Emellett a Lentinitől délre levő hegyekben harcoló gyalogos kötelékeit is állandóan újabb tartalékokkal erősíti. — A brit hadsereg balszárnya némi, jelentéktelen térnyereségre tett szert. Ezzel szemben teljesen sikertelenek voltak a Gelából Caltagirona felé előnyomuló amerikaiak nagy erőkkel végrehajtott támadásai. A 7. amerikai hadsereg balszárnyán harcoló kanadai csapatok a tengerpart mentén közelebb jutottak Girgentihez.

AZ ÁLTALÁNOS HELYZETBEN

az utolsó 48 óra nem hozott jelentősebb változást egyik fél jelentései szerint sem. Az inváziós csapatok folytatták az újabb csapatok és hadianyag partraszállítását, de bizonyos nyugtalanság érezhető az angolszász hadvezetésnél — állapítja meg Berlin — amiatt, mert nem tudják, hol és mikor kell számolni a nagyarányú olasz-német ellentámadással. Ugyanakkor azonban vállalnia kell a hadi és kereskedelmi flottában elszenvedett és egyre nagyobb méretű veszteségeket, ami által nehezebbé válik a szigetre való ember és utánpótlási anyagszállítás.

HARMADIK FÁZISÁBA ÉRKEZETT

Sertorius véleménye szerint az utolsó napok eseményei által a sziciliai harc. Az első rész maga a partraszállás ténye volt, amikor angolszász erők a meglepetés előnyével, nagy tengeri és légi erők fedezete alatt végre hajtották gyors támadó akciójukat a partőrség ellen. A második menetben a brit és amerikai erők nagy harcok árán elhárították a hídfőik ellen indított tengelyakciókat és részben hajóágyúik tűzfüggönye mögött, másrészt a 200 kilométeres partvidék védelmében elkerülhetetlenül mutatkozó hézagokat kihasználva, nagyjában az Agrigentototól Augustáig húzódó vonal magasságáig előre tudták vinni támadóoszlopaikat, sőt egyes helyeken összeköttetést is tudtak teremteni. Ebben a harcban még mindig jelentős szerephez jutottak a meglepetési elemek és a Cunningham, Ramsay és az amerikai Hewitt tengernagy vezetése alatt működő egyesült amerikai-angol hajóraj. A kétségtelen angolszász légifölény is kedvezett az inváziónak a harcoknak ebben az időszakában.

A HARCNAK

ez a második szakasza volt Berlin megállapítása szerint az, amikor egyes órákban a helyzet igen komolynak látszott és ezt a körülményt sem Róma, sem Berlin nem titkolták. Londonban viszont egyes indokolatlan derűlátók már elintézettnek tartották a sziciliai kérdést. A messinai átjáró elleni támadás, mely ha nem is ért el figyelembevehető eredményt, azt a látszatot keltette, hogy a teljes erővel idezúduló brit flotta esetleg tartósan bizonytalanná tehetné a legfonosabb német-olasz utánpótlási vonalat, továbbá Montgomery páncélosainak kiözönlése a cataniai síkságra, amikor 18 kilométerre megközelítették magát Catania városát, ezek voltak a legjelentősebb fejezetei a sziciliai harcok eme második, most más lezárult szakaszának — fejtegetik Berlinben katonai szakértők. Egyidejűleg rámutatnak arra, hogy ekkor jelent meg Catania előtt a tuniszi harcok után átszervezett Hermann Göring-hadosztály és ellentámadása nemcsak megállította Montgomery előnyomuló hadoszlopait, hanem délfelé előretörve elérte Augusta városát is. Ugyanakkor más frontszakaszokon is visszavetették az angolszászokat. Angol és francia jelentések is részletesen beszámolnak az augustai hadikikötő birtokáért vívott kemény harcokról, melyek ugyan nem jártak azzal az eredménnyel, hogy a tengelycsapatok elfoglalhatták volna Augustát, de tönkretették a brit hadvezetésnek azt a hitét, hogy Augustát első meghódítása után többé nem fenyegeti veszély a tengely felől. A Catania elleni támadás is megrekedt és az angolszászok belátva, hogy még nagyobb erőkkel kell fellépniök, ezért inkább a hadianyag és csapatszállítás szakadatlan folytatására fektetik az utóbbi napoknak a sziciliai hadszintér eseményeiről beszámoló közléseiben a hangsúlyt.

A NÉMET VÉDELEM

megszilárdulásával számol London — hangoztatja a német sajtó — és most már elérkezett a sziciliai csata harmadik fázisa, amikor a tengely olyan erőkkel lép fel az inváziós front legkényesebb pontjain, hogy a szembenálló csapatok ereje a megfigyelők szerint egyensúlyba került.

MINDEN IDŐK LEGNAGYOBB SZÁLLÍTÓFLOTTÁJÁT

állította be Eisehower angolszász híradás szerint az utánpótlás biztosítására, mivel teljesen tisztában vannak azzal, hogy a sziciliai harcok további fejleményei a hadiszerencsén kívül az utánpótlási lehetőségek mértékének kihasználásától függnek. Ennek a flottának munkáját azonban a német és olasz légierők és búvárhajók igyekeznek késleltetni. Ez nagy károkat okozhat, de a kiesés nem lehet olyan, hogy az amerikai főparancsnokságnak gondjai lehetnének a marokkó—algir—tuniszi „csatornákon" szakadatlanul özönlő ember- és hadianyag átszállítása körül. — Cunningham hadiflottája olyan erős, hogy a kirakodást széles hídfők birtokában feltétlenül biztosítani tudja. Másrészt a messinai átjárónak az angolszászok részéről nem sikerült elzárása folytán a tengely is akadálytalanul szállíthatja utánpótlását, ami a sziciliai harcokat hatalmas arányúvá növelheti.

ÖTVEN ÓRÁJA FOLYIK A LÉGI CSATA

Sziciliába a Transcontinent Press jelentése szerint. A légi harcok az utolsó két napon egyetlen percig sem szüneteltek és nem volt egyetlen félóra sem, hogy a repülőgépek százai ne küzdöttek volna Szicilia légiterében.

A német légi haderő vezetőségében közelálló körökből szerzett értesülés alapján jelenti a Nemzeti Sajtó Tudósító, hogy Sziciliában naponta 1200 német bombázó pusztítja a partraszállító hajókat.

A RABSZOLGASÁG ELLENI HARCRÓL

ír cikket Pavolini, amikor a Messageroban megállapítja, hogy az ellenség szerint, ha Olaszország ki is kapcsolódik a konfliktusból, nem kapcsolódnék ki a háborúból, mert Olaszországot előbb támaszponttá építenék ki Európa többi országa ellen, aztán pedig Olaszországnak minden rendelkezésre álló erejét át kellene adni az ellenségnek, hogy annak igénybevételével folytassa tovább a küzdelmet. Olaszország tehát egyszerű földrajzi fogalommá süllyedne és a megszállási és katonai kiszipolyozás után szolgai béke várna reá.

A TENGELYSAJTÓ

bőséges kommentárokkal kíséri a sziciliai eseményeket. A Popolo d'Italia így ír:

Ha harcolni és győzni akarunk, győzni is fogunk. Aki nem akarja a szövetségesek cselédjének libériáját hordani, az öltsön egyenruhát. Ma szeretni kell a szörnyű és borzalmas háborút, hogy megóvjuk Olaszország becsületét. Aki hisz, győz, aki cselekszik, győz — írja az olasz lap és követeli a végsőkig való helytállást.

Az olasz lapok valamennyien magasra értékelik azt a hatalmas erkölcsi erőt, mellyel az olasz nép szembeszáll támadóival. Hangsúlyozzák, hogy bár a harc a szövetséges Németország támogatásával folyik, mégis elsősorban Olaszország küzdelme.

AZ ANGOL SAJTÓ

abból a hírből, hogy Németországban különleges kiképzésű antiinváziós német mozgóhadsereg alakult Rommel tábornagy parancsnoksága alatt, azt a következtetést vonja le, hogy a sziciliai főparancsnokságot Rommel vette volna át. Rommel repülőgépen igyekezet volna angolszász híradás szerint elérni Sziciliát, Sisacusa környékén azonban gépe harcba keveredett egy angolszász repülővel, amely Rommel gépét lelőtte és lángbaborult és lezuhant, a gép roncsai között lelte volna halálát Rommel. A német és olasz sajtó ezt az angolszász állítást kitalált történetnek minősítette, Rommel halálának híreit éppúgy, mint sziciliai főparancsnoki megbizatását, melyet legjobban az a tény cáfol meg, hogy Umberto trónörökös vette át a sziciliai főparancsnokságot.

MAC ARTHUR FŐHADISZÁLLÁSÁNAK

hivatalos közlése szerint az amerikai csapatok rohammal elfoglalták az újguineai Mubo városát. Az amerikai erők most Komjatuna irányába igyekeznek előrenyomulni.

A KELETI HARCTÉR

eseményei kapcsán a német sajtó rámutat arra, hogy Angliában túlzott mértékben értékelik a szovjet győzelmi jelenté-

FONTOS TUDNIVALÓK

Zsír és margarin kiosztás Július két utolsó hetében. (9)
Hivatalos hirdetmény a tűzifa igénylésről. (9)
Nyolcszáznegyven női állást tölt be a Női önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet. (9)
Közöljük a felemelt vendéglői és kávéházi árakat. (10)

TŐKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

seit az oreli és kurszki ütközet alakulásáról. Német katonai körök a legnyiltabban közölték, hogy a szovjet óriási erőfeszítéseket tett és tesz ebben a két körzetben, de határozottan cáfolják, hogy ezek az erőfeszítések említésreméltó eredményekkel jártak volna.

A SZOVJET HADITERVET

mint a német sajtó írja, Timosenkonak erre a támadására Sztalin jelenlétében és személyes irányításával dolgozták ki, tehát a végrehajtásban aligha kell takarékoskodni emberrel és hadianyaggal. Bizonyos tehát, hogy a szovjet a közeli napokban újabb és újabb egységeket fog harcba vetni ezeken a kenyes pontokon, de ezekre a támadásokra a német hadvezetőség felkészült. Megjegyzik még a német jelentések, hogy a szovjet ezekben a harcokban nagy tömegben alkalmazta az angol gyártmányú „Churchill" és az amerikai „Shermann" tipusú nehéz tankokat.

A NÉMET HADVEZETŐSÉGET

nem érte váratlanul az orosz támadás sorozata. Érthető, hogy a szovjet csapatok szeretnék az előretolódott német csapatokat felmorzsolni — az Oreltől északra eső szakaszon.

A német védelem azonban még nem vette igénybe készenálló tartalékcsapatait és — — mint a Német Távirati Iroda katonai tudósítója jelenti —, hogy az Oreltől északra fekvő térségben az ellenség minden áron nagyarányú támadásba akar kezdeni. A német hadvezetőség számolt a szovjetnek ezzel a szándékával. Az Oreltől északra fekvő szakaszon a német arcvonal kelet felé tolódott. — Újabban a legnagyobb ellenséges nyomás ezen a kiugró arcvonalszakaszon érezhető. Úgylátszik, hogy az ellenség minden erejét latbaveti, hogy mindenekelőtt Szuchimcsitől délre fekvő szakaszon hadászati sikereket érjen el. Tömegtámadásaikkal eddig még csak legcsekélyebb helyi sikereket értek el. A német védelem mindezideig nem vette igénybe készenálló tartalékcsapatait és azt a taktikát követi, hogy hagyja az ellenséget a támadásban felőrlődni, hogy azután saját támadásaival annál nagyobb hatást érjen el. Berlini katonai körökben képtelennek minősítik az ellenségnek sikerekről szóló jelentéseit és rámutatnak arra, hogy az ellenséges országok felfokozott várakozásainak a valóság mértékére való lelohasztása rövidesen be fog következni. Lehetséges, hogy éppen ezért tart olyan sokáig német részről a céltudatos hallgatás. Amint várható volt, a keleti arcvonal többi szakaszai is megélénkültek.

Rekamiék, fotelek
jóminőségű huzatokkal, hajlított ebédlőszékek, konyhaberendezések nagy választékban olcsón vásárolhatók.
Bucsku asztalosmester
ÁRPÁD-TÉR 24.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Bjelgorodtól északra a harci tevékenység pénteken alábbhagyott. Orel területén azonban tartanak a súlyos elhárító harcok. A bolsevista támadásokat kemény és változatos harcokban szétvertük. Ezeken a harci szakaszokon pénteken újból 251 páncélost pusztítottunk el. A keleti arcvonal többi részéről: a cubáni hídfő ellen páncélos és csatarepülők támogatta ellenséges repülők elhárításáról és a miuszi arvonalon folyt több helyi támadásokról érkeztek hírek. A német légihaderő pénteken igen jó eredményel harcolt az ellenség készenléti állásai és mozgásban levő csapatai ellen. Repülőink és a légi háború légvédelmi tüzérsége 80 orosz repülőgépet lőtt le. Sziciliában az ellenség, pénteken, különösen Catania előtt több izben is heves támadásokat indított, azonban említésre méltó eredményt nem ért el. Német vadász és romboló repülők mély támadásban súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek és 16 repülőgépet pusztítottak el Szicilia felet. Az ellenség a Földközi-tenger térségében összesen 34 repülőgépet vesztett. A messzinai szorosban több ütközetre került sor német és brit naszádok között. A harcok során egy brit gyors naszádot elpusztítottunk, egyet valószínűleg megsemmisítettünk, többet pedig felgyujtottunk. A németek és az olaszok pénteken eredményesen támadták a Szicilia előtti ellenséges szállítóhadat. Ymudeni tenger részen német kikötő védő hajók egy brit gyors hajókötelék támadását háritották el. Egy ellenséges torpedóhajót olyan súlyosan megrongáltak, hogy az valószínűleg elpusztult. Néhány ellenséges repülőgép a szombatra virradó éjszakán a birodalom északnyugati és déli területén repült el. Néhány helyen bombákat dobtak, jelentékeny károk keletkeztek.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Sziciliában, különösen pedig Agrigentó területén pénteken is folytak az elkeseredett harcok. Az ellenség erős támadásai és súlyos veszteségei ellenére sem tudott újabb eredményeket kicsikarni. Harci és csatarepülőgépek kötelékei újból és újból mélytámadásokat intéztek ellenséges csapatok ellen, emberben és hadianyagban súlyos veszteséget okozva. — A tengelyhatalmak torpedó és harci repülőgépei a Passerofoknál, valamint Szirakuza és Augusta kikötőjének közelében súlyos támadásokat intéztek ellenséges hajók ellen. Egy 7 ezer tonnás ellenséges gőzös kigyulladt és elmerült. Német vadászok Szicilia felett 16 gépet, köztük 12 négymotoros Liberator mintájút lőttek le. A Nápoly, Bari, Reggio Calabria és Messina ellen intézett légi támadások jelentékeny kárt nem okoztak. Az áldozatok száma csekély. Gyujtó és robbanó bombákkal végrehajtott kisebb jelentőségű támadásokat intézett az ellenség Spezzia, valamint lombardiai helységek és Emilie ellen is. A légvédelmi tüzérség és a vadászrepülők összesen 18 ellenséges gépet semmisítettek meg. A szombatra virradó éjszakán ellenséges repülőgépek elrepültek Róma felett és röplapokat szórtak le. A keletsziciliai vizeken néhány ellenséges gyors hajó megtámadta egyik könnyű cirkálónkat. A cirkáló elsüllyesztett 2 gyorshajót, egy tengeralatt járónk megorpedózott egy ellenséges rombolót. (MTI)

Finn hadijelentés

Helsinki, július 17. Német TI. A július 17-iki finn hadijelentés így hangzik: Az aunusi földszoroson rohamcsapataink szétszórták az ellenség három ellenállási fészkét és több ellenséges katonát megsemmisítettek. Rukajervi vidékén előztük az állásaink ellen előretört két kisebb ellenséges osztagot. A finn öböl felett pénteken délután vadászaink lelőttek egy ellenséges zuhanó bombázót (MTI)

Churchill és Roosevelt lázító üzenetet intézett az olasz néphez

Róma: Az olasz nép tudja, hogy immár drámai helyzetbe jutott, mellyel szemben a becsületérzésnek és nemzeti érdeknek egyetlen célja van: ellenállás a végsőkig

Róma, július 17. Churchill és Roosevelt az olasz néphez üzenetet intézett, amelyben felszólítják, hogy lázadjon fel a törvényes kormány ellen és vesse magát bele anarchiába. Ezek az úgynevezett „rend országai" ekként akarják gyengíteni hadseregeik inváziójának útját, minden eszközzel, semmiképpen sem törődve azzal az ár tatlan vérrel, amely motorizált hadseregeik kerekeinek és hernyótaljainak útját öntözné. Roosevelt és Churchill üzeneténck szelleme teljes összhangban van az angolszász önzéssel. Az olasz nép ebben a pillanatban nem hallja az ellenség üzenetét. Az olasz nép csak azt tudja, hogy ellenség nyomul nemzeti területére. Az angolok és északamerikaiak Olaszországban hiába keresnek Darlanokat, Olaszországban ilyenek nincsenek. Az olasz nép tudja, hogy immár drámai helyzetbe jutott. amellyel szemben a becsületérzésnek és a nemzeti érdeknek csak egyetlen célja van, ellenállás a végsőkig. Ha Anglia és az Egyesült Államok le akarják verni Olaszországot, ugyanakkor úgy kell leverniök, hogy fegyver van a kezében, vagyis véráldozat árán. Az olasz nép erkölcsi gyengítésére számítanak, de ilyen nincs. MTI.)

Küszöbön a sziciliai hadjárat leghevesebb csatája

Az angolok elérték a cata niai nagy parti síkságot

Bern, július 18. (Bud. Tud.) A cataniai síkság bejáratánál, Lentini vidékén a 8. brit hadsereg kötelékei heves harcot folytatnak német-olasz elit csapatokkal. A legutóbbi angolszász jelentések szerint a német páncélosok kemény ellenállása után visszahúzódtak Lentinitől, hogy a cataniai síkságon újból felkészüljenek a harcra. Más jelentések szerint ezzel a 8. brit hadsereg csapatai előtt szabaddá vált a cataniai síkságra való behatolás. Hangsúlyozzák, hogy a cataniaisíkságon rövidesen kifejlődhetik a sziciliai hadjárat leghevesebb csatája. Eisenhower tábornok főhadiszállása közlése szerint a 8. brit hadsereg csapatai elkeseredett küzdelem után elérték a cataniai nagy parti síkságot. Montgomery ismét nagy ejtőernyős vadász- és gyalogsági csapatokat vetett küzdelembe, hogy a német vonalak mögött igyekezzen támadni.

Zürich, július 18. (Bud. Tud.) A 8. brit hadsereg északi irányú erőfeszítéseivel egyidejűleg kanadai és brit kötelékek vizzini vidékén fejtenek ki erős nyomást és hír szerint a hadsereg elől levő csapatai megközelítették a Catania és Caltagirone közötti utat. Ennek az útvonalnak a mentén van Guzzoni tábornoknak, a sziciliai tengelycsapatok főparancsnokának első védelmi vonala. Montgomery főhadiszállásáról származó egyik jelentés arról számol be, hogy a Lentininél folytatott harcokban a 8. hadsereg csapata a Hermann Göring hadosztály zömébe és a 15. német páncélos hadosztály egységeibe ütköztek, akikkel annakidején Észak-Afrikában már heves harcokban álltak. Jelentik továbbá, hogy Cannicati szakaszán az amerikaiak súlyos harcban állanak a tengelycsapatokkal.

A tengely tengeralattjárói nem vesznek részt a Szicilia körüli küzdelemben

Az ellenség Sziciliában még nem tudott annyira megerősödni, hogy sorsa ne a tengeri szállításokon dőlne el. A tengelycsapatok rendkivüli sikeres ellenállása éppen annak köszönhető, hogy az ellenség utánpótlási vonalait és csapatszállító hajókat támadhatják nagy sikerrel és ebben igen jelentős része van az olasz torpedóvető repülőgepeknek is. Az olasz torpedóvető repülőgépek már a küzdelem első pillanataiban hatásosan avatkoztak be a hadműveletekbe. Nagy szerep jutott ezenkivül a torpedóvető naszádoknak is, amelyektől a hadműveletek során elsőizben követelnek rendkivül nagy önálló teljesitményt.

Érdekesnek tartják, hogy a tengely tengeralattjárói v. igen kis számban, vagy egyáltalán nem vesznek részt a hadműveletekben. Ugyanis az ellenség torpedóvető repülőgépei, valamint az egyéb légi megfigyelők az alacsony mélységű és rendkivülli módon átlátszó tengerben olyan hatásos módon tudnának ellentállani hogy a tengeralattjárók bevetése hiábavaló áldozatokat követelne. A tengely repülőgépei rendkivül jelentős sikereket értek el július 1-től 14-ig, — mert ezidő alatt tizenöt cirkálót süllyesztettek el, illetve rongáltak meg. (MT)

A messinai szoros irányában az angol előnyomulás kiszélesedett

Róma, július 17. (MTI.) Az olasz lapok jelentései szerint a cataniai síkságon elkeseredett ütközet tombol. Hogy a tengelycsapatok milyen elkeseredett ellenállást tanusitanak, az mutatja legjobban, hogy a hadihelyzetben semmi változás nem állt be a legutóbbi két nap folyamná, pedig az ellenség újabb csapatokat tett partra a szigeten és az eddigi hadműveletek legfontosabb csatája valószínűleg a cataniai síkságon fog eldőlni. Ez a 35 km. ugyanolyan szélességű síkság már nagyob erők megütközését is lehetővé tette. Ugyanakkor mind a szigeten folyó küzdelem, mind pedig a messinai szoros irányában való előnyomulás kiszélesedett ezen a fronton. A döntést kétségtelenül ezen a helyen lehet a leghatásosabban kierőszakolni, azonban erre a tengely is számított és jelentős egységeket vonultatott fel, hogy ezen a ponton megálítsa az ellenség nyomását. A cataniai síkság elleni nagy páncélos és egyéb erőkkel megindított támadás július 15-én este 6 órakor kezdődött meg és az ellenség azóta sem tudott előrenyomulni egy lépést sem.

A sziciliai küzdelem egyike a hadtörténelem legérdekesebb vállalkozásainak. Arra kell gondolnunk, hogy ugyanakkor, amikor a páncélos és egyéb erők heves küzdelembe bocsátkoznak az angolszászokkal, a hátuk mögött hatalmas tengeri csata zajlik le, ami nem annyira a haditengerészet küzdelme, mint inkább a tengeri szállítások megakadályozására irányul.

A keleti arcvonal mindhárom szakaszán fokozódó hevességgel folynak a harcok

Berlin, július 17. A keleti arcvonal középső részén dúló *nagy csata mindhárom szakaszán Bjelgorodnál, valamint Oreltől* délre és északra egyre fokozódó *hevességgel folynak a harcok.* Bjelgorodtól északkeletre német páncélos kötelékek bekerítettek egy nagyobb bolsevista erőcsoportot, amelynek megsemmisítése folyamatban van. A hadműveletek során rossz időjárási és útviszonyok ellenére is összeköttetést létesítettek két előretolt hídfőállás között. Ezzel egyidejűleg nagyobb erdős területeket tisztítottak meg és több helységet és egy fontos magaslati vonulatot foglaltak el. A német kötelékek anélkül, hogy talpalattnyi területet is feladtak volna, visszaverték a szovjet hadosztályok valamennyi támadását, bár ezeket erős tüzérségi és páncélos erők támogatták. *Egy német Tigris harckocsi csoport egy óra alatt 49 szovjet* páncélos kocsit lőtt ki. Néhány km-nyi távolságból egy páncélt törő ágyuosztag rohamlövészekkel szorosan együttműködve a pénteki nap folyamán 62 páncélost semmisített meg. (MTI)

Az Orel és Kurszk közötti csata szovjet veszteségei: 40489 fogoly, 4073 páncélos, 2113 löveg, 1106 gránátvető, 3672 géppuska 1793 repülőgép

Berlin, július 17. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti a keleti arcvonal helyzetéről:

A szvjet az Orel és Kurszk között feilánglt csata eddigi folyamán óriási véráldozatain kivül 40.289 foglyot, 4073 páncélost, 2113 löveget, 1106 nehéz gránátvetőt, 3672 nehéz géppuskát és 1793 repülőgépet vesztett. Igy tehát a támadásra előkészített bolsevista hadseregek veszteségei olyan nagyok, hogy a német ellentámadás teljesen meghiusította a bolsevista főparancsnokság messzire terjedő célkitűzéseit. A harcok súlypontja pénteken is Oreltől délre, keletre és északra volt, ahol 251 támadó szovjet harckocsi közül 219 harckocsit kilőttek. A bolsevisták széles arcvonalon több hullámban zászlóaljnyi és ezrederősségű csapatokkal és páncélosok támogatásával támadtak.

A bolsevista emberanyag kiméletlen harcbavetésére jellemző, hogy *két helyen még lovasságot is támadásra indítottak a német rohamlövészek ellen.* A német csapatok ellentámadással szilárdították meg védelmüket, miközben a tigris osztagok és még nehezebb páncélosok szétrombolták a támadó szovjet osztagokat és az újabb támadásra készülő bolsevista csapatokig nyomulva előre, már csirájában elfojtották az újabb támadást. Egy sikeresen elszigetelt betörési helynél még folynak a harcok. Az oldalról jövő német ellentámadás nagyobb szovjet erőket fenyeget bekerítéssel. Oreltől délre különböző ürméretű német ütegek rendkivül széles és mélv zárótüzükkel szétugrasztották a támadásra készülő bolsevistákat. (MTI)

—ooOoo—

A török külügyminiszter megbeszélése Papennel

Isztanbul, július 18. — A török külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Papen német nagykövettel. MTI

Rövidesen életbelépő szigorú intézkedésekkel letörik azt a hisztéria hullámot, mely a feketepiacot és zugkereskedelmet lehetővé tette

Az új termésbeszolgáltatási rendszer és a jó termés lehetővé teszi, hogy mindenki számára biztosítsák az élelmiszerjegyek hiánytalan beváltását

Mértékadó politikai és gazdasági körökben sokat foglalkoznak az utóbbi időben azzal a nyugtalansággal, amely egyes körökben az új rendszer életbeléptetése óta lábrakapott. A gazdasági élet egyes tüneteiből megállapították, hogy ez a nyugtalanság valósággal hisztériahullámmá növekedett. Mértékadó körökben mindenekelőtt megállapítják, hogy a nagyközönség egyes rétegeiben tapasztalható idegesség indokolatlan.

Az új gazdasági rendszert hosszú hónapok alapos előkészítő munkája, az ország valamennyi jelentős gazdasági tényezőjének meghallgatása után a miniszteri tanács határozta el — állapítják meg az illetékesek. — A nyugtalankodók, úgy látszik, nem tételezik fel — hangoztatják ugyanezek a körök —, hogy a kormány az adott helyzetben úgy cselekedett, ahogy azt az ország érdeke megkívánta. Utalnak a miniszterelnök és a pénzügyminiszter szegedi megállapítására, hogy az árak és a bérek rögzítésének időpontja elérkezett, tehát szükségessé vált a kiegyenlített árszínvonal megállapítása. Minthogy ennek alapja a 80-ról 40 pengőre emelt búza lett, a nivellálás az egész vonalon felfelé történt.

Mértékadó körökben a nyugtalanság legfőbb okát abban látják, hogy **egyesek nem állnak meg a tények konstatálásánál, hanem az eseményekből olyan következtetéseket vonnak le, amelyek ellentmondanak a valóságnak.**

A tény azt, hogy **a bankjegyforgalom a világ egyetlen államában sem emelkedett olyan kis mértékben, mint nálunk.** A háborús államháztartás 81 százalékát adóbevételből fedezi a kincstár. Ebből a két tényből is világosan látják az illetékesek, hogy a lábrakapott idegességnek tárgyi alapja nincs, hanem okait egyesek felelőtlenségében és fegyelmezetlenségében kell keresni.

A háború mindenkitől áldozatokat kíván s a háborús áldozatvállalás jegyében lehetett csak rendezni az árszínvonal kérdését is, amely viszont végleges helyzetet kíván teremteni az árak és bérek frontján. Illetékesek szerint ez önmagában is oly jelentős, hogy csupán ezért is érdemes lenne áldozatot hozni. Egyesek idegessége elsősorban abban jelentkezik, hogy **mindenképpen szabadulni akarnak a pénztől és alapot teremtenek a feketepiacnak, a zugkereskedelemnek.**

Ugyanerre az eredményre vezet az is, hogy valaki mitsem törődve a háborús helyzettel, vagy talán éppen azért jobban akar élni mint békében. A mai idők nem alkalmasak arra, hogy bárki igényeit növelje, mert ezzel embertársait rövidíti meg.

Illetékes helyen utaltunk a közelmultban elhangzott kormánynyilatkozatokra, hogy **az új termésbeszolgáltatási rendszer és a jónak ígérkező termés lehetővé teszi, hogy mindenki számára biztosítsák az élelmiszerjegyek hiánytalan beváltását.** Ezen túlmenő igényeket azonban senki sem támaszthat.

Mértékadó körökben remélik, hogy a magyar társadalom józansága és higgadtsága felülkerekedik a mostani idegességi hullámon és saját érdekében véget vet a zugkereskedelem és a feketepiac további táplálásának.

A kormány számít a társadalom segítségére, mert erre feltétlenül szüksége van ahhoz, hogy az új árrendszert végrehajtsa. Hangoztatják azonban illetékes helyen, hogy **azok ellen, akik jószántukból nem hajlandók szem előtt tartani az ország érdekeit, a legszigorúbb intézkedéseket léptetik életbe.** A miniszterelnök és pénzügyminiszter szegedi beszédükben kilátásba helyezték **a zugpiac, a „feketézés" könyörtelen letörését.** Értesülésünk szerint a közeljövőben várható ezeknek a rendelkezéseknek életbeléptetése. Illetékesek remélik, hogy egyrészt a társadalom józan belátása, másrészt a kilátásba helyezett szigorú intézkedések **rövidesen letörik azt a hisztériahullámot,** melynek súlyos visszahatásai lehetnek az ország gazdasági életére.

Németországban Rommel vezetése alatt különleges mozgóhadsereg alakult az inváziós csapatok elleni küzdelemre

Németországban röviddel ezelőtt **különleges mozgó hadsereg alakult azzal a célzattal, hogy az inváziós kísérletekkel szembeszálljon.** Ez a hadsereg **Rommel vezértábornagy parancsnoksága alatt áll.** Elképzelhető — mondja a lap római tudósítója —, hogy ez a hadsereg, vagy legalább is annak egyrésze Sziciliában bevetésre kerül.

Az angolszaszokat nyugtalanítja, hogy Moszkva „agyonhallgatja" a sziciliai eseményeket

Lisszabon, július 17. Londonból és Washingtonból származó hírek szerint **az angolszászokat nyugtalanítja az a körülmény, hogy Moszkva hallgatással síklik el a sziciliai csata felett. A szovjet** egészen közömbös maradt azokkal a kijelentésekkel szemben, amelyeket nyomban a partraszállás után az angolszász politikusok, katonák és félhivatalos ügynökségek tettek **és amelyek hangoztatták, hogy a sziciliai vállalkozás a második arcvonal megteremtését jelenti.** A szovjet lapok mindenütt 2—3 soros hírekben foglalkoznak a sziciliai hadműveletekkel és kiemelik, hogy elterelő támadásról van szó, nem pedig közvetlen támadó műveletről. MTI.)

Sztalin látogatást tett az oreli frontszakaszon

Bern, júl. 17. (Bud. Tud.) Moszkvai jelentés szerint Sztalin, mint szovjet haderő főparancsnoka látogatást tett az oreli front szakaszon.

A bjelgorodi szakaszon a rossz időjárás akadályozza a nagyobb harcicselekményt

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti és sziciliai helyzetről

Berlin, július 17. A bjelgorodi szakaszon a rossz időjárás megakadályozta a nagyobb harci cselekményeket. Az arcvonal északi részén aránylag csend uralkodik. Sziciliában az angol-amerikai csapatok dacára az erős támadásoknak, semilyen sikereket nem értek el. A helyzetre jellemző, hogy a Hermann Göring hadosztály egységei 153 legmodernebb amerikai típusú páncélkocsit lőttek össze, különösen Catania térségében. A jelentések szerint csupán a német csapatok eddig több mint 200 ellenséges páncélkocsit semmisítettek meg. A tengelyrepülők támadásai az angol-amerikai partraszállító hajók ellen nagy sikerekkel tovább folynak. (MTI.)

Martinique lakossága már hét hete nem látott kenyeret

Madrid, július 18. Az első értesülésekkel ellentétben, **még nem érkezett élelmiszerszállítmány Martinque szigetére, jóllehet a lakosság már 7 hete nem látott kenyeret.** Robert tengernagy nem szegte meg hűségét Vichy iránt. **Nem volt hajlandó a szakadárokkal tárgyalni.** Hasonló érzelmű munkatársaival most útban van Portorico felé, hogy ott Hoower amerikai tengernaggyal felvegye az érintkezést. (MTI)

——ooOoo——

Törökország sajtóattasékat küld a nagykövetségekre

Ankara, július 17. (Stefani.) A török parlament megszavazta azt a törvényjavaslatot, amelyben felhatalmazzák a külügyminisztérium sajtóosztályát, hogy sajtóattasékat küldjön ki a külföldi török nagykövetségekre. (MTI.)

A francia jegybank aranyát

Martinique szigetén az új kormányzó, akit a De Gaulle—Giraud bizottság nevezett ki, közhírré tette, hogy a francia jegybank óriási értékű aranykészletét, amelyet a háború kitörése után Franciaországból szállítottak a szigetre és ott egy erődben őriztek, lefoglalja és az Algírban székelő nemzeti bizottság tulajdonába veszi. A sziget volt törvényes kormányzóját Portorico szigetén internálták.

——ooOoo——

A pápa nem megy nyaralni az idén

A pápa ez évben nem megy nyaralni és tíz év óta először marad üresen a kedvenc nyaralóhely, a castelgandolfói kastély.

A pápa a legnagyobb figyelemmel kíséri úgy a katonai, mint a diplomáciai lépéseket és ezért nem kezdi meg a szokásos nyaralását és nem hagyja el a Vatikánt.

Kiss József tankerületi főigazgató és más kiváló pedagógusok kormányzói kitüntetése

A debreceni tankerület főigazgatóját dr **Kiss Józsefet** megérdemelt kitüntetés érte. A pedagógiai téren kifejtett értékes és maradandó hatású tevékenysége nyert elismerést legfelsőbb helyen, amikor — mint hivatalosan jelentik — a Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a tankerületi főigazgatók létszámában **Kiss József** tankerületi királyi főigazgatónak a IV. fizetési osztály jellegét adományozta.

Kiss József nemcsak a hatáskörébe tartozó iskolákban fejtett ki olyan hatást, amely a nevelői munkát magas színvonalra emelte, hanem az iskolánkívüli népművelés is nagyon sokat köszönhet nagyvonalúságának, szervező képességének és széleskörű, kiterjedt szaktudásának.

A legfelsőbb helyről Kiss Józsefet ért kitüntető megbecsülés fényt vet a debreceni pedagógiai karra is.

Szép kitüntetés érte dr **Szabó Imrét** is, a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatalának igazgatóját, akinek a Kormányzó Ur a VII. fizetési osztály jellegét adományozta. Kiválóan képzett vezetőtisztviselőt ért a megérdemelt kitüntetés. Az egyetem fejlődése és a nehéz időkön való zavartalan áthaladása sok tekintetben dr **Szabó Imrének** köszönhető.

Dr **Gömöry Zoltán** az egyetemi gazdasági hivatal tisztjének a fogalmazói címet és a IX. fizetési osztály jellegét adományozták.

Kiváló pedagógusokat ért még legfelsőbb helyről jött kitüntetés, dr **Jausz Béla** tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatót és dr **Maday Pál** igazgatói címmel felruházott gyakorló gimnáziumi tanárt, tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatóvá az V. fizetési osztályba, **Kovács Máté** gyakorló gimnáziumi tanárt pedig aki a tankerületi főigazgatósághoz van beosztve, a VII. fizetési osztályba gimnáziumi igazgatóvá nevezték ki.

Maday és **Jausz Béla** is több évtizeden át szereztek megbecsülést nemcsak szakkörökben nevüknek, hanem kivívták kitűnő **nevelői módszerükkel a szigorú fegyelmezés eszközei** helyett a szeretetel való jellemneveléssel a szülők hatalmas táborának közbecsülését is.

Másik kiváló pedagógus, akit most kitüntetés ért dr **Vekerdy** Béla Dóczi tanítónőképzőintézeti igazgató. A kormányzó a debreceniek széles köreinek nagy örömére dr **Vekerdy Bélának** a tanügyi főtanácsosi címet adományozta.

A gyógyítva nevelő iskolák tanszemélyzetének létszámában **Tóth Árpád** debreceni siketnéma intézeti igazgatót a VI. fizetési osztályba kinevezte, **Jávor Gyula** debreceni siketnéma intézeti tanárnak pedig az igazgatói címet adományozta.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr **Bíró József** debreceni tanügyi fogalmazót a VIII. fizetési osztályba tanügyi segédtitkárré, dr **Simon László** debreceni állami gyakorló gimnáziumhoz szolgálattételre beosztott gimnáziumi tanárt az állami gyakorló gimnáziumi tanárok létszámában gyakorló gimnáziumi tanárrá, dr **Zombor Zoltán** debreceni református tanítóképző intézeti tanárt az állami tanítóképző intézeti tanárok létszámában állami tanítóképzőintézeti rendes tanárrá kinevezte.

Jászapáti község ajándéka a Vöröskeresztnek

Jászapáti, július 17. — Jászapáti község egy százágyas minden műszerrel ellátott korszerű kórház berendezését ajánlotta fel a Vöröskeresztnek. Jászapátiban most tartották az önkéntes ápolónői tanfolyam vizsgáját. 24 hallgató tett vizsgát teljes sikerrel. (MTI)

——ooOoo——

A városi teke csapatverseny II. fordulójának I. mérkőzését a Pénzügyi csapat nyerte

Nagy érdeklődés mellett folytatódnak a városi tekeverseny II. fordulójának küzdelmei. Szombaton este 6 órai kezdettel az ezévi tekebajnok, a Pénzügyiek csapata valamint a Szárnyaskerék csapata mérte össze erejét. A verseny igen izgalmas volt, miután a Szárnyaskerék csapata az I. fordulóban vereséget szenvedett a Pénzügyiek kiváló csapatától.

A verseny megkezdése előtt a Pénzügy részéről *Harsányi* Alfréd csapatkapitány üdvözölte a Szárnyaskerék csapatát s köszöntötte abból az alkalomból, hogy ismét összemérheti erejét a két kiváló csapat a sport keretében A Szárnyaskerék csapata nevében *Palaki* János csapatkapitány köszönte meg az üdvözlést s kifejezte azt a reményét, hogy a sport szeretete az a tényező, ami összekapcsolja a szíveket.

A végig nagyiramú versenyt kevés különbséggel a Pénzügy csapata nyerte meg, mely eredmény is mutatja mindkét csapatnak kiváló teljesítményét.

A csapatverseny után egyéni versenyek kezdődtek meg, melynek keretében *Molnár* Sándor ezévi bajnok a tiszta tarolásos versenyben, míg *Pallás* Lajos, Postás egylet versenyzője a váltott tarolásos versenyben elért kiváló eredményével már helyezettnek számítható. A versenyek minden este folynak s tekintve a széptiszteletdíjakat, igen nagy érdeklődésre lehet számítani. A versenyre mindenkit szeretettel várnak a résztvevő egyesületek.

Ps

Francisci tábornok hősi halált halt Sziciliában

Róma, július 17. (MTI.) Mint a „Lavoro Fascista" jelenti, a sziciliai harcokban hősi halált halt Francisci milicista tábornok Szicilia szigetén, ahol az egyik csapat parancsnoka volt, a legelső vonalakba ment, hogy jobban áttekinthesse a helyzetet és személyesen vezesse az ellenség visszaverésére irányuló hadmozdulatokat. Eközben érte a halálos találat. A lap megállapítja, hogy a tábornok hősi halálával újra tanujelét adta az olasz hadsereg, de különösen az olasztisztikar rendkívüli személyes önfeláldozásának és vitézségének.

——ooOoo——

Pályázati hirdetmények közszolgálati állásokra

A Budapesti Közlöny egész sereg állásra hirdet pályázatot. Békéscsaba pénztári tiszti, Nagyvárad II. o. közigazgatási fogalmazói, Husztsofalva körjegyzői, Mátészalka községi jegyzői, Nagysáró körjegyz. állásra hirdet pályázatot.

A besztercei, marosvásárhelyi székelyudvarhelyi és szatmárnémeti kir. törvényszékeknél egy-egy bírói állásra, a munkácsi, nyiregyházi, nagybereznai, besztercei, kolozsvári, nagyszalontai, kulai és zombori járásbíróságoknál egy-egy járásbírói, a miskolci és szabadkai kir. ügyészségeknél egy-egy ügyészi állásra hirdetnek pályázatot.

Felsőmihályfalva körjegyzőségéhez segédjegyzői, Szabolcs vármegye Timár községe írnoki, Tiszacsege nagyközség községi irodatiszti, a szabolcsmegye Nagyvarsány község szülésznői, a nógrádmegyei Mária Valéria közkórház kórboncnok és laboratóriumvezető főorvosi és II. gépészi állásra hirdetett pályázatot. Bővebbet a Budapesti Közlöny 158. számában lehet megtudni.

——ooOoo——

Amszterdam, július 17. (MTI) A brit hirszolgálati iroda közölte, hogy Sir Patric Duncan, a délafrikai Unio főkormányzója meghalt. (MTI)

HORTOBAGYI MŰMALOM
Búzát, rozsot és darálni valót
tárolásra
elfogad.
Július 16-tól igen jóminőségű fehér vámcsere lisztet szolgál ki.
A búzát-rozsot
eladni szándékozók figyelmét felhivjuk, hogy ezeket a malom telepén átvesszük, gyors és pontos lebonyolítását biztositjuk.

Nyári Egyetem

A város és a Nyári Egyetem

Debrecen sz. kir. város és a Nyári Egyetem között alapítása óta nemcsak a legszorosabb együttműködés, de azonkívül mintaszerű kapcsolat van. Debrecen város vezetősége 1927 óta segíti ezt az európai hírű kulturális intézményt. Mikor a Nyári Egyetem még alig kezdte meg működését, Debrecen város már megérezte benne azt a fejlődési lehetőséget, amelyre azóta el is jutott. Saját ügyének tekintette az ügyet, s az évenkint érkező hallgatókat olyan szeretettel és példás magyar vendéglátással fogadta, melyre alig van példa a magyar városok történetében. Ki ne emlékeznék azokra az évenként megismétlődő fogadóestélyekre, melyen Debrecen város maga volt a házigazda, polgármestere, vagy helyettese köszöntötte magyar vendégbarátsággal az idegen és magyar vendégeket. Az ezen az estélyen résztvevők magukkal vitték annak a hírét, hogy ebben a városban megbecsülik a kultúrát, pártolják a tudást és szeretik a vendéget.

Erre igazi példát Debrecen és a Nyári Egyetem mutat 17 éve.

A kívülállók nem is sejtik, hogy városunk vezetősége milyen ideális magyar kötelességtudással és a mult hagyományaihoz ragaszkodva karolja fel a Nyári Egyetemnek, mint Debrecenből messzesugárzó kulturintézménynek az ügyét. Jó erről 17 évben egyszer-kétszer megemlékezni, hogy emberi szívekben tudatosítsuk az együttműködés áldó hatását. Ennek az együttműködésnek eredménye az, hogy *Debrecenben a Nyári Egyetem tanfolyamaira érkező idegen vagy más vidékről jött magyar, otthont talál, szeretetet érez és ide vágyik évek mulva is.* Egész életre kiható élményekkel lesz gazdagabb, mert megérzi, hogy itt *az Egyetem nem elzárkózott, rideg elefántcsont toronyban székel, hanem együtt dobog a szive a város minden magyarjáéval.* Ennek a szellemnek valóraváltására Debrecen város anyagi áldozatokat is hoz de legnagyobb érték az, amit vezetősége, élükön dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel képvisel a város és intézményei között.

Évezredek óta folyik kísérlet a mesterséges arany feltalálására

Napjainknak, a pótanyagok korának, sikerül-e a nagy kísérlet megoldása

Az arany, a szép, tompasárga arany megoldása, amióta a világ áll, mindig nagy hatalom volt s **évezredek óta kísérleteztek az emberek, hogy mint majdnem valamennyi más anyagot, az aranyat is mesterségesen állítsák elő.** Egyesek becsületesen, önzetlenül kutattak, mások kihasználták az emberek kapzsiságát és jó üzletet csináltak belőle. Európa kiskirályai: a várurak, akik rendszerint különféle hadviselések alatt állandó pénzszűkében voltak, **szívesen fogadták a vándor alkimistákat, berendezték munkahelyüket s nem egyszer maguk is beálltak bűvészinasnak az aranycsinálók mellé.** Egyetlen esetről sincs azonban tudomása a történelemnek, hogy a pénzszűke az alkimisták útján megszünt volna. Regny vára, melyben az amerikai társaság egy ilyen alkimista műhelyre ráakadt, egykor a Fleuvers bárói család tulajdona volt. 1700 körül ez a család kihalt, de maga a vár már százötven évvel azelőtt is lakatlan volt. Az utolsó Regnyt a fekete éhhalál vitte el s azóta a környékbeliek, akik rendkívül babonás emberek, a várnak még közelében sem jártak. **Az amerikaiak nemcsak magát a pincét tárták fel, hanem megtalálták egy az akkor ismert világ leghíresebb alkimistájának: Alion mesternek valamennyi „aranycsináló" receptjét, egész könyvtárát, légmentesen eldugaszolt kellékeit és vegyszereit. De, hogy maga Alion és bűvészinasa hova lett, az talán örök titok marad.**

Néhány receptet a következőkben rekonstruáltak.

1. Végy négy tojást s a sárgáját tedd ezüst serlegbe. 120 napig mindig melegen tartott helyen hagyd. Még jobb, ha trágyába teszed. A hőség a tojást eleven vérré alakítja át. — Keverj bele két rész színezüstöt, némi téglaport és csurgasd hozzá egy éppen akkor lcölt tyúknak a vérét. Másnap kész az arany...

(A tojás valóban oxidálja az ezüstöt és megfelelő kezeléssel, természetesen arany hozzátevésével valami vegyületféle nyerhető, ami hasonlít a színaranyhoz. A tyúkvér és a téglapor azonban csak körítés volt Alion mester szélhámosságához.)

2. Egy mágikus recept: „A nyírfa kérge alól nyert levet tedd ezüst edénybe (érdekes: az alkimisták mind ezüsttel dolgoztak!) és ha telihold jön, tedd ki az edényt a harmatos fűbe. Éjfélkor megláthatod, hogy aranyszárnyú tündérek táncolnak az edény körül. Fogjál el közülök egyet s a könnyezni kezd, hullasd ezeket a könnyeket a nyírfa levébe. — Minden egyes könnycsepp színaranyá válik!"

Világos, hogy ez a recept a régi vár urának tökéletes félrevezetésére szolgált. De az is kétségtelen, hogy Alion mester néha számolt a rezsivel is, mert egészen bizonyos, hogy a saját zsebéből hullajtott arany könnyeket az ezüst edénybe...

Az évezredes ábránd ezermesterei így vezették félre a jóhiszemű várurakat. A híres milánói sarlatán: Franciscu Borro alkimista nyomán Alion mester a Bölcsek Kövével is dolgozott a feljegyzések szerint. Bölcsek Köve alatt azt értették az emberek, hogy létezik egy ásványféle, amelynek a tulajdonosai bármilyen anyagot megváltoztathatnak s fából is készíthet aranyat. Ami azt illei, a Bölcsek Köve nem is olyan lehetetlen álom volt. Valahol, valamikor feltétlenül élt egy tudós, aki megfejtette a rádiumaktivitás titkát egyes ásványokban és azt is kikutatta, hogy a rádium egyes esetekben csakugyan megváltoztatja az anyagok összetételét.

Amerika sokáig boldog volt, mert megtalált egy ilyen „Bölcsek Kövét" és az ökölnyi pirosas-feketecsíkos ásványt már Párisban vegyelemzik. Alios mester csodálatos köve ólomszekrénybe zárva pihent évszázadok óta. Ólom és rádium...

Egy ugyancsak ólomlemezekkel bélelt, művészien faragott és fantasztikus ábrákkal kirakott szekrényben emberfejnagyságú szakadozottszélű meteorithoz hasonló ásványt leltek az amerikaiak. Mellette ott volt Alion mester írása is, amely szerint ezt a követ egy csodálatos éjszakán a Vénusz-csillagban lakó emberek küldték ajándékba.

Hogy Alion mekkorát tudott füllenteni, kitűnik ennek az iratnak a szövegéből:

„Láttam, hogy valaki barátságosan integet nekem a csillagról... aztán kiemel egy tűzgolyót a mérhetetlen pokolból és felém hajítja. Sisteregve repült a kő hosszú lángívben és apró sátán fiak követték útját. Megragadtam a követ és eltettem, mert a kőnek csodálatos ereje van: halottakat is lehet vele ébreszteni!"

Valószínű, hogy Alion mester tényleg valami lehulló meteoritot szedett fel s a csodálatos erejű kő segítségével is jó csomó. pénzt sikerült a gazdája zsebéből kicsalnia."

Nem volt még rá eset, kivéve egy velencei alkimista műhelyét, hogy ilyen tökéletes rendben fedeztek volna fel ilyen telepeket. Alion mester alighanem túlságos gyorsan hagyta el műhelyét valamilyen okból és a bátor amerikaiak révén most végre nyiltan látja a tudományos világ, mennyire csalás volt az évezredes ábránd: az arany mesterséges előállításának problémája. Egyetlen komoly tudósról sem tud a világ, aki mesterséges arany előállításával foglalkozott volna. De a sarlatánok, akik jól éltek az ötletből, most végre kikerülnek a sötét, dohos pincék homályából a tudás elháríthatatlan napfényére.

Ezért nem tudunk hinni az újabban felröppenő híreknek sem. Nemrég kelt egy hír szárnyra, hogy **Törökországban** Etyepp Petit nevű tudósnak **sikerült előállítani a mesterséges aranyat, tudományos alapon megoldva egyúttal az anyagátváltoztatás csodálatos, régen keresett titkát.** A török tudós szakértők előtt be is mutatott negyedkilónyi aranytömböt, melyet az atomrombolás segítségével hozott létre, a szakértők pedig megállapították, hogy nem lehet különbséget tenni a mesterséges arany és a bányászott aranyérc között.

A legújabb aranycsinálási hír szülőföldje tehát Törökország. Azért alig hisszük, hogy ez az eset is komolyabb volna az előzőknél és a világ sápadt ura, a fakó aranyérc továbbra is nyugodtan ülhet trónján, uralkodik az emberiségen... Eddig még nem akadt tudós, aki a mesterséges arany feltalálásával detronizálni tudta volna...

A Főcserkész meglátogatta a barátkai cserkésznagytábort

A magyar nemzet életében a cserkészet ugyanolyan szerepet játszik, mint a kovász a kenyértésztában. A cserkész jelleme s kimagasló tulajdonságai minden magyarnak megadják az útmutatást és az irányt a jövőre nézve. Olyan időket élünk, amikor csak cserkészjellemmel lehet a kötelességeket maradéktalanul teljesíteni, az erőket megfeszíteni és önként vállalni a terheket.

Ez a szellem hozott össze a mai nehéz időkben ezer cserkészt Barátkán és környékén. A cserkész önmagában is erő, hát ha még ilyen hatalmas táborban gyűlik össze, kicseréli gondolatait, érzéseit, érzelmeit. Bizonyságot tesz arról, hogy minden körülmények között cselekedni akar és van ereje az élethez. A csüggedést nem ismeri, mindig felfelé néz, mert tudja: aki felnéz, sosem fárad el.

Határtalan lelkesedést és és örömet jelentett a barátkai tábornak — mely a jamboree óta a legnagyobb cserkészmegmozdulás — hogy körünkben megjelent kisbarnaki Farkas Ferenc, Magyarország főcserkésze.

Napok óta készültek fogadtatására, de ez nem külső sátor tisztogatásból, kinos rendcsinálásból állt, hanem **sugárzó lelkivágyból, mert mindenki, aki valahe beszélt a főcserkésszel, egész szívéből megszerette őt.** Érthető, hiszen lelkéből csak szeretet sugárzik fiaira, vidám tud lenni kedélyes tábortűznél. **Izzón hazafias lelkű, amikor a fiuk üzennek Erdély visszanemtért részeinek.** Az itt tartott beszéde minden lelket megfog és visz magával messze a határon túl. Sohasem fogják elfelejteni a Főcserkész lelkiparancsát, hogy **„magyar földért teljesítenetek kell hivatásotokat".**

Egészen természetsen hangzik dr **Barcsay** Károly biharmegyei parancsnok válasza: **hivatásunkat megtaláltuk s üzenjük Temesnek, Brassónak, Aradnak, hogy be is fogjuk tölteni.**

A Főcserkész a következő napon az összes táborhelyeket bejárta, az **egyiknél Isten csodálatos kegyelméről beszélt,** látván azt a **villámcsapástól kidöntött hatalmas fát,** amely az **egyik sátor mellett** dőlt ki, de **annak csak a szélét borította fel.** Azt hinné az ember — mondta a Főcserkész —, hogy egy ilyen villámcsapás száz méteres körzetben mindenkit megöl s **íme, még a sátorban alvóknak sem lett semmi bajuk. Az Isten különösen szereti a magyar cserkészeket. A Főcserkész az Erő csapat** körében **állva fényképet is készíttetett és megígérte, hogy aláírásával ellátva elküldi nekik.**

A Főcserkész búcsúzáskor legteljesebb elismerését nyilvánította **Rábold Gábornak,** a debreceni kerület parancsnokának.

— Ezt vártam, amit itt találtam, gyönyörű táborotokat, amely csak a legodaadóbb és legönfeláldozóbb munkának lehet az eredménye.

A debreceni kerület, amely ezt a nagytábort megrendezte, öregbítette eddigi dicsőségét.

Üzenetek a frontról

Fejes Lajos honvéd az F/657 tábori postaszámról üzeni Debrecenben lakó édesanyjának és jó ismerőseinek, hogy egészséges, semmi baja nincs. Csomagot vár. Kéri, sűrűbben írjanak. Mindnyájukat szeretettel csókolja.

Tánciskolák

* **Vattay Margit** tánciskolájában augusztus 4-én diákkolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

* **Dr Kürthyné Máriássy Magda** táncintézetében minden vasárnap ½8—½11-ig össztánc. Péterfia 30.

TIP-TOP Revű Társulat

az Arany Bika dísztermében

Ma vasárnap, július 18-án

2 előadás

délután 4- és este fél 8 órai kezdettel.

Minden előadáson a fényes, teljes megnyitó műsor!

Az előadást Szentiványi Kálmán konferálja.

Jegyrendelés telefonon: 29-19. Jegyelővét d. e. 10—1 óráig, délután fél 3-tól.

Meteor Mozgó műsora

Vasárnap délelőtt 11, délután fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor. — Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor Utoljára! Izgalmas, szerelmes filmóriás:

Félvér!

Kedden: szünet. Szerdától a hires Sebastopol páncélos

Vígszínház mozgó

Ma és hétfőn:
A legvidámabb magyar operett Honthy Hanna szenzációs alakítása:

Régi nyár

Simor Erzsi, Szilassy, Rajnay, Csortos, Vaszary a többi főszereplésben.
Előadások: vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor. — hétfőn: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Hungária Filmszínház

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN!

Házassággal kezdődik

Főszereplők: Muráti, Hajmássy, Rajnay, Bilicsi.
Előadások: vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor, hétfőn fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Apolló filmszínház

Előadások ma: ½3, ½5, ½7 és ½9 órakor.
Kelemen Éva, V. Gozmány, Vaszary, Somogyi Nusi, Pethes S., Halassy Mariska és Halmay.
A legkedvesebb magyar vígjátékban, a
„TILOS A SZERELEM"

Szicilia történelme

Inváziók özöne a sziget ellen

Szicilia a Földközi-tenger legnagyobb, legnépesebb szigete és a legtermékenyebb is. Szicilia már a görög mítoszban is szerepel: ott laknak az egyszemű óriások, az emberevő óriások. A görög történetíró **Thukydides** is egyszemű óriás szigetlakókról beszél.

Az első partraszállóknak a sikánokat kell tekinteni, akik a régi lakókat nyugatra szorították. **Ezen a csodálatosan szép, festői szigeten egymást követik az inváziók:** főniciaiak, görögök, karthágóiak, rómaiak. A sziciliai görög uralom alatt a görög szellemi élet vezérei tanyáztak a szigeten. **Aeschylos, Pindaros, Simonides, Theokritos** mind megfordulnak Turannusaik udvarában. A híres **Archimédes,** akikről a középiskolások is tanulnak, a sziciliai Syrakusában született.

A tartós római uralom bukása után az inváziók megsokasodtak a gazdag sziget ellen. Jöttek a vandálok, keleti gótok, bizánciak, arabok, normandok, **Anjouk,** akiknek uralma 661 eszendővel ezelőtt szünt meg a szigeten. Az **Anjouk** után jöttek az **Arragónok, Bourbonok** s végül **Garibaldi** emberei szállták meg a szigetet s így csatolták az egységes olasz birodalomhoz.

Szicilia ennek a sok inváziónak, hódításnak eredményeként **valósággal olvasztótengelye lett a népeknek.** Igen sok a műemlék, annyi a görög templomrom, hogy Görögországban sem több. Egyik földrajztudós szerint **tisztább fajú görögöket lehet találni például Cataniában, mint Görögországban.**

Sziciliában kultúrák buktak el, keveredtek, semmisültek és alakultak a harcok láncolatainak redményeként. **A csodálatosan szép műemlékek bizonyítják a letűnt kultúrák sokféleségét. Láthatók Sziciliában a régi görög világ romjain kívül a római építészek remekei, az iszlám művészetének, a gótikának emlékei. Láthatók a svábok hegytetőkre épített szürke várai, a spanyolok pompázó kastélyai, palotái. A sziget olyan, mint egy nagy kiállítás, ahol bemutatják az elmult ezer évek építészeti emlékeit.**

Szicilia Európa legnyugtalanabb földdarabja. Az elemek harca még mindig folyik a szigetet alatt és a 3000 méteren felül emelkedő Etna 1908 december 28-án történt kitörésével 80.000 ember életét követelte. A tűzhányónak ez a borzalmas kitörése Messina városát valósággal elseperte a föld színéről.

Szicilia körül a tengeralatti tűzhányók is dolgoznak. Egy kis sziget így merült fel a tengerből, de nemsokára ismét elmerült. Ugyanilyen erők hozták felszínre magát Sziciliát is. A szigeten a meleg-források, iszapvulkánok gyakoriak, meg voltak már a görög és római korban is évezredekkel ezelőtt s a régi följegyzések a földrengéseket is említik.

A mithologia szerint az Etnát maga **Zeus** dobta rá a két gigászra **Tiyhonra** és **Enceládusra.** Így énekelte meg **Pindaros** és **Vergilius is.** Typhon a hegy alatt maradt és az ő forró lehellete löki ki a hamut, füstöt, lávát a vulkán kráteréből.

Az Etna hósapkájával mindig foglalkoztatta a nép képzeletét és a hócsúcsok között lévő vulkánról a legendák százai keringenek. **Vulkánus** kovácsműhelye is az Etna alatt van. Itt gyártják a villámokat.

A 3274 méter magas hegy a legtevékenyebb tűzhányók egyike. Olaszországnak ez a legnagyobb hegye teljesen egyedül áll. Nincs kapcsolata más hegyekhez és körüljárva, 145 kilométer a kerülete. A hegynek a lába, dereka örök tavaszban pompázik, de a tetején hótakaró van és a kráterek mellől csak rövid időre tűnik el a hó. **A működéséről készült krónika 80 nagy kitörést említ, a legnagyobb volt 1669-ben, amikor 90.000 embert puszított el a tűzhányó.**

Ez a veszedelmes hegy a lejtőin narancs- és citromerdőket táplál, olyan dús szőlőfürtöket, melyekhez foghatót nem találni sehol. A hamuja és lávája a legjobb trágyája a földnek. Agrigento mellett a munkások ezrei bányásszák a ként, jelét a vulkánt tápláló földalatti erőknek.

Ásványban gazdag a sziget, de virágban még gazdagabb, mert megtalálható a forró afrikai csodás növényvilágtól kezdve mindenféle növény a szigeten. A sziget termékeny nagyon és már **Cicero** azt hirdette, hogy Rómát Szicilia élelmezi és hadseregét az tartja el. A szigeten mindig süt a nap, így volt ez már a rómaiak idejében is, ezért kellett öntözőműveket építeni. **Kell a víz nagyon a szigeten és ha öntöznek, ömlik az áldás a földből, dúsan terem minden.**

Mussolini nagy programmja során a szigetnek hárommilliárd lírát adott, főleg utakra, öntöző művekre. **Szicilia most négymillió embert tart, de ha több lenne a víz, akkor a termékeny talaja kétszer annyi embert is eltarthatna.** Jellemző a sziget termékenységére, hogy **az olasz narancs 60 százalékát Szicilia adja.** Állatai között legtöbb a kecske, városokban, emeletekre jár a szakállas kecske és ott fejik meg. A tenger is hálás Szicilia körül — van a halászoknak hal bőségesen, szivacsot és korallt is szednek a partok mentén.

Mussolini 1937-ben Palermoban nagy beszédet tartott erről a csodás, értékes szigetről és az olasz birodalom „geográfiai központ"-jának nevezte el. Így is van. Nagy hadgyakorlatokat is tartottak a szigeten 1937-ben a király jelenlétében. A feladat ez volt: Ellenséges partraszállás a nyugati oldalon.

Kiáltó kövek

Irta: IGNÁCZ RÓZSA

Van a bibliában egy kicsike passzus: »Ha a bizonyságtevők elhallgatnak, kiáltani fognak a kövek.« Mint az ezerszer hallott közhelyeket s a lapos közmondásokat, olyan figyelmetlenül olvastam számtalanszor ezt a bibliai sort is. Aztán nemrégiben Kárpátalja fővárosában, Huszton járva, a hajdani Rákóczi vár romjainak tövében fellángoltak bennem a betűk, égető, kirívó, mardosó szavakká válva. Címként, mindent megfejtő, már nem is jelképes címmé válva mondtam magamnak: ime, a kiáltó kövek.

Mert az igazság az, hogy országunknak ebben a távoli csücskében, habzó, tajtékzó hátán illatos fenyőtutajokat hordó Tiszánk mentén, a végeérhetetlen legelők s medvét rejtegető fenyőerdők vidékén, a ruszin testvérek földjén, sok megszámlálhatatlanul sok élő bizonyságtevő hallgatott el az évszázadok folyamán. Rákóczi viharos szabadságharca idején még rengeteg magyarajkú földmíves élt erre. Ma? Kicsiny kárpátaljai magyar egyházak évkönyveiben számlálom, hogyan fogytak el lassan a magyarok. A huszti gimnázium értesitőjét böngészem. A ruszin gyerekek egynegyedének magyar neve van, de egy szót sem tudnak magyarul. Irom a neveket: Dobozi, Kiss, Szabados, Remete, Dobó, Illyés, Körtvélyessy s ki tudná felsorolni, hány ezer, szerte a hegybe fult falvakban?

Isten, a történelem folyása, nemzetiségi politika, szociális okok tették-e? Lehetne kutatni, felörlődni benne, kétségbeesni, új reményre gyúlni. Egy bizonyos: hajdani nemzeti nagyságunk élő bizonyságtevői közül százak és ezrek hallgattak el magyarul ezen a tájon.

De elnémult bizonyságtevők helyett kiáltanak a kövek! Leirhatatlan érzés ez. Álltam a hétszázéves református templomban; ültem a hajdani erdélyi fejedelemséghez tartozó huszti vár skorpiókat éltető váromladékain. Néztem a kőtáblát, mely Rákóczi Ferenc utolsó országgyűlésének helyét örökiti egy szép ház falában. A dicsőséges mult emléke fájón felemelő. Szomorú önérzetet ad.

Én a jövőt szerettem volna látni magyar Kárpátalján: sok sok kicsiny magyar gyermeket..

...És egyik este, a rahói hegyekben járván, elém toppant két kis csizmás kölyök. Lehettek tiz, tizenkét évesek. Két fiu. Székelyek.

— Mit csináltok itt?

— Hát, — mondták, — pásztorkodunk.

— Honnét jöttetek?

— Csikmadarasból.

— Apátokkal?

— Nem a. Csak mü ketten.

— Ketten! Magában két gyerek?

— Úgy hát. Kapunk a gazdánál kosztot, kovártélyt s őrözzük a marhákat. Otthon még elegen maradtak. Úgy lehet, mü innet el se megyünk.

— Soha?

— Hadt... üres kézzel nem es.

— Hanem?

— Úgy lehet előbb megnovünk, osztán gazdák leszünk, osztán alapitunk itt egy kicsi Csikmadarast...

Egy magyar erdőmérnök hozta Kárpátaljára ezt a két gyereket. S én elképzeltem nyomban a »kicsi Csikmadarast, ahol a Dobozi, Dobó, Körtvélyessi, Illés, Szabados nevü »ruszin« testvérek is magyarul beszélnek. Szép álom volt. Valóra válásáért szivesen lerombolnám a mult dicsőségét kiáltó fejedelmi köveket...

Óriásira nőtt a Debreceni Repülő Club kiképzési teljesitménye

Az első magyar pilóta hősi halott debreceni nevendék volt...

A Nap pazar bőkezűséggel ontja aranyát a sportrepülőtérre, pedig még csak hajnali öt óra van. Dr. *Stepper* Károly felügyelő minden reggel ébresztő előtt már itt van. Az ügyeletes katonásan jelentkezik. Hála Istennek nincs semmi különös jelenteni valója.

Az ébresztő után pár perccel már kint állnak a nyulánk, izmos fiuk a friss, harmatos fűvön. Megropogtatják csontjaikat mint a fiatal parducok, belenyujtózkodnak a levegőbe, iszszák az ózont és a napsugarat. Frissítő testgyakorlat, aztán hideg vízben mosdás, tussolás, reggeli. Gyorsan rendbe hozzák a »körletüket«, olyan lesz az ágyuk, mintha sohse aludt volna benne senki. Nagy fegyelmező erő van ebben a pedáns rendcsinálásban.

Megtörténik a kihallgatás, majd a repülés előtti eligazitás. Most jön a java: a repülés. Itt sem ismer tréfát a parancsnok. Halálos pontosan kell teljesíteni a feladatot, senki sem bravurozhat. A levegő jóbarát, ha önuralommal szállnak benne, de áldz ellensége azoknak, akik önfegyelem helyett játszadozni akarnának a bárányfelhők között.

Az oktatók lentről figyelik a gépek minden mozdulatát s ha a növendék leszállt, tárgyilagos, szigorú bírálatot kap, mely azonban sohasem kellemetlen, hanem csak oktató jellegű.

Elméleti oktatás következik, *Stepperen* kívül három oktató adja elő a saját szaktárgyait. Mindenki élénken figyel, tudják, hogy a jövőjük függ attól, milyen kifogástalan tudást szereznek meg.

Pontosan 12 órakor ebéd. Tökéletes a konyhai és ebédlő felszerelése a keretnek. Az egészségügyi szolgálat céljából idevezényelt orvos-százados ellenőriz mindent. Húsleves májgaluskával, sertés sült rizskörettel, salátával és meggyes rétes az ebéd. Farkasétvággyal fogyasztják el. Kitűnő az ellátásuk. Reggel félliter tej, tízóraira szalonna, sajt, vaj, túró, virsli, mikor mi van, hetenként csak kétszer hideg vacsora. Ebéd után félnégyig pihenő vagy játék. Utána gyalogsági gyakorlati kiképzés. Ma már a pilótának is jó földi katonának kell lennie. Nem elég a levegőbeli biztonság, a földön is meg kell állniok a helyüket. Persze a géppel is úgy megismerkednek, mintha ők maguk állítanák összse minden kis darabját. A gépápolás, — mely a vacsora előtti foglalkozás — ezt a célt is szolgálja.

A lelkiekkel is törődnek. A jó repülő tudja, hogy mindig Isten kezében van. Vasárnaponként felekezetük szerint templomba mennek, utána este nyolcig kimenő, — ha nincs a társaság bezárva, mert néha ez is megesik. De ezért lett a Debreceni Repülő Club mint a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap haderőn kívüli kiképzőkerete *az ország első és mintakerete.* Az egész országból ide szoktak jönni a miniszteri bemutatókra. Akár a vitorlás, akár a motoros kiképzést nézzük, tökéletes pilótákat nevel a keret. Az ország legjobb repülőtisztjei kerülnek ki innen. A vitorlázó repüléssel szokják meg a fiuk a levegőt, a légjárást, a kormányfogásokat és lassankénti »átvitorláznak« a motoros gépre.

A DRC vitorlázó osztálya különben most a szoboszlói repülőtérre települt nyári táborozásra. Ott folyik az első, második és harmadévesek kiképzése. Dicséretükre válik, hogy *már »teljesitmény jelvényeket« szereztek, 1500 méternyi magasságban való vagy 80 kilométeres távolságra repülésükkel.*

Szomorú érdekessége ennek a nagyszerű repülőiskolának, hogy a mostani világháborúban a fronton az első repülő hősi halott: Sallay István hadapródőrmester, a Debreceni Repülő Club növendéke volt.

A keret természetesen folyton fejlődik. Pár évvel ezelőtt, 1938—1939-ben még alig valami kis mag volt itt. Ma már hangárok, laktanya, irodák, személyzeti épületek nőnek ki a földből. Minden évben gyarapszik a keret. Kedves gesztusa volt a debreceni összes kertészeknek, hogy az épületek körüli részeket gyönyörű virágdíszbe borították. A szépet szerető, finom ízlés, a katonai, kemény fegyelem olyan tökéletesen megférnek egymás mellett. Csak így érthető meg a statisztika döntő adata: 1939-ben 20 fő 6233 felszállást végzett 472 óra alatt, 1943-ban már 32 fő dolgozik, az év végéig 14.000 felszállásuk lesz és 1500 repülőórájuk. A repülőakadémisták jórésze, a honvédközépiskolát végzettek és azok a most érettségizett diákok produkálják ezt a remek teljesítményt, akikből a repülőakadémián képezik ki aztán a bátor, halálfélelmet nem ismerő, de virtuskodásból saját és más életét nem kockáztató messze földön híres magyar repülőtiszteket.

——ooOoo——

— 15.000 levente hanglemezt osztanak szét ingyen a leventeegyesületek között. Hazafias népszerű ének és zeneszámokat vettek fel levente énekkarokkal és zenekarokkal 30 oldal hanglemezre és ezt osztják szét az ifjúság között.

Pelles András fodrászüzletének ünnepélyes megnyitása nem sikerült, mert tele voltak vendéggel

Tegnap délelőttre tűzték ki Pelles András **úri és női fodrászüzemének ünnepélyes sajtóbemutatóját és megnyitóját. Az üzem tényleg meg is nyílt, de az ünnepélyesség nagyon rokonszenves okból elmaradt, nevezetesen tíz órára az összes hölgy- és úrifodrászszékeket elfoglalták a „vendégek", akiket nyomban „kézbe vettek" és így szinte helye sem maradt az ünnepélyre érkezett vendégeknek.** Pedig sok szeretettel és szívesen jelentek meg dr **Harsányi Imre** iparkamarai ügyvezető titkár, **Pleskó András** titkár, **Bujdosó Gábor** igazgató, **Kőrösy Lajos** fogalmazó és **Nagy Ferenc,** a fodrászszakosztály elnöke.

Őszinte örömmel látták, hogy az üzem a „megnyitás" előtt nemcsak megnyílt, de meg is telt és így szónoklatok és szavak röppenése helyett ollók csattogtak és búrák berregtek. Dr **Harsányi Imre** kamarai ügyvezető titkár a helyzet magaslatára emelkedve, **nem vonta el a kitűnő képzettségű mestert a „fizető vendégektől", szívből gratulált a modern üzletberendezéshez, melyet azért alaposan megszemléltek, a szép csőbútorokhoz, az elegáns és ízléses elrendezéshez és hagyták dolgozni Pelles Andrást és feleségét,** az ugyancsak szakképzett hölgyfodrászt, valamint a négy segédet. Jó cserén csinált Pelles, amikor a Vargautcai üzletből ide tette át működése helyét. Hűséges vendégei, akik jó modoráért, elsőrangú munkájáért megszerették, követték át nagyobb, szebb, elegánsabb üzletbe is.

Cukrászsütemény sodorta bűnbe a bejárólányt, aki meglopta munkaadóját, lopott még mielőtt szolgálatba állt volna

A napokban számoltunk be arról, hogy Szatmári Károlyné debreceni lakos megfogadott egy fiatalkorú bejáróleányt, akinek elmondta, hogy másnap a Délibáb varrodából haza kell hoznia különböző fehérneműeket. A leány elköszönt aszonyától azzal, hogy másnap jelentkezik munkahelyén, **ehelyett azonban elment a Délibáb varrodába, munkaadója nevében kicsalta a 600 pengő értékű fehérneműt és 40 pengőért elzálogositotta azt.** Szatmáriné, mikor rájött a dologra, feljelentést tett alkalmazottja ellen, **aki még munkába sem állt és máris 600 pengő értéket szerzett tőle.**

A tegnapi napon kézrekerült a fiatalkorú leány. A varroda egyik alkalmazottja felismerte az utcán, szólt a rendőrnek, aki előállította. Beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy **nagyon kívánta a cukrászsüteményeket és a 40 pengőt mind elköltötte különböző cukrászdákban.** A zálogcédulát lakásán megtalálták. A rendőrség megindította az eljárást a megtévedt leány ellen.

——ooOoo——

— **Hadiárvák neveltetése.** A honvédelmi miniszter a honvédség kötelékébe tartozó, vagy tartozott egyének árvái, vagy félárvái neveltetésére a József fiú- és az Erzsébet leányárvaházban két-két alapítványi helyre pályázatot hirdetett. A pályázati határidő: 1943 július 31. A részletes pályázati hirdetményt a városi katonai ügyosztályban (Ferenc József-út 26—28/b) lehet megtekinteni.

NYUGODTAN AKAR ALUDNI?
Matracát, hencserét, rekamiéját, fotelljét csináltassa
CSAPÓ-U. 28. (II. udvar.)
Kész árúk raktáron.
Mandel kárpitossal.

Prima
ingkabátokat
vásároljon
Kiss-től
Ferenc József-út 16.
Alföldi palota.

Mozaikok Nagybánya életéből

A pihenést, üdülést keresők szempontjából **Nagybánya** minden kor érdeklődésre tarthatott számot, mert festőien szép vidéke messze tájakról odavonzza a nyaralni szándékozókat. Debreceniek számára nemcsak azért bír jelentőséggel ez a város, mert vidéke merőben ellentétes az alföldi tájak jellegzetességeivel, hanem azért is, mert hajdan tiszta református lakosság élt itt. Hosszas küzdelem színhelye volt vallási vonatkozásban három évszázad előtt Nagybánya s amidőn a Habsburg politika úgy látta, hogy egyszerű eszközökkel nem törheti meg a színmagyar reformátusság erejét, román telepekkel rakta tele a vidéket, akik végül is túlsúlyra jutottak. Trianon évei alatt a románok voltak itt az urak, de húszévi uralmuk alatt semmiféle vonatkozásban nem lendítették fel a város jelentőségét s a mintegy kétszáz évvel ezelőtt a Habsburgok jóvoltából ajándékként kapott gyönyörű vidéket, patinás szép várost s a gazdag természeti kincseket teljesen elhanyagolták. Egyetlen nagyobb épületet, a bányaszakiskolát kezdték építeni, de befejezése már a felszabadulás után valósult meg, mintegy jeléül annak, hogy ezt a várost csak a magyar kéz munkája építheti fel.

Az úgynevezett román világban 15.000 lakos élt Nagybányán. A felszabadulás után felpezsdülő gazdasági lendület visszaadta ennek a városnak is jelentőségét s ma 20.000 ember él itt. Virágzó gazdasági élet, hatalmas méretű ipari és bányászati termelés jellegzetesen nyomja bélyegét a nagyforgalmú város életére. Az emberek úgy látszik sokat dolgoznak, mert szórakozni is vágynak. Este 6—7 órakor a sétaterek megtelnek és nem maradnak üresen az éttermek és mozik sem. Furcsán hangzik, de így van: a mozik sem, ugyanis az aránylag kis városban két mozi játszik, mégpedig jó és legújabb filmeket. A színházi igényeket a vitéz Jakabffy-társulat elégítette ki — minden bizonnyal kifogástalanul —, mert ott tartózkodásuk alatt az egészen modernnek nevezhető színházat állandóan megtöltötték az érdeklődők.

Kulturális vonatkozásban mint érdekességet kell megemlíteni, hogy több közép- és középfokú iskolája mellett zeneiskola is van. Mint követésre méltót meg kell említeni, hogy Nagybányán munkásfőiskola működik igen szép sikerrel. Állandó működvelő előadásaival, valamint 45 tagú szimfónikus zenekarával jelentőségteljes hivatást tölt be. A munkásifjúság jóvoltából szabadtéri színpada is van a városnak s ez a nyári előadások megtartását igen élvezetessé teszi.

Villamossági
berendezéseket készít és javít
Horváth József
Villamossági vállalat Csapó-u.72.
Telefon: 11—88.

Leányrablásról tettek jelentést és kiderült, hogy csak vidám nyaralásról van szó

Debrecenben egy anya sírva tett jelentést a hatóságon, elpanaszolta, hogy feltűnően csinos leányát elrabolta egy debreceni úr és egy fürdőhelyen szobába zárva tartja, a leány senkivel nem érintkezhet. Kérte a hatóságot, hogy **gyorsan tegyen meg minden intézkedést, hogy a leányát kiszabadítsák a leányrabló karjaiból.**

Az anya pontos címeket is adott és ennek alapján megindult a hatósági munka. A zárva tartott s elrabolt leány helyett egy igen életvidám fiatal hölgyet találtak a megjelölt fürdőhelyen. A „rablóval" sétált és egy csepp kedve sem volt arra, hogy elmeneküljön, szabadságát visszaszerezze.

A kihallgatáson kiderült, hogy nem kellett elrabolni a leányt, önként ment nyaralni a mama beleegyezése nélkül és nem is hajlandó viszatérni a szülői házhoz, míg a kettesben eltervezett nyaralási időt nem fejezik be.

A hatóság megszüntette a nyomozást bűncselekmény hiányában. Az ügynek azért folytatása lesz, de másfajta, a hatóság előtt. Az ifjú hölgyet igen hosszú rabságra vétik: a „rabló" feleségül veszi és anyakönyvvezető elé vezeti. Lehet, hogy ezt is a mama tudta és beleegyezése nélkül csinálják.

Debrecenben összeírták a 90 éven felülieket

Közel félszáz 90 éven felüli ember él a városban

Debrecenben a központi statisztikai hivatal rendeletére a közelmultban összeírták a 90-ik életévüket betöltött személyeket az 1941. évi népszámlálás adatai alapján. A kérdőívek a tisztifőorvosi hivatalhoz érkeztek meg és a debreceni városi tisztiorvosok jártak el keruleteikben, hogy összeírják a debreceni aggastyánok adatait.

— Nemrégen küldtük el a kérdőíveket — mondották munkatársunknak. — *Debrecenben 47 aggastyánról töltöttek ki adatokat.* A feltett és megválaszolt kérdések közül a legérdekesebbek: *volt-e a családában több magaskorú egyén? Betegeskedett-e sokat az illető, szeszes italt fogyasztott-e, dohányzik-e stb.* Érdekes adatok tünnek ki az ívekből. Megtudjuk, hogy a nők közül jóval többen érik el a 90 esztendős kort, mint a férfiak sorából. Az is megállapítható, hogy a magas kort elértek családjában masok is vannak, akik hosszú ideig éltek, tehát *némileg családi vonásnak és öröklött tulajdonságnak is tekinthető a hosszú élet.* Másik meglepő dolog, hogy a magaskorúak nagyrésze *előszeretettel itta a bort.* Bár éppen a közelmultban hallottam az egyik bortermő hegyvidéken működő orvostól, hogy azon a vidégen feltűnően sok a 90—95 esztendőt ért ember.

— Száz éves debrecen férfi, vagy nő nincsen? — érdeklődünk.

— Nincs. A legmagasabb korú egy 98 éves asszony...

Az aggastyánokról szóló statisztikát értesülésünk szerint *nemcsak Debrecenben, hanem országszerte kiállítják és annak adatait valószínüleg egészségügyi szempontból használják fel.* Előreláthatólag jelentős eredménnyel fogja előre vinni a hosszú élet okainak tudományos vizsgálatát az országszerte nyilvántartásba vett »Matuzsálemek adatgyüjteménye«...

A tudomány eddig is előszeretettel foglalkozott a hosszú élet kérdésével, magyar ember, *Környei* István volt az, aki tudományos alapon boncolgatta elsőnek ezt a kérdést. Arra a megállapításra jutott, hogy a hosszú élet elsősorban öröklött, természettől, a szülők és nagyszülők életkorától függ. Különösen az anyai ágon történt ilyen természetű vizsgálódás hozott érdekes eredményeket.

A hosszú élet tehát az ember szervezetétől és attól függ, hogy a hosszú életre való adottságot nem herdálja-e el. Az életkor statisztikái közül *100.000 ember közül csak egynek van esélye arra, hogy eléri a századik életévet.* De ennek az egynek is csak akkor van reménye, hogy Matúzsálem kort érjen meg, ha nőnek született. Három százéves ember közül kettő biztosan nő. Egyes orvosi vélemények szerint *az asszony nosszabb életkorának nem organikus okai vannak, hanem az, hogy a szülésen kivül a nők kevesebb életveszéllyel találkoznak az életben, mint a férfiak.*

Hatvannégy évig az emberek ötven százaléka elél, mert a pontos statisztika szerint százezer ember közül 50.000 éri el ezt a kort. A statisztika még további 14 és fél évet ajándékoz annak a férfiúnak, aki már elérte hatvanadik életévét és 16 évet a 60 éves nőnek. *Százezer ember közül 75.000 éri el az ötvenedik életévet, viszont hetvenhét életévet százezer ember közül már csak huszonötezer ember ér meg. Az ujszülöttnek ma hatvan évet jósol a statisztika, százévvel ezelőtt még csak harmincöt év volt az átlagos életkor,* 1854-ben pedig negyven év. Az átlagos életkor emelkedése az orvosi tudománynak köszönhető, mert sok gyermeket ment meg a haláltól és sok felnőttet a fertőzésektől, járványos betegségektől.

Ismerteti a magyar tudós az egyes állatfajok életkorának adatait is. A csirkék életkora 3—5 év, a kutyáé 20 év, a ponty viszont 150 évet is megérhet. A ló átlagos életkora 30 év, a teknősbékáé három évszázad. Az ember átlagos életkora 50—80 év között váltakozik. Az ősöktől örökölt természettől függ, hogy melyik életkor határt éri meg az ember. A szerző nem tulajdonít túl nagy jelentőséget a sportnak és diétáknak, viszont elismeri, hogy okos, józan életkor révén az ember elérheti azt az életkort, amit őseinktől örökölt szervezeti adottság folytán elérhetünk.

Hivatkozik Raymond Peard professzor megállapításaira a hosszú életkor feltételeit illetően. Ez a neves amerikai orvosprofesszor a következő feltételekben jelöli meg a hosszú életlehetőséget:

— Az átlagosnál lassúbb vérnyomás és pulzus, a szülők hosszú életkora, a karcsú testalkat, negyvenedik életéven túl az ember ne végezzen nehéz testi munkát, alkoholt vagy egyáltalán nem vagy csak kis mennyiségben szabad fogyasztani, a dohányzás teljes mellőzése, az ember természetének megfelelő foglalkozás, okos diétával kell élni és nem szabad túltáplálkozni, optimistának kell lenni és kellő pihenőket kell tartani, végül fontos, hogy az ember lekösse érdeklődését és hogy ne érje szerencsétlenség.

Azt elismeri a tudós, hogy a hosszúéletű emberek — mint azt százévesek állításai bizonyítják, — *megszeghetik a szigorú feltételek egyikét-másikát, viszont azt előre nem tudhatják, hogy melyik feltétel megszegése nem ártalmas szervezetükre.*

Az ész nem öregszik olyan gyorsan, mint a test. Azok az emberek, akiknek szellemi érdeklődését ébren tartja munkájuk vagy kedvtelésük, az átlagembernél lassabban öregszenek.

Az idősebb ember gyakrabban étkezhet, de minden étkezésnél kevesebbet kell fogyasztania. Vigyázni kell arra is, hogy sovány ebédje vagy vacsorája megfelelő vitamint és ásványokat tartalmazzon.

A hosszú élet lehetőségeire vonatkozó kutatások alapján szigorúan eltilt a dohányzástól, de elismeri, hogy az alkohol mértékletesen fogyasztva, nem rövidíti meg az életet.

Kétezer aggastyán élettörténetéből kitünt, hogy egyikük sem élt teljesen mértékletes életet volt aki túlsokat esett, akadt olyan, aki mértéktelenül ivott, vagy keveset aludt, de abban mindnyájan megegyeztek, hogy békés természetűek voltak és kerülték az izgalmakat. A professzor erre a következtetésre jutott ebből a megállapításból:

— Az élet hosszúsága általában fordított arányban áll az élet iramával.

Tehát minél lassubb az ember életének irama, annál hosszabb az életkora.

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne feledtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó.
DARMOL

Beszélgetés a válóperes ügyvéddel a válóperek okairól, az új házassági törvényről és a szabadabb felfogásról

A válóperes ügyvédnek mindég van dolga, mert az embereknek rossz szokása, hogy nem tartják be az esküt és végét akarják szakítani annak, aminek megkötésekor kimondták, hogy **holtomiglan tartják.** Egy válóperes ügy tárgyalási szünetében beszélgettünk az ügyvéddel, szóba került az új házassági törvény alkalmazása is és előnye a házasságok megtartása szempontjából.

— Az ügyész tulajdonképpen a házasságot védi — kérdezzük — **azért adtak nagyobb teret működésének?**

— Az ügyésznek eddig is joga volt megjelenni, de legritkább esetben vett részt a válóperi tárgyaláson. Most azonban minden a házassági törvény 77. paragrafusa alapján történő válóperi tárgyaláson, mely az úgynevezett hűtlen elhagyásra vonatkozik s amely a válóperek számának 70 és 80 százalékát jelenti, megjelenik. Kérdéseket intéz a felekhez, **ha visszahívás őszintesége s komolysága tekintetében aggályai vannak, a házasságvédővel is érintkezésbe léphet, hogy a felek életviszonyai tekintetében információkat szerezhessen, a biztosítás tekintetében indítványokat tehet és fellebbezhet az ítélet ellen.**

Az ügyész elsősorban arra kíváncsi, vajjon valóban az elhagyott fél indította meg a keresetet. Jogos okból bármelyik fél elhagyhatja a másikat és ebben az esetben mindenik fél megindíthatja a visszahívási eljárást, utána pedig a pert, de akkor ennek a körülménynek a kivizsgálása szükséges. **Az ügyész meg akarja akadályozni, hogy a felek a válásban megállapodjanak.**

Előfordul az is, ha a békítésre valamelyik házasfél nem jelenik meg, indokolt esetben újabb határnapot tűznek ki. — Amíg a jelenlegi törvény életben van, addig rendeleti úton a válások megszigorítására más eszközt alkalmazni nem lehet.

— Szükség van-e a válóperek megszigorítására?

— Sehol olyan könnyen nem lehet válni Európában — Oroszországot kivéve —, mint Magyarországon, s **kívánatos lenne a könnyelmű válások megakadályozása, illetve az ilyen válóperek megszigorítására külön intézkedés hozatala.** Tudott dolog, hogy külföldi állampolgárok, főképen olaszok hogy elválhassanak, megszerzik a magyar állampolgárságot. Tagadhatatlan, hogy sok könnyelmű válóper indul meg a törvényszéken. A családvédelem szempontjából, főképpen, ahol gyermek van, szintén erélyes intézkedésre lenne szükség, bár tagadhatatlan, hogy a válóperek túlnyomó százalékában a házastársaknak nincs gyermekük. **A gyerek összekötő kapocs a szülők között, akik a gyermekek kedvéért több megértéssel és elnézéssel viseltetnek egymás iránt.**

— Népies hit, hogy ha a házasok hét évig éltek együtt, akkor már együtt is maradnak. Bár ezen általában mosolyogni szoktak, a bírói tapasztalat **mégis azt mutatja, hogy a válások nagyobb száma** olyan házastársak között van, aki még hét éve nem élnek együtt. Úgylátszik általában ennyi idő kell, hogy a házasok összeszokjanak és különböző természetüket összeegyeztessék.

— Az utóbbi időben sokat szidják az úgynevezett modern erkölcsöket. Tény-e, hogy a strand, a tánctültengés, a bridzs könnyelművé teszi az embereket, szabadabb erkölcsök szaporítják a válópereket?

— Valóban a nagy szabadság okozója lehet a házasság felbomlásának. Lényegesen több ilyen természetű válóper van, mint azelőtt volt. **Az** alkalom úgylátszik, könnyebben csábít a rosszra és régebben mégis kevesebb ilyen alkalom volt, mint van mostanában.

— A könyelmű válásokon kívül, mint már említettem, **az anyagi okok nagy mértékben járulnak hozzá a házasságok felbomlásához.** Sok olyan eset van, amelyekről utólag kiderül, hogy **már előzőleg azzal a meggondolással kötötték, hogyha nem sikerül gyorsan összeszokni, elválnak.** Érdekes tapasztalat az is, hogy azok az emberek, akik negyven év felé vagy azon túl házasodnak, inkább válnak, mint a fiatalok.

Árdrágítási eljárás egy sertéskereskedő és 19 gazdálkodó ellen

A debreceni ügyészségen eljárás indult árdrágítás miatt Váradi Imre pocsaji lakos és 9 társa ellen, mert a csendőrség jelentése szerint Váradi Imre és társai magasabb áron adtak el sertéseket Gerdán Sándor nagylétai sertéskereskedőnek, aki tovább adta a vásárolt sertéseket.

A feljelentés szerint Gerdán nem súlyra, hanem csak szemre vette meg a sertéseket, mert a gazdák akiket házaiknál keresett fel, nem voltak hajlandók súlyra adni a sertést. Az árdrágítás 12—25 százalék.

— Idomított görényekkel rendeztek patkányvadászatot Szatmáron, ahol az utóbbi időben igen elszaporodtak a patkányok.

Hatvani István
István Gőzmalmi R. T.
Hombár bizományosa
vásárol minden mezőgazdasági terményt
Nyugati-u. 12.
Zsák állandóan van.

Vendéglősök korcsmárosok
szükségleteiket legolcsóbban
Pótor László
bornagykereskedőnél szerezhetik be
Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Az ördögökkel cimboráló Hatvani professzornak a huszadik században szolgáltatott igazságot Csilléry professzor

Nem mágus és nem ördöngős volt a debreceni kollégium egykori professzora, hanem korát meghaladó kolyhistor, lángelme.

Hatvani István professzorral, a debreceni kollégium híres »ördöngős tudósával« a tudományos irodalom igen mostohán bánt. Amit tudunk róla, azt főként Jókai Mór »Magyar Faust« című költeményéből tudjuk. Annál nagyobb jelentőségű az a munka, melyet most *Csilléry* András professzor irt, s amelyet Németországban is felolvasott.

Csilléry professzor tanulmánya az *első hibátlan és teljes arkép, mely emberi vonásaival tökéletesen állítja elénk a debreceni kollégium egykori nagynevű professzorát, ugyanakkor pedig szinesen és érdekesen kortörténeti elmélyüléssel magyarázza meg a Hatvani professzor ördöngösségéről szálló legendák eredetét.*

*

Hatvani professzor a XVIII. szazadban élt, amikor a reformáció, majd ellenreformáció hatása valamint a francia forradalom előszele már felkavarta az emberek lelkét, de a tömegek még mindig a középkor szűklátókörű világában éltek. Nem csoda tehát, hogy a tudós professzor előadásai iránt, melyek a kisérleti fizika minden csodáját bemutatták, hihetetlen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Képzelni lehet azt a visszafojtott, fülledt csendben sistergő szikrákkal és más csodákkal lefolyó előadásokat, melyeket annakidején Hatvani tartott. Hatvani metere volt ezeknek a kisérleteknek, hiszen abszolut művelségű ember lévén, a tudományok legkülönfélébb ágaiban járatos volt. *Nem csoda tehát, hogy ebben a még mindig babonás és sötét korszakban ördöngösséggel gyanusitanak meg egy ilyen embert*, aki még hozzá orvosi tudományával óriási vagyont is szerzett.

*

Ma amikor már ismerjük életét, nem tudunk ránézve semmi olyan adatot felmutatni, amelynek alapján ezt a kiváló professzort babonásnak vagy ördöngősnek tarthatnánk, annak dacára, hogy asztrologiával és mágiával is foglalkozott. Tényként lehet megállapitani, hogy azt a babonás nimbuszt, mellyel körülvették, diákjai vagy még életében, vagy inkább halála után költötték és terjesztették róla. Érdekes, hogy ezekben az adatokban Hatvani, mint olyan bűbájos varázsló szerepel, aki *nemcsak az ördöngős szellemekkel, de magával az ördöggel is szövetségre lépett.*

Az egyik monda szerint Hatvani már gyermekkorában is a rossz szellemekkel cimborált. Hogy a mágia mesterségét kitanulja, külföldre megy és mikor hazajön, már *természetfeletti hatalommal rendelkezik, szélvészt, fergeteget tud támasztani. Persze a legkülönfélébb mesék kelnek szárnya cselekedeteiről.*

*

Egyszer a város előkelőségeit fényes lakomára hivta meg, s bár lakása szűk, konyhájának kéménye nem füstöl, a tűzhelyen két macska ül, mégis fejedelmi lakoma tárul fel a szem szédő szobából elővarázsolt teremben. A ház falai mind kitágulnak, hogy a vendégsereg százait befogadhassák. Gyönyörű keleti gyümölcsök láthatók, de nagy az elképpedés, amikor egy-egy dinnyét óhajt egyik-másik hölgy az indájáról leszakítani, akkor férjeik feljajdulnak és kérik, hogy *asszonyaik ne csavargassák orrukat és ne húzogassák fülüket.* A lakomát a tudós professzor egyenesen a török szultán konyhájából varázsolta Debrecenbe, persze ezen a napon a szultán ebéd nélkül maradt.

Másik monda szerint éjjelente *Hatvani képmására öltözött ördög tartott előadást a nagy auditoriumban.* A diákok hamarosan megunták az éjszakai előadásra járást és megkérték Hatvanit, hogy tartsa nappal az előadásokat. Hatvani elcsodálkozik és kijelenti, hogy ő sohasem tartott előadást éjjel. A diákok Hatvani tanácsára hamuval hintik be a terem padlóját, s *mikor megbitták, hogy abba lópatak rajzolódnak bele, elénekelték az „Erős várunk nekünk az Isten" kezdetű zsoltárt. Az ördög persze erre kénköves lángok között eltünt és megjelent az igazi Hatvani.*

A monda szerint varázshatalmát Hatvani csinytevésekre is felhasználja. Egy vitatkozás alkalmával egy hölgynek bebizonyítja hogy a tiszta lelkiismeretű ember is elpirulhat adott körülmények között. Ugyanis egy kancsót feldönt, s abból a terel úgy elárasztja vízzel, hogy a hölgyek ruhájukat félívén, kénytelenek azt egyre magasabbra emelni, úgyhogy némelyek emiatt el is pirultak.

Hatvani képes a halottakat is életre kelteni. Egyik tanitványa ellopja a professzor bűvös könyvét, s ennek segitségével titokban megidézte a szellemeket. — Pórul jár azonban, mert a szellemek széttépik. A professzor, aki éppen vizsgáztat az ujján levő gyűrű forgásából megsejti a bajt. Hazasiet lakására, s bűvös hatalmánál fogva összerakja a széttépett fiút és új lelket lehel bele. A fiú teste azonban Isten nevének említésére újból szétesik, s ismeretlen módon a Kollégium fundamentumába kerül, ahol később meg is találják.

Hatvani halalával is érdekes monda foglakozik. Mialatt a professzor haldoklik, két galamb repül a háza tetejére. Egy kis fehér és egy nagy fekete. Egymásnak esnek, s a kis fehér legyőzi a nagy feketét, mire az ördögök pokoli zaj közepette elrabolják Hatvani telemét.

*

Hatvanival természetesen még még igen sok monda foglalkozik, melyek füzetes kiadásokban napvilágot is láttak. Alakját eddig ezek a mondák tették érdekessé, *pedig sokkal inkább értéklendő, mint sokoldalú és nagyképességű tanár.* Hatvani a XVIII században nagy fejlődésben levő latin irodalmat számos munkával gyarapította, melyek a bölcseleti, matematikai, jogi és orvostudomány körébe tartoznak.

Mélyen vallásos ember volt. Ezt bizonyítja önéletrajza is, melyet a görög abc első és utolsó betűjével, a mindent átfogó örökkévalóság fogalmának megjelölésével az alfával és az omegával kezd, s melyet minden irásművén legfelül ott találunk.

Régi nemesi családból, származik. Szülei papi pályára szánják, s így kerül el a debreceni Kollégiumba, ahol tehetsége igazi méreteiben kibontakozik. Rövid idő alatt nagy előrehaladást tesz a görög, latin és héber nyelvekben, úgy, hogy tanárai bizalmából 1742-ben a latin ékesszólás nyilvános előadója lesz. Innen kerül ki hosszú utazás után Baselbe, ahol 1747-ben a főtemplomban fejére teszik a doktori süveget. Itt a baséli egyetemen kezd foglalkozni az anatomiával és boncolással, s a baseli kórházban gyakorlatilag is mindent megtanulhat, s 30 éves korában megszerzi az orvosi doktorátust is.

Még a megelőző évben érte a megtisztelés, mellyel *a debreceni református egyház felajánlotta Hatvaninak a Kollégiumban a matematikai, filozófiai és kisérleti fizika tanszékét.* 1749 január 17-én tartja meg székfoglalóját a Kollégium auditoriumában az egyház és város előkelőségei jelenlétében. Előadásában bebizonyítja, hogy a theologusnak, de mindenkinek szüksége van matematikára, földrajzban való jártasságra és ismernie kell a fizikai jelenségeket is.

Már a következő évben meg is kezdette később nagyhírre emelkedett fizikai előadásait, melyeken a legújabb találmányokat mindig alkalmazta.

Nagy súlyt fektet a diákok vallásos nevelésére, igy ő gondoskodik a heidelbergi káté kinyomtatásáról és mivel igen jó szónok gyakran predikál is. *Ő volt az első iskolaorvos*, mert igen sokat foglalkozott a diákok testi egészségének megtartásával. *Cassa infirmorum cimmel betegpénztárat szervez, amelynek filléreiből adott esetben a beteg ifjakat orvosi gyógykezelésben részesiti.*

Kiterjedt orvosi gyakorlatot is folytat, de nem feledkezik meg a latin nyelv müveléséről sem.

Magánéletében mintaszerű férj és apa Nemes erkölcsű, szilárd jellemű ember. Körültekintő gondosságát mi sem bizonyítja jobban, mint végrendelete, melyben vagyonát felosztja gyermekei, a kollégium és az egyház közt. Fáradhatatlan és tevékeny munkásságát a rendithetetlen hit és hűség és a tudományok szeretete jellemezte. Nem volt mágikus, nem volt ördöngős, de polyhistor volt, aki korát meghaladta, s aki mint theologus, bölcsész, orvos, fizikus és matematikus egyaránt megállotta helyét. Életrajzirója méltán irhatja róla, hogy: „a XVIII. századbeli debreceni református Kollégium egyik legkitűnőbb szelleme, akinek példája hosszú időn át irányt mutat."

Megérkezett
a tiszta gyökér surolókefe. ára darabonként —.74, —.90 és 1.18. Kapható Korona Festékház, Csapó-u. 22.

A „bénító halálról" száz évvel ezelőtt jelent meg az első orvosi ismertetés

Debrecenben öt évvel ezelőtt lépett fel járványszerűen a Heine-Medin kór

Száz évvel ezelőtt jelent meg dr **Jacob Heine** német sebészorvos ismertetése **a „bénító halálról", ahogy abban az időben a Heine-Medin kórt, vagy ahogy köznyelven mondják: gyermekparalizist emlegették.** Aligha volt betegség, mely olyan megdöbbentő hatással jelentkezett volna és kórokozója ugyanakkor annyi ideig ismeretlen tudott volna maradni.

Debrecenben öt évvel ezelőtt, 1938-ban lépett fel járványszerűen a Heine-Medin kór, amikor több mint száz beteget ápoltak a debreceni klinikán. A betegek nagyrészét sikerült teljesen kigyógyítani.

Borzalmas betegség ez a kór, mely éppúgy meglátogatja a szegény negyedek vézna apróságait, mint az úri szobák jól fejlett, ápolt gyermekeit. **Törpe bacillusa kifürkészhetetlen hatásában. Sokszor egy nyolcgyermekes családban egyetlen embert fertőz meg, de magát a mikrobákat talán éppen az egészségesek útján terjeszti és azokról, akiken nem fogott a kór, könnyen ráragadhat másokra.**

A Heine-Medin multjáról szólva pontos adatokat 1843 óta tudunk e betegség fellépéséről, amikor annak részletes leirását dr Jacob Heine német sebészorvos már három évvel előbb elkészült kéziratа alapján megjelentette. Heine dr még csak sebészi beavatkozásokkal igyekezett segíteni az elnyomorodott apróságokon, **kevés sikerrel.** Az orvosoknak csaknem 40 éven keresztül fogalmuk sem volt afelől, mi idézi elő ezeket a szörnyű torzulásokat, mely az 1880-as években nagyobb tömegben északon, Svédországban robbant ki. 1881-ben Umbeában, 1887-ben Stockholmban lépett fel és **a kór másik híres névadója, Medin orvos ekkor állapitotta meg részletekre terjedően a betegség járványos voltát.** A betegség teljesen egészséges gyermekeknél villámcsapásszerű hirtelenséggel lépett fel... **magas lázzal, izgatottsággal, fejfájás, szédülés kíséretében. Aztán rendszerint a negyedik napon megbénultak a végtagok, de sok gyermeknél a légzőizmok is és ilyenkor a kór, mint egy vasmarok, valósággal megfojtotta a gyermeket.**

1905-ben pusztit Skandináviában ismét nagy gyermekparalizisjárvány többezer bénulással és sokszáz halottal. Ivar Wickmann orvos megfigyelései jelentenek lényeges előhaladást a kór elleni küzdelemben. A svéd orvos már rámutat arra, hogy **a gyermekparalizisnek nevezett betegség 50 éves embert is elpusztit.** Lényegbevágó felfedezése volt az a megállapitás, hogy **a betegség csak személyes érintkezés útján terjed.** Ellenszerére azonban — a már akkor alkalmazott vesztegzáráson kívül — nem tudtak rátalálni.

1909-ben már nemcsak Európa különböző államaiban, így Ausztriában, hanem Amerikában is fellép a Heine-Medin. Karl Landsteine bécsi orvos nyitja meg a majmokkal végzett kísérletek végtelenül hosszú sorát, melyek kétségbeesetten küzdenek a kórt okozó titokzatos mikroba megállapitásáért és a betegség gyógymódjának felfedezéséért. Megállapitja, hogy **ez a betegség kizárólag a hátgerinc és agy alsó részének szöveteiben végzi romboló munkáját. Egy gyermekparalizisben elhunytnak a kór által szétroncsolt idegszövetét átültette majomba, amelyik elpuszult a betegségben.** Az első lépét megtették a siker felé: a betegséget sikerült felidézni laboratóriumban, átvinni majmokra. Az állatokra vonatkozó tudományos megállapitások azonban nem tudták teljesen tisztázni a fertőzés rejtélyét az emberek szempontjából. Landsteiner felfedezése nyomán számos európai és amerikai laboratóriumban megindult a kutatás, **a majmok ezrei pusztultak el gyermekparalizisben, áldozatul esve a kísérleteknek, egyetlen pozitiv megállapitást hozva eredményül: azt, hogyha valaki, akár a kísérleti majmok, akár az emberek közül átesett egyszer a fertőzésen, az immunissá vált a második esetben sohasem betegedett meg.**

Landsteiner úttörő munkája nyomán egész sereg híres orvos: Simon Flexner, Paul Lewis, Paul Römer, Jainer, Wiesner Lavaditi jutottak különböző megállapitásokra. Kideritették, hogy a gyermekparalizis mikrobái hallatlan parányiak és még szívósabbak. A. Neter párizsi ideggyógyász a **fertőzésen átesett, immunissá vált egyének véréből nyert szérum által igyekezett megölni a mikrobákat, úgyhogy azt a fenyegetett gyermekek vérébe, hátgerincébe fecskendezzék.** A logikusnak látszó elgondolás azonban nem járt eredménnyel. A vesztegzárolás módozatainak legmodernebb megfogalmazása viszont Ivar Wickmann elmélete.

A legsúlyosabb járványok egyike a világháború idején, 1916-ban lépett fel Newyorkban. Ezer és ezer gyermek esett áldozatul a betegségnek. Ebben az időben még mindig a szérumkezelés volt az egyetlen kisérlet, amivel a vész útjába próbáltak állni, Neter francia doktor, Drappar, H. Schwarcz és Neal doktorok, Hallock Park és Aycock orvos, mind a szérumelmélet hívei voltak, **míg végül** a gyakorlat legyőzte.

Fordulópontját a küzdelemnek Edvin Schultz kaliforniai orvos megállapitása jelentette, aki bejelentette, hogy a gyermekparalizis láthatatlan, hallatlanul apró bacillusa az orron keresztül jut a gyermekek agyába. Az orr belsejében, a szaglóidegek apró, hajszlászerű végződéseinél, melyek teljesen meztelenül kitéve állnak a külső légáramlatoknak, a koponyaalap kis csatornáin keresztül ezek az idegszálak egyenesen az agyba vezetnek: itt jut be a bénító halál. Schultz és Maurice Brodie **savas oldatot cseppentett a kísérleti majmok orrába, miáltal azok szaglásukat elveszteték, de lepecsételték a halál elől az utat.** Charles Armstrong **ezt cserző tinóoldattal kisérli meg, majd a sokkal enyhébb hatszázalékos** pironsavoldattal **értek el szép eredményeket az orrba fecskendezés által ez a sárga anyag, a meliuit robbanószer főanyaga. Az ő és** Harris professzor **munkáját kiegészitette Schultz és Gebhardt doktorok felfedezése, akik viszont négyszázalékos közönséges cinkszulfátoldatnak az orrba fecskendezése által értek el jelentős eredményeket.**

Perzsaszőnyeg
művészi javitását vállalja ... Perzsaszőnyegeket a legmagasabb áron vesz
MARKARIAN SZIRACAN
DEBRECEN, Ajtó-utca 10. sz.

Mezey Béla július 25-én búcsúzik gyülekezetétől

Mezey Béla lelkipásztor július 25-én, vasárnap búcsúzik a nyilastelepi gyülekezetétől. Az istentiszteleten tartja meg búcsúprédikációját. Ezt követi az utolsó egyházrészi tanácsülés, amelyen *Mezey* Béla beszámol mindenről, ami itt eddig történt és egyben búcsút vesz a tanács tagjaitól. Kocsordon augusztus 8-án lesz az ünnepélyes beiktatás. *Sipos* Károly lelkipásztor július 30-án érkezik Debrecenbe és augusztus 1-én tartja meg beköszöntő prédikációját, melyet tanácsülés követ.

A gyermekek veszedelmének

a diftériának megfékezését most ötven esztendeje kezdték el. Akkor adta ki Bering tanár Berlinben az utasitást az első diftéria-ellenes oltások végrehajtására. A diftériás torokgyulladásnak évente százezerszámra estek áldozatul a kisgyermekek a világ minden táján. Ez a torokgyulladás a halált jelentette és a diftéria pusztitott gátlás nélkül, míg az orvostudomány gátat nem emelt a betegséggel szemben. Egy német és egy francia tudós, Bering és Roux tanárok az emberi élet megvédése érdekében összefogtak és közösen dolgoztak, hogy megtalálják a járvány terjedésének megakadályozásához vezető utat. Rájöttek, hogy a diftériával fertőzött és abból kigyógyult állatok vérsavója közömbösiti a diftéria mérgét. Azt a vérsavót, melyet az állatok a saját testükből termeltek ki a méreg elleni védelemre, felhasználták a gyermekek gyógyitására. Első izben juhokból állitottak elő nagyobb mennyiségű vérsavót és megkezdték az életmentő oltásokat. Megszünt a diftéria a gyermekek veszedelme lenni. Az orvostudomány legyőzte a halál egyik legeredményesebb szövetségesét, a diftériát és a kicsi emberpalánták millióit nem ragadja már magával a kinos torokbetegség.

Strandtáskát,
kézitáskát hozott anyagból is készit
Textilfeldolgozó
Batthyányi-u. 1.

Gyógyhasköto, Princes-fűző, melltartó, retikül, női ernyő, bőrkesztyü nagy választékban
Szénásy és Daku-nál
Kossuth utca 2.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 17-én reggel 8 órától, július 24-én reggel 8 óráig: „Megváltó" Piac u. 18. telefon 14-64. sz. — „Muraközy" Piac u. 72., telefon: 37-38. — „Bocskay" Cegléd u. 22. telefon: 29-14 — „Csokonay" Mester u. 43. sz., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem" Csapókert, Jánossy u. 44. szám.

Temesd a nyárba álmaid

Szívem ne várj már több tavaszt,
Ne szárnyaljanak vágyaid...
Úgy mint egy hangtalan panaszt:
Temesd a nyárba álmaid

Temess, temess minden szépet
S hogy eltemetted, meg ne bánd...
Mit látsz? Csak bús őszi képet
És ami vérez, ami bánt.

Vess véget a csalfa színnek,
Amit megfest a képzelet...
Varázsa a sebzett szívnek
Nagyobb a nyárnál nem lehet.

Szívem ne várj már több tavaszt...
Mintha a Végzet állna itt...
Úgy mint egy könnytelen panaszt:
Temesd a nyárba álmaid!

Dr Boros Jenő.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Károly, délután 6 órakor Dusicza Ferenc. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Erdei Mihály, délelőtt 11 órakor dr Farkas Pál, délután 6 órakor dr Farkas [illegible]. Rosalth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Dusicza Ferenc, délután 6 órakor dr Erdei Mihály. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Beregszászi Károly. — Ispotálytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 6 órakor Sarközy Lajos. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza délután 6 órakor Tariska Zoltán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Piczés Pál. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János, délután fél 7 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Balogh József, délután 6 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Varjú Gyula. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Koncz Zoltán. Augusztaszanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Püsky Imre. Egyetemi klinikák: egész héten Koncz Zoltán és Püsky Imre. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavető gyül. házban délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Wolaffkatelepi olvasókörben délelőtt 10 órakor Varjú Gyula. ONCsA-telep (Gyepsor 24.) délután 5 órakor Sulyok Kálmán. Tanyai istentiszteletek. Fancsikán délelőtt 9 órakor, Szatán délután 3 órakor Udvarhelyi György. Pereculon délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Pallagon délelőtt 9 órakor Siposs Imre. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Nagyhegyesen délelőtt 11 órakor, Cucán délután fél 3 órakor Nagy Károly.

— **A Szent Anna-utcai főplébániatemplomban** csendes misék 6, 7, 8.20, 9 órakor. Nagymisét mond és prédikál dr Bánáss László prépost-plébános. További csendes misék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor.

— **Szent István Ferences plébánia hírei.** Ma fél 3 órakor kezdődik a játékdélután. Pontosan 5 órakor tartja Szent Ferenc világi rendje a maga teremgyülését a kat. iskolában. Fél 7 órakor litánia. Hétfőn reggel 7 órakor koporsós szentmisét mutatunk be plébániánk legújabb hősi halottjáért, Zádor Lajosért. Akik csak tehetik, legyenek jelen ezen a szentmisén, imádkozzanak a mai kedves magyar hősihalottainkért. Kedden 9 órakor Szent Antal-mise, fél 7 órakor ájtatosság. Szerdán bibliaóra. Szombaton litánia. Egész héten délelőtt és délután játék gyermekeink részére, szerdán kirándulás a Nagyerdőre. Csapókertben. Nagycserén minden a szokott rendben.

— **A gör. kat. templomban** délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor dr Csobay András hitoktató első szent miséje, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás. Folyó hó 20-án, kedden, Szent Illés próféta ünnepén vasárnapi miserend.

Elnapolta a bíróság id. Juhász Jakab és bűntársai ügyében a főtárgyalást

A sorozatos sertéslopásokkal vádolt id. Juhász Jakab és bűntársai ügyében a törvényszék szombaton délelőtt folytatta a tárgyalást. Kora délelőtt a balmazújvárosi tanukat kérdezték meg a lopásokkal kapcsolatban. Tizenkét órakor került sor a hajdúböszörményi tanuk kihallgatására.

A tárgyalás során a védelem bizonyításkiegészítést kért, mert a negyedik vádlottat, egy Kiss nevű kondást olyan lopások elkövetésével is vádolják a védő szerint, melyeket nem is követhetett el, mivel a lopások idejében katona volt. Bizonyításkiegészítést kértek több irányban is. A védők, tekintettel az aratási munkákra és a várható ítéletre, id. Juhász Jakab kivételével a vádlottnak szabadlábra helyezését kérték a folytatólagos főtárgyalásig.

Dr Schéda László ügyész ellenezte a szabadlábrahelyezéseket. A bíróság a kérést elutasította s így a vádlottak fogva maradnak a két hónapon belül megtartandó új főtárgyalásig. Az ügyész kérte a bíróságtól a per iratait, mert újabb nyomozást kíván elrendelni.

— **Primitia.** F. hó 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor mutatja be első szentmise áldozatát dr Csobay András ujdonszentelt áldozópap, debreceni hitoktató. Ezen örömünnepünkre a buzgó híveket és mindazokat, kik az újmisés első szent áldásában részesülni óhajtanak, szeretettel látjuk és várjuk.

— **Az evangélikus templomban** d. e. 10 órakor istentisztelet. Prédikál dr Pass László. Hajdúszoboszlon az ORTE üdülőházának terraszán este 6 órakor evangélikus szórványgyülekezeti istentisztelet. Prédikál Irányi Kamill székesfehérvári lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos-estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **A polgári távíróforgalmat** a szükségállapot fennforgása esetén Olaszországban megszüntetik. A távirót ilyen esetben csak a hadsereg három fegyverneme használhatja.

— **Torinóban, Paviában és Velencében** tiltakozó gyűléseket rendeztek az egyetemi tanárok az ellenség hadviselési módszerei ellen. Kifejezésre juttatták a győzelembe vetett szilárd hitét, valamint az egyetemek tantestületének hűségét a király és császár és a Duce iránt.

— **A svájci szövetségi tanács** jóváhagyta a spanyol-svájci kereskedelmi egyezményt.

— **Mint az Osservatora Romano** jelenti, a pápa pénteken különkihallgatáson fogadta Gerinczy Pál jászói prépost-prelátust.

— **A jövő héten Berlinben finn-német** gazdasági tárgyalások indulnak.

— **Abesszínia ismét barbár fekete állam lett** — írja egy angol lap. Két éve, hogy a négus visszatért Abesszíniába és átvette az állam irányítását. Ez alatt a két év alatt megszüntette az olasz gyarmati politika minden erkölcsi, szociális és gazdasági eredményét. A gépek tönkrementek, berozsdásodtak, a létesített gyárak megfelelő vezetés hiányában beszüntették a munkát. A rabszolgaságot rendeletileg eltörölték ugyan, de ez ennek ellenére mégis megvan, a parasztok kényszermunkát kénytelenek végezni a törzsfőnökök birtokán.

* **Fürdődressznek** használt ruhát is tökéletesen átalakít Mayer Julia fűzőszalon, Piac-utca 58.

* **Felnőttek iskolája!** Helyesírási, számtani, társadalmi, levelezési, stb. ismereteit kiegészítheti. Súlyos életproblémáiban tanácsadó. Korrekt diplomás előadó. Miklós-u. 25.

* **A debreceni postaigazgatóság** a posta műszerészi kar utánpótlása végett folyó évi szeptember hó 1-ével négy műszerésztanulót vesz fel. Jelentkezhetnek 17 évnél nem idősebb négy középiskolát végzett ifjak. A feltételekből közelebbi felvilágosítást a m. kir. postaigazgatóság 3. műszaki osztálya ad. (Debrecen, Hatvan-utca 5—7—9. sz. III. em. 322. sz. szoba.)

— **A finn állam kötelékéből csak az államfő engedélyével** léphetnek ki 16—41 éves férfiak.

— **A német hatóságok a görög lakosság részére** 2000 tonna cukrot és 1800 tonna burgonyát küldtek. A szállítást a Vöröskereszt bonyolítja le.

— **Genuában a legutóbbi éjszakai bombázás** során teljesen elpusztultak a San Salvator templom falfestményei, díszítései, megsemmisült a hangtorony. (MTI.)

— **Zágráb előljárósága** felszólította a város lakosságát, hogy jelentsék fel azokat a pékeket, akik rossz kenyeret szolgáltatnak ki, mert az előljáróság a legjobb minőségű kenyérlisztet juttatja a pékeknek.

— **A honvédelmi miniszter meghívására** a magyar leventék vendégeiként Budapestre érkeztek a Bulgáriában élő magyar családok fiai és leányai.

— **Malacdrágitás miatt került a bíróság elé** Lovas András 38 éves hajdúböszörményi napszámos, aki ez év elején négy malacért 650 pengőt kért. A debreceni törvényszéken dr Pogány Béla bíró vonta kérdőre az előzetes letartóztatásban lévő napszámost és a bizonyítékok alapján elítélte egy hónapi, 15 napi fogházra. A büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették. Az ítélet jogerős.

— **Rákospalotáról Kabára utazott** Bíró Gyuláné és ott Soós Ferenc hentestől sertéshúst vásárolt. A csendőrséghez érkezett jelentés szerint kilóját 8 pengőért adta a húsnak. Bíróné a néhány kiló húst Rákospalotára vitte a családjának. A hentes ellen, aki tagadja, hogy nagyobb áron adta volna a húst, megindult a bűnvádi eljárás.

— **Sósavat ivott** a Szotyori-utca 42. számú házban Csukás János cipészsegéd másfeléves Éva nevű gyermeke. Az edények tisztítására használt maró folyadékot ott hagyták a gyermek előtt és így történt meg a szerencsétlenség. A gyermeket a klinikára vitték. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség gondatlanságért.

— **Sipos Károlynak, az új debreceni lelkipásztornak,** vezetésével a szatmári egyházmegye nyolcadik nyári táborozását tartja Kisarban augusztus 7—8-ikán. Megnyitó istentisztelet, előadások KIE-parlament, népfőiskola szerepel programon, majd a missziós csoportok kirándulása Tarpára, Esze Tamás városába és Nagyarba Petőfi tölgyfához. A résztvenni szándékozó ifjak lelkipásztoruk, vagy tanítójuk útján augusztus 1-ig jelentkezhetnek a kisari ref. lelkészi hivatal címén.

— **Hirdetmény.** A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 96.020—1943. VII. sz. alatt intézett leiratában arról értesít, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr kérelmére a debreceni m. kir. dohánygyár és a nyíregyházi m. kir. dohánybeváltó hivatal iparvágányai részbeni átépítésének közigazgatási bejárását elrendelte és a debreceni iparvágányt illetően az eljárás megkezdésének idejéül f. évi július hó 27. (huszonhetedik) napjának déli 12 (tizenkettő) óráját, összejöveteli helyül pedig Debrecen állomásfőnöki irodáját, a nyíregyházai iparvágányt illetően pedig f. évi július hó 28. (huszonnyolc) napjának d. e. 10 (tíz) óráját, összejöveteli helyül pedig Nyíregyháza állomásfőnöki irodáját tűzte ki. Értesítem az érdekelteket, hogy a közigazgatási bejáráson személyesen, vagy megfelelően képviseletük útján megjelenhetnek. — Polgármester.

— *Szacharingyárat alapítanak Dániában.* Seelandban most építenek egy gyártelepet mely teljesen dán nyersanyagokból, a dán édesipar igényeinek fedezésére szolgál és főként szacharin gyártással foglalkozik majd.

— **A Turáni Vadászok!** Július hó 18-án, vasárnap délelőtt pontosan féltizenegy órakor előadást tartunk a József kir. herceg u. 16. szám alatt. A magyar dalról előad Molnár János. Mindnyájatokat szeretettel várunk.

— **Középkina és Északkina között körülbelül két héttel ezelőtt** lépett életbe az árúcsereforgalmi szerződés. Ebben a két hétben Középkinából mintegy harminc millió nanking dollárnak megfelelő árú ömlött át Északkinába.

Nem fontos, de érdekes

Edison találmányainak gazdasági értéke a »New York Times« számításai szerint mintegy 15 milliárd dollár, azaz mintegy 50 milliárd pengő.

*

A szivarról legelőször dr. Schneeberger Antal svájci orvos »Az ametiszt drágakő« című latin nyelven írt könyvében van szó, melyet az előszó szerint 1579 augusztus 12-én fejezett be. Ebben a könyvben a következőket olvashatjuk: »Manapság csaknem minden tengerész, aki Indiából vagy Portugáliából tér haza, pálmalevelekből sodort vagy szalmából készített csövecskét tart a szájában, amelybe összesodort dohánylevelek vannak belegyömöszölve. Ezeket azután tűzzel meggyujtják és szájukban tartva annyi füstöt lélegzenek be, amennyit csak tudnak. Ezek az emberek azt állítják, hogy ez az éhséget és a szomjúságot csökkenti, növeli az erőt és a szellemet frissíti. Azonkívül gyakran bizonygatják, hogy az agyat, kellemes bódultságot okozva, megnyugtatja.« Az első szivar- és cigarettagyár csak kétszáz évvel később létesült Hamburgban és még évtizedek teltek el, amíg az emberek mindinkább elhagyták a pipázást és a szivarozásra, illetőleg a cigarettázásra tértek át.

*

A mai ujság őse először a 16. században Velencében került forgalomba és »Gazette«-nek nevezték, mert a „gaze" volt az ára. Ennek a pénzérmének mai pénzben kb 12 fillér az értéke.

*

A Földnek meteorológiai mérések szerint a legmelegebb vidéke a kaliforniai »halálvölgy«. Átlagos hőmérséklete télen +18 fok, nyáron pedig +34 fok Celsius. Ebben a 160 km hosszú és 8 km széles völgyben mérték egyébként 1913 nyarán a legnagyobb hőmérsékletet és pedig 56.6 fok Celsiust. Ekkora hőmérsékletben huzamosabb ideig nem marad életben az ember.

*

Vannak olyan halak is, amelyek a szárazföldön is vígan megélnek. Így pl. az indomalayas nevű hal a kiszáradt tavat vagy folyót elhagyja és hosszú vándorútra kel, hogy más vidéken keressen magának megfelelő vizet. Útközben levegőben élő rovarokkal táplálkozik. Fejében labirintus-szerű cellák vannak amelyekben nagymennyiségű vizet tud elraktározni és ebből szerzi a lélegzéshez szükséges oxigént. Az afrikai tüdőshal pedig, ha szükség van rá, úszóhólyagját alkalmas légzőszervvé alakítja át és így éli szárazföldi napjait, amíg ismét vízre talál.

— **Az asztalosiparosokat felhívjuk,** hogy enyvutalványaikat folyó hó 19-ig az elnöknél: Bodnár Lajosnál 12—2 és 6—8) vehetik át Erzsébet-utca 14. Később jelentkezést nem vehetnek figyelembe. Elnök.

— **Leánykereskedőket tartóztattak le Újvidéken.** A nyomozás megállapította, hogy a hivatásos kerítőnők több mint 24 leányt hálóztak be. Tettüket súlyosbítja, hogy a leányok javarésze kiskorú volt.

— **Hirdetmény.** A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 77.590—1943. VII. sz. alatt intézett leiratában arról értesít, hogy a „Sárréti" Áruraktárak Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt. kérelmére a debreceni telepén vezető iparvágánya kérelmezett áthelyezésének közigazgatási bejárását elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéül folyó évi július hó 24. (huszonnegyedik) napjának reggel 9. (kilenc) óráját, összejöveteli helyül pedig Debrecen állomás főnöki irodáját tűzte ki. Értesítem az érdekelteket, hogy a közigazgatási bejáráson személyesen, vagy megfelelő képviseletük útján megjelenhetnek. Polgármester.

TÖLTŐTOLL TINTAKULIK, javítások
HURAY műszerész mester, Deák Ferenc-u. 14 Telefon: 17-93.

Sorban állnak a panaszkodók a debreceni járásbíróságon

A panasznap érdekességei

A debreceni járásbíróságon pénteken és kedden délelőtt mindig nagyobb forgalom van, mint más napokon. Ennek oka az, hogy a bíróság a panasznapokat ilyenkor tartja. Pénteken a büntetőügyekben lehet panaszkodni, kedden a polgári ügyekben. **A panaszkodás jogával alaposan élnek is a polgárok és a folyosó telve van panaszokkal, akik a bíró elé jutva szapora szóval mesélik el sérelmeiket.**

Érdekes, hogy többen vannak akik anyagi természetű, tehát polgári ügyekben jelennek meg, hogy a panasz jegyzőkönyvezésével megindítsák a pert. **Régebben a büntető ügyek voltak túlsúlyban, verekedések, rágalmazások, becsületsértések, stb.** A háborús idők még a panasznapokon is kimutathatók, mert például **a polgári panasznapokon az oroszlánrészt a lakáspereskedések jelentik.** Lakók és házigazdák idegesek, kevés a lakás, még kevesebb a megfelelő lakás, és természetes, hogy hamar megtörténik a civakodás és minden kicsiségen okot keresnek arra, hogy egymáson ütsenek egyet, a háziúr, hogy a lakót „kitegye", a lakó, hogy a háziúrnak megmutassa, hogy mégsem olyan „nagy úr" a saját házában mint képzeli.

Természetes, hogy a bíróságnak sok munkát ad a sokféle panasz felvétele, a feleknek a magyarázás és felvilágosítás, hogy az „ügy" milyen eljárás elé kerül és lehet-e perre vinni. Ha a feltételeknek megfelel az „ügy", akor elkészül a jegyzőkönyv, bélyegzik és ügyvédi munka igénybevétele nélkül megindul a fél által annyira kívánt peres eljárás, amely azonban a bizonyítás során nem mindig úgy végződik, ahogy a panaszt előterjesztő fél gondolja.

A büntető ügyekben furcsa ügyek akadnak, talán még furcsábbak mint a polgári ügyekben. Legutóbb egy macskás ügy került a bíró elé. Arról panaszkodott az asszony, hogy csirkéit elhordja a szomszéd macskája és amikor kérdőre vonta a vérszomjas állat gazdáját, hát az megsértette őket a becsületében, még szidalmazta is. Előbbre helyezte a macskát, mint a kárvallott embert. Igazságtevést kért a bírótól, slyos büntetését a szomszédnak. A panaszt felvették, minthogy jogos volt. A panaszos a folyosón is panaszkodott távoztában és nagy méltatlankodva mondotta a várakozóknak:

— Még azt mondja az a macskás, hogy az ő cicája kényes és nem eszik olyan piszkos állatokat, mint az én csirkéim, mert a májat is csak főve eszi! Ki hallott még ilyet?

——ooOoo——

— **Ismeretlen eredetű léggömböt találtak a vasvári járásban.** A léggömb körül elégett gyujtólapok voltak, melyek szerencsére nem okoztak semmi kárt.

— **Huszonhárom hadiárva felnevelését vállalta a nagykállói járás.** A járás áldozatkész közönsége eddig több mint 27.000 pengőt gyűjtött össze erre a célra.

— **Hirdetmény.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 8.172—1943. VII. számú leiratában a folyó évi április 27-én 18.027—1943. sz. alatt kelt kérelemre utalással arról értesít, hogy a város világítási vállalatának Híd-utcai telepére vezetően létesítendő iparvágány közigazgatási bejárását elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéül folyó évi július hó 27. (huszonhetedik) napjának reggel 9 (kilenc) óráját, összejöveteli helyük pedig Debrecen város világítási vállalatának főnöki irodáját tűzte ki. Értesítem az érdekelteket, hogy a közigazgatási bejáráson személyesen vagy megfelelő képviseletük útján megjelenhetnek — Polgármester.

Megnyilt
Laczkó Lajos *cserépkályha* mintaraktára
A sz nházátjáróba, Csapó-utca 17.
Modern kandallók, cserépkályhák nagy választékban.

Palackozott
FAJBOROK
és pezsgők viszonteladóknak már 5 litertől. Kapható
Deák Jenő
bornagykereskedőnél
Bethlen utca 14.

Zsír és margarin kiosztás július két utolsó hetében

A július 18-ával kezdődő heti rendes zsírjegy 11. számú szelvényére tíz deka zsírt, vagy tizenkét deka zsírnakvalót, a nehéztesti munkások zsírjegyének 11. számú szelvényére 4 deka zsírt, vagy 5 deka zsírnakvalót; a július 25-ikével kezdődő heti rendes zsírjegy 12. számú szelvényére húsz deka margarint, a nehéz testi munkások zsírjegyének 12. számú szelvényére tíz deka margarint lehet vásárolni. Úgy a 11., mint a 12. sz. szelvények két hétig érvényesek, azok július 18-tól július 31-ig bezárólag bármikor beválthatók. E két hét alatt tehát a jelzett két szelvény felhasználásával a két hétre járó zsír és margarin tetszés szerinti beosztással megvásárolható. — A Közélelmezési Ügyosztály által intézmények, közületek, stb. részére kiadott utalványokra, amennyiben azon zsír, vagy zsírnakvaló szalonna van kiutalva, továbbá a körzeti irodák által szabadságos katonák stb. részére kiadott „Rendkívüli jegy zsírra" elnevezésű jegyre a hentesiparos mind a két héten zsírt vagy zsírnakvaló szalonnát köteles kiszolgáltatni. Figyelmeztetem a húsiparosokat, hogy a 11. számú szelvényeket csak zsírra, a 12. számú szelvényeket csak margarinra lehet külön elszámolási lapon leszámolni.

Polgármester.

Gyászrovat

Környei Molnár Gyurika 8 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn 4 órakor lesz a 2. B) ravatalozó teremből. Lakás: Nyiregyháza, Közép-u. 2. Gebauer rendezi.

Fonódi Gyula nyug. államrendőrségi detektív 42 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: Sámsoni-út 27. Dankó temetkezés.

Özv. Siskai Istvánné Hegedűs Zsuzsánna 75 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemetű III. ravatalozó teréből. Lakás: Mikes Kelemen-u. 3. Dankó temetkezés.

Záradi Józsefné Tamás Erzsébet 64 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó teréből. Lakás: Monostorpályi-út 86. Dankó temetkezés.

Özv. Enyedy Józsefné Nagy Mária 78 éves temetése hétfőn délután fél 3 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Ruyter-u. 28. Pusztai temetkezés.

Özv. Szitássy Kálmánné Spanier Amália 82 éves temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a köztemető 3. sz. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Klapka-u. 42. Pusztai temetkezés.

Özv. Gajdán Mihályné szül. Balogh Róza 47 éves korában meghalt. Temetése 19-én, hétfőn délután fél 6 órakor lesz a köztemető 2. B) teréből ref. szertartással. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Csukás Évike csecsemő temetése nétfőn öt órakor lesz a hármas teremből református szertartással. Lakásunk: Szotyori-utca 42. Csurka temetkezés.

Szűcs Juliska 18 éves temetése vasárnap féltizenkettőkor lesz a köztemetőből református szertartással. Csurka temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretet édesapánk, Hamann Róbert elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Petrányi Béláné családjával.

Párisban apróhirdetés útján keresnek egy gyilkost

Először fordul elő a párisi rendőrség krónikájában, hogy **apróhirdetés útján keresi a gyilkost.** Május 11-én történt, hogy Párisban Roitel asszony délben egy ismerősét bocsátotta be a lakásába, a szolnba vezette, melynek szomszédságában konyha van. Abban a pillanatban, amikor a látogató az asztal mellett helyet foglalt Roitel asszony koponyáját kalapácsütés zúzta szét. **A gyilkos ezután törével kétszer átszúrta áldozata szívét. A holttestet a zongora mögé vonszolva és párnákkal betakarta.** A gyilkosnak semmi nyoma nem maradt a szalonban, így a férj, aki játékkereskedő, a szalonon át egyenesen a konyhába ment, azt gondolta, hogy a feleségét ott találja.

Alig ért a folyosóra, ököllel az arcába vágtak. Élet-halál küzdelem indult a gyilkos és kereskedő között. **A gyilkos törrel dolgozott, amit bizonyít a kereskedőnek több helyen átszúrt karja és tenyere.** A kereskedő el tudott menekülni támadója elől, lerohant a lépcsőn, hogy kaput nyisson, de gyilkos utána futott és **amikor a kereskedő a garázsba akart bemenekülni, hátulról jól irányzott súrással végzett vele is.**

A gyilkosság színhelyén a rendőrség semmiféle ujjlenyomatot nem talált, a gyilkos kesztyűvel dolgozott. Más jelet sem hagyott hátra. A rendőrség teljesen tehetetlen a kettős gyilkosság esetével szemben és csak egy **bizonyos, hogy ismerős ment be a játékgyáros házába, mivel a felesége bizalmatlan természetű** volt és senki idegent a lakásba be nem engedett.

Megállapították azt is, hogy a kereskedő és felesége a gyilkosság előtti hónapban birtokot vásárolt Páris közelében. A birtokvétel miatt a házaspár között nézeteltérés támadt és az asszony ékszereit akarta eladni, hogy férjétől független vállalkozásba kezdjen. Ékszereit több ékszerésznél bemutatta.

A rendőrség apróhirdetéshez folyamodott az eredménytelen kutatás után. Nagyjutalmat ígér és diszkréciót a nyomra vezetőnek, de még eddig az óriási jutalom sem vezetett eredményre.

A fából csinált vaskarika valósággá válik

Ami lehetetlen, arra azt szokták mondani, hogy fából csinált vaskarika. A mai technika ezt a lehetetlenséget jelző mondást valóságra váltja, mert kevesen tudják, hogy **az elmúlt évtizedben a fa vitte el a pálmát a feldolgozás sokféleségre terén és egyike lett a legfontosabb nyersanyagoknak.**

A fa megszünt csak tüzelőszer és bútor lenni. A gyáripar és vegyiipar nélkülözhetetlen alapanyaggá tette a fát és feldolgozását tökéletesítette.

A fa feldolgozása terén a közönség előtt inkább a sajtolt fahajlítási eljárás ismeretes, melynek segítségével a legkülönfélébb formákba lehet a fát hajlítani és formáját a szárítás is megtartja.

A fát minden irányban történő 300 atmoszféráig terjedő sajtolással rendkívül tömörré lehet tenni és nagyon ellenálóvá. **Az ilyen módon készült fából rendkívül hangtalanul működő fogaskereket lehet készíteni, melyek a bronz csapágyak élettartamát többszörösen felülmulják.** (Itt a fából csinált vaskarika.) A fa sejtüregeinek kitöltése nagy nyomásszilárdságot ad.

Az eddig kevés hasznot adó fahulladékokat, fűrészport, fakérget nagyon jól lehet hasznosítani az iparban. **Ezeket a hulladékokat önthető fává alakítják át.** Ez a műfa szilárd, mint a természetes fa. Ilyen anyagból készülnek a farostlapok, melyeket szívesen használnak falburkolásnál, padlózatnál, bútoroknál. A fa kémiai feldolgozása is sokféle és különösen a celluloze anyagát lehet jól hasznosítani. **A cellulozelúg facukrot tartalmaz, melynek gazdag vitamintartalma van. Élesztőt lehet előállítani, melynek 50 százalékos tiszta fehérjeanyaga van. A németek pehely, vagy leveskocka alakjában kereskedelmi forgalomba adják.**

Ismeretes, hogy a fa nélkülözhetetlen szerepet tölt be a papíriparban, robbanószerek gyártásánál, lakk, festékgyártásban. Készülnek belőle műgyanták, éghetetlen filmek, plasztikus anyagok. **A fa alapanyaga a kedvelt új csomagolási anyagnak, a cellofánnak is.**

A fűrészport, melyet síkos utcák felhintésére használnak a házmesterek mint lebecsült anyagot, az iparban felbecsülhetetlen anyag **Fűrészporból állítják elő az „aktív szenet",** mely a gázálarcnál nélkülözhetetlen, nélkülözhetetlen a telefonkészülékek, mikrofonok készítésénél. A fűrészpornak zárt edényben való hevítésével kapják az **„oxál-savat".** Ezt használják a textilfestékek készítéséhez.

Készítenek belőle magnéziumcementet, építőlemezeket, falazólapokat, rugalmas linóleumot, szőnyegek helyettesítésére. Nagy szerepe van a fűrészpornak a bakelit előállításánál. A bakelitből készült tárgyakat ismeri már mindenki. **A korszerű bakelitprés 50.000 kilótól egymillió kilóig képes nyomást kifejteni.** Gombokat, cigarettatárcákat, edényeket és százféle tárgyat készít ma egy bakelitgyár. A szerelő, rádióipar előnyösen használja a bakelitet kapcsolónak, szigetelőtárcsáknak, gyermekjátékoknak, foglalatoknak igen jó és nem mindenki tudja, hogy **a népszerű bakelit ötven százalékban fűrészpor.**

A fényes, tiszta bakelitből a kémiai ipar jóvoltából éghetetlen anyag is készül már, tehát nem a fából csinált vaskarika vált valóra, hanem elkészült az éghetetlen fa is.

Köszönetnyilvánítás. A debreceni Cipész Ipartársulat és Cipész-szakosztály vezetőségének és minden egyes tagjának hálás köszönetet mondok, hogy szeretett férjem hősi halála okozta mély gyászomat részvétnyilvánításukkal igyekeztek enyhíteni. özv. **Sommerauer Jánosné.**

— **Az Egyesült Államokban fokozni kellett a délamerikai élelmiszerbevitelt.** Mint Newyorkból jelentik, az Egyesült Államok élelmiszerhelyzete az elmúlt időben annyira komolyra fordult, hogy a délamerikai államokban termelt élelmiszerek bevitelének lehetőségét is fontolóra vették. (MTI.)

— **A visszafoglalt Kelet-Karjalába** — finn jelentés szerint — 260.000 lakos tért vissza és vette át rendes polgári foglalkozását.

— **Ha eljön a háború** címmel könyvet írt Gusztáv Adolf svéd trónörökös. A könyv a kormány utasításait tartalmazza a polgárság viselkedésére vonatkozó ellenséges támadás esetére.

* **Házasság.** Nagy Lujzika és ifj. Ábel Aladár műkertész házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— **Töltőtollakat és csokoládé bonbonokat dobtak le ellenséges repülők Bulgáriában.** Aki írni akart a tollal, vagy fogyasztani kívánta a bonbont, annak kezében felrobbant a légből kapott ajándék. Néhány szerencsétlenség is történt.

— **Mint az angol hírszolgálat** Moszkvából értesül, Ilics Uljanov öreg forradalmár, a bolsevista párt tagja, Lenin testvére meghalt.

— **Ezer ember közül kettőnek jobboldalt van a szíve** — állapították meg a német röntgenvizsgálatok alapján készített statisztikákból.

— **A Német Távirati Iroda** értesülése szerint július 5-én a keleti arcvonal középső részén a bolsevisták több mint 3600 páncélost vesztettek.

Fiú- és leánykaruhák
6 éves korig nagy választékban.
BABAKELENGYE
női fehérnemű és harisnya
Gál Istvánnál Szent Anna-u. 13.
(Antalffy könyvkereskedés mellett.)

Tégla helyett terméskővel építkezhet Megrendelhető Fülöp mészkereskedőnél. Wesselényi-u. 121. Telefon 27—90.

Tűzifa eladási hirdetmény

Az alsópaci faraktárból a tűzifa kiadása folyó évi július hó 19-én megkezdődik.

Faigénylés iránti kérelmek benyujtása szombat kivételével délelőtt 12—2-ig, a kiutalt fa árának befizetése ugyancsak szombat kivételével délelőtt 8—12 óráig eszközölhető a városháza, félemelet 13. sz. szobában. A fakérvényekhez a vásárlási könyv is szükséges.

Polgármester.

840 női állást tölt be a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet

Felhívás a 18—50 éves nőkhöz

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet helyi Munkabizottságának Vezetősége felhivja a 18—50 éves nőket, hogy Debrecenben teljesitendő női önkéntes honvédelmi munkaszolgálatra f. hó 19, 20 és 21-én délelőtt 10—1 óráig Debrecen Ferenc József út 28-b. sz. alatt jelentkezzenek.

Debrecen sz. kir város számvevőségéhez: 14 irodai munkaerő (középiskolai érettségivel).

Debrecen sz. kir. város hivatalaiba: 20 irodai munkaerő (középiskolai érettségivel), 20 irodai munkaerő (4 középiskolai végzettséggel).

Hajdú vármegye számvevőségéhez: 2 irodai munkaerő (középiskolai érettségivel).

M. kir. Állami Gyermekmenhely számvevőségéhez: 1 irodai munkaerő (középiskolai érettségivel).

Világítási Vállalathoz: 2 műszaki képzettségű, 5 könyvelő (kereskedelmi érettségivel).

M. kir. 6. sz. honvéd helyőrségi kórházhoz: 3 diétás nővér, 26 szakácsnő, 6 konyhalány, 7 mosónő, 90 takarítónő.

MÁV Állomásfőnökséghez: 2 raktári hivatalnok (középiskolai érettségivel), 32 jegyvizsgáló (4 középiskolai végzettséggel).

M. kir. Dohánygyárhoz: 110 napszámos.

M. kir. Dohánybeváltó Hivatalhoz: 500 napszámos.

Ez is lehet női foglalkozás: etető az állatkertben

Ma már nem csodálkozunk azon, ha a nők számukra szokatlan foglalkozást üznek. Ilyen foglalkozást vállalt most Lipcsében egy tizenkilenc éves lány. A fiatal nő ugyanis a híres lipcsei állatkertben átvette a vadállatok etetőjének munkakörét, miután már előzőleg hosszabb ideig mint oroszlánkölykök, kis tigrisek és medvebocsok játszótársa bebizonyította ügyességét az állatokkal való bánásmódban. Nem csodálkozunk a különös hivatás választásán, ha tudjuk, hogy a tizenkilenc éves lány olyan szenvedélyesen szereti az állatokat, hogy még szüleinek érthető ellenkezését és az állatkerti igazgató aggodalmát is sikerült legyőznie. A vadállatok fiatal etetője, azóta már meg is mutatta, hogy hivatását nem végzi el rosszabbul, mint bármelyik férfikollegája. Egyébként az a terve, hogy később, mint állatszelidítő fog működni.

— **A breslaui ifjúsági találkozó elmarad.** Helyette valószínűleg egy Hitler Jugend—Levente találkozót rendeznek még a nyár folyamán.

Villamosjeggyel az égbe akart utazni egy őrült, de csak a Bazilika kupolájáig jutott

Budapesten az elmult este a Bazilika déli oldalán, ahol jelenleg a kupolát javítják és a falakat állvány borítja, **egy elegáns fiatalember hirtelen vetkőzni kezdett és másodpercek alatt alsónadrágban villámsebesen kapaszkodott fel az álványzaton.** A szédítő magasba, a kupola pereméig jutott, ott leült s lábait lógázva cigarettázni kezdett. A látványra nagy tömeg gyült össze. A fiatalember lekiáltott a gyalogjáró szélén kezét összekulcsolva rémüldöző öreg nénikére:

— **Halló öreganyám! Vigyázon majd a hullámra, mert én rögtön felrepülök a Uristenhez, Akivel egy kis beszélgetni valóm van...**

Néhány perc mulva nótával kezdte szórakoztatni a bazilika körül összegyült tömeget. **Nem zavarta az sem, hogy a megérkező tűzoltók létráin a mentők igyekeztek felkapaszkodni,** ponyvák készenlétbe helyezésével, hogy lehozzák az őrültet a szédítő magasból. A mentőkkel is tréfálgatni kezdett, **kijelentette, hogy még 80 drb átszállójegyre van szüksége, mert különben nem engedik fel az égbe.** A mentők ügyesen megkötözték az őrültet és úgy hozták le a bazilika tetejéről s bevitték a vadaskerti elmegyógyintézetbe.

Tömeggyilkosság, élve eltemetett áldozatok Winnizában

A bünügyi szakemberek és orvosbizottság megállapitásai.

Berlin, július 17. (Néemt TI). A berlini birodalmi külügyi rendőri hivatal, **bünügyi szakemberekből összeállított bizottságot küldött Winnizába.** A bizottság munkája során teljes mértékben **beigazolódott, hogy az a kezdeti elgondolás, hogy a winnizai tömegsirok ügyében ellenséges gyilkosságról van szó.** E héten egy nemzetközi **orvosbizottság is résztvett a winnizai áldozatok holttestének felboncolásánál.** A boncolás eredményeképpen az orvosbizottság tagjai arra a következtetésre jutottak, hogy az áldozatok közül néhányat élve temettek el. (MTI)

Mi történt ezelőtt 25 és 15 évvel

1918 július 18-án a németek hatalmas támadása a nyugati arcvonalon tovább haladt előre. Helyenként irtózatos küzdelmekre került sor, mert a franciák kétségbeesetten védelmeznek minden egyes helységet és erődítményt. A kézitusákban nagy veszteséget szenved mindkét fél. A németek eredményeit legjobban bizonyítja az, hogy a foglyok száma egyre emelkedik. A legutolsó jelentések szerint 15.000 ellenséges katonát fogtak el.

Egyre nagyobb szerephez jutnak ezekben a harcokban a repülőgépek is. Luddendorf főhadiszállásmester jelentése szerint **a légiharcokban nagy fölényben vannak a német repülők, pedig az amerikaiak újtipusu gépekkel kisérleteznek.** Páris felett nagy légicsaták zajlanak le a támadó német repülők és a védő gépek között.

Moszkvai híradás szerint gróf Mirbach német nagykövet egyik gyilkosát felakasztották. A gyilkos nevét még mindig nem adták ki. A hírek szerint mind nagyobbb a valószínüsége annak hogy a gyilkosságot entente ügynökök tervezték. A nyomozás a többi merénylő kézrekerítésére még folyik. Az a jelentés, mely szerint a gyilkosságba előkelő politikai személyiségek is bele lettek volna keverve tévesnek bizonyult.

*

Tiz évvel később egy másik gyilkos merénylet foglalkoztatja a világ figyelmét. Rövid jelentésekben számolnak be a lapok arról, hogy ismeretlen tettesek meggyilkolták Obringen mexikói köztársasági elnököt. A tettesek a gyilkosság elkövetése után elmenekültek.

Horvátország és Szerbia között tovább dül az egyenetlenkedés. A szerbek igyekeznek mindefélé áthidaló megoldásokat találni, Radics azonban, aki most gyógyult fel betegségéből kijelentette, hogy mind addig nem lehet várni békés együttműködést, míg Horvátország nem kap önkormányzatot.

Debrecen mozgalmat indítottak a férfiak és nők közös strandfürdőzése ellen. A hitfelekezetek képviselői ebben a kérdésben megbeszélésre ültek össze és elhatározták, hogy memorandumot fognak benyujtani a polgármesterhez, melyben a közös strandfürdőzés megszüntetését kérik. Egyúttal javaslatot is tesznek a külön, külön való fürdőzés legkedvezőbb megoldására. A lapok a mozgalomnak nem jósolnak túlságosan nagy sikert.

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás
„HOFER"
konzervnyitóval
Csak „HOFER" konzervnyitót kérjen. Kapható:
Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

Megnyílt a második ifjúvezetői tábor a cserkészparkban

Mint ismeretes, a levente intézmény ez évben pár ezer ifjúvezetőt képez ki, akik *visszamenve csapatjukhoz szakasz, illetve rajparancsnokok lesznek.* Debrecenben pár napja zárult az első ilyen tábor, melynek *230 résztvevője tett szakaszparancsnoki illetve rajparancsnoki vizsgát* igen szép eredménnyel. Ezek a táborok nemcsak kiképeznek, hanem nevelnek is és a nevelés módszerét mutatják be a fiuknak igen ötletes gyakorlati formában. A rend, a fegyelem, a tisztaság és a jókedvvel végzett munka jellemzi ezeket a táborokat. Igen felemelő formában domborodik ki az Isten és haza iránti szeretet.

Most nyílt meg a második tábor a cserkészparkban, melynek *200 résztvevője van.* A tábor parancsnoka *Lavotta* Emil, tanulmányvezetők *Frimmer* Pál és *Kökény* Gábor főoktatók. *A tábor ünnepélyes megnyitása ma reggel fél 8 órakor lesz,* majd utána a leventék felekezetek szerint istentiszteleteken vesznek részt. Az istentiszteletek után a leventék megtekintik a Déri Múzeumot és a kollégiumi könyvtárt.

A táborban élő 32 berlini magyar levente ugyancsak résztvesz a kiképzésben és a tábor végeztével szintén vizsgát tesz. A berlini magyar leventék több nagyobb kirándulást tettek, így többek között Szoboszlóra is kirándultak, ahol megtekintették a híres fürdőt és egy kellemes délután emlékével tértek haza. Ugyancsak egy egésznapos kirándulás alkalmával a Hortobagyon voltak, ahol megtekintették a rizstermést, a mátai gazdálkodást, a hortobágyi csárdát és a csárdában lévő múzeumot. Igen nagy gyönyörűséggel nézték a város törzsgulyáját, a gyönyörű ménest és a nagy magyar puszta igen gazdag és színes madárvilágát. A kirándulás után tábortüzet tartottak a fiuk, hol nagy lelkesedéssel beszélgettek el a nap élményeiről.

——ooOoo——

— **A nagyközönség pártfogását kéri** Kacsari Rezsőné debreceni asszony, aki igen tehetségesen fest üvegre arcképeket. Férje eltünt a keleti harctéren, ő maga keresetképtelen s így ezeknek a képeknek az árusításával szerzett pénzből tartja fenn magát.

— **Kállay miniszterelnök pénteken délben a külügyminisztérium sajtótermében tájékoztatta a sajtót** a gazdasági kérdésekről, a szokásos sajtóértekezlet keretében.

— **Az angol hírszolgálat jelenti,** hogy Stimson, az USA hadügyminisztere pénteken kijelentette, hogy csak azért utazott Angliába, hogy megismerje Anglia védelmi kérdéseit.

— Az **angolszászok német katonai hely közlése szerint** a háború eddigi során 24.423 repülőgépet vesztettek. Ebben a számban az angol és amerikai gépveszteség is benne van.

— **Elloptak 5000 svájci órát** a lisszaboni kikötőben horgonyzó Salandra nevű svájci gőzös fedélzetéről. Az órákat az Egyesült Államokba akarták szállítani, tekintettel arra, hogy ott most órahiány van, mert a gyárakban csak hadianyag készül.

— A **Japánban megalakított hindu nemzeti hadsereg** létszáma napról napra emelkedik. A hindukból toborzott katonák kiképzése már megkezdődött. A hadsereg 30 évnél fiatalabb katonákból áll..

— **A szovjet T. 34 mintájú páncélosait átépítették** és öntöttvaskupolával látták el. Védőpáncélzatukat is jelentősen megerősítették.

— **Bulgáriában mozgósítják 20—55-ig a munkanélkülieket.** A bolgár minisztertanács határozata értelmében rendelték el a polgári mozgósítást.

— **Argentinában a hőmérséklet-ingadozás igen nagy,** mert a fővárosban minusz 4 fokról plusz 22 fokra emelkedett a hőmérséklet. A nagy ingadozás következtében igen sok az influenzás megbetegedés.

Itt vannak az új kávéházi és vendéglői árak

Mint már hirt adtunk róla tegnapi lapunkban a közellátási miniszter szabályozta a vendéglátó ipari üzemek és a műsoros szórakoztató vállalatok legmagasabb étel- és italárait. Az új árak július 17-én léptek életbe. A vidéken fontosabb közfogyasztási cikkek megállapított ára a következők:

A kenyér ára darabonként 8 fillér, ez az ár a kiszolgálási díjjal növelhető.

Vendéglői ételárak déli vagy esti menücsoportban:

	Osztályon felüli vendéglőben P	I. osztályú vendéglőben P	II. vendéglőben P	III. P
Húsetlan menü	4.10	2.60	2.—	1.76
Feltétes menü	—	2.90	2.30	2.—
Húsos menü, apró, darált húsból vagy belső részből	4.50	3.10	2.50	2.10
Húsos menü marha, sertés vagy borjú húsból	5.30	3.60	2.90	2.04
Húsos menü szárnyas vagy hal	6.30	4.40	3.50	2.90
LEVES				
Napi leves	1.—	0.72	0.60	0.48
Szárnyas ragout	1.12	0.90	0.76	0.60
TOJÁSÉTEL				
Gomba vagy velő tojással	3.90	3.50	2.90	260
MÁRTÁS				
Napi mártás	1.—	0.72	0.60	0.48
FŐZELÉK ÉS KÖRET				
Napi főzelék üresen	1.26	0.96	0.72	0.60
Napi főzelék feltéttel	2.30	1.76	1.62	1.38
Borsó, kelbimbó	2.80	2.—	1.76	1.50
Egyszerü köret	1.26	0.96	0.86	0.72
Rakott burgonya	2.80	2.10	1.76	1.50
Saláta	1.—	0.72	0.60	0.48
HÚSOK.				
Apróhús (marha)	3.10	2.40	1.88	1.62
Főtt és párolt hús	3.80	2.90	2.40	2.—
Borjú v. sertés apróhús	3.50	2.60	2.10	1.76
Székelygulyás, töltött paprika, töltött káposzta, rakott káposzta, töltött karalábé	3.80	2.80	2.30	1.76
Kész borjú v. sertéssült	4.40	3.10	2.60	2.30
Frissen sült	5.—	3.50	3.10	2.60
Bárány és ürü apróhús	4.—	3.—	2.60	2.30
Bárány és ürü sült	4.80	3.60	3.30	2.90
Marhanyelv	4.—	3.10	2.60	2.40
Sertés v. borjúnyelv	3.—	2.40	1.80	1.62
Tüdő	2.80	2.10	1.62	1.38
Vese velővel	3.10	2.60	2.30	2.—
Borjúmáj	4.80	3.60	3.10	2.80
Marha- v. sertésmáj	3.10	2.60	2.30	2.—
Virsli	2.—	1.48	1.24	1.06
Vegyes hurka	2.90	2.10	1.88	1.50
TÉSZTÁK.				
Napi főtt v. sült	2.—	1.50	1.12	0.90
Cukrászsütemény	1.76	1.30	1.—	0.80
Fagylalt	2.—	1.50	1.14	0.90
KÁVÉ és TEJ				
100 százalékos babkávéból (fekete	2.—	1.38	1.26	1.12
75 százalékos	1.88	1.26	1.12	1.—
Tejes kávé 2 dl.	2.10	1.50	1.38	1.12
Tejes kávé 3 dl.	2.50	1.88	1.62	1.38
Meleg v. hideg tej dl-ként	0.38	0.28	0.20	0.16
TEA.				
Valódi tea cukorral	2.40	1.62	1.38	1.26
Szörpök	1.112	0.88	0.76	0.62

KÁVÉHÁZIÁRAK.

I. Kávé és tej			Magyar tea	1.26 1.38
Délután:	4-ig	4-től	**TEJES REGGELI**	
100 százalékos feketteee	1.38	162	Tejeskávé v. tea, vaj jam, v. méz	2.— —
2 dl tejeskávé	1.62	1.8	Fagylalt dl-ként	1.62 1.88
Kapicíner	1.12	1.38	Jegeskávé	1.76 2.—
TEA			Szörpök 2 dl	1.— 1.12
Valódi tea cukorral	1.62	1.88		

SÖR.

Kimért sör:				
Piccolo 2 dl	0.58	0.56	0.54	0.50
Pohár 3 dl	0.86	0.84	0.82	0.78
Korsó 5 dl	1.42	1.38	1.34	1.26

— **Giraud Kanadába érkezett,** ahol a kanadai miniszterelnök ebédet adott tiszteletére. Az ebéden megjelentek a kormány vezető tagjai és a hadsereg tábornokai.

— **Szóflában igen szigorúan tartják a csendrendeletet** és azokat, akik az éjszaka az utcán lármát csapnak, letartóztatják. Az autókat hangtompítókkal kell felszerelni.

— **Angol tisztet neveztek ki Péter exkirály első szárnysegédévé.** Péter exkirály kíséretében levő négy szerb őrnagy beadta lemondását. Az angol szárnysegéd feladata, hogy bizonyos értelemben gyámságot gyakoroljon a király felett.

— **Törökországban súlyos tifuszjárvány van.** Július elsőfelében eddig 206 kiütéses tifuszos megbetegedést állapítottak meg.

— **Szeged város közgyülése kimondotta,** hogy nazarénusoknak nem adnak bérbe városi földeket, mivel nemzetellenes magatartásukról ismeretesek.

— **Röpcédulákkal is harcolnak a brit bombázók.** Roosevelt és Churchill felhívásával kapcsolatosan brit bombázók indultak útnak, hogy a felhívást tartalmazó röpcédulákat ledobáliák Olaszország felett.

Ismét Barcza lett Magyarország sakkbajnoka

Ha nem is olyan nagy pontelőnnyel, mint tavaly, ismét Barcza Gedeon lett Magyarország sakkbajnoka. Barcza már a müncheni nemzetközi sakkversenyen is méltóan képviselte a magyar színeket. A bajnoki mesterverseny végeredménye a következő:

1. Barcza Gedeon 9 ponttal, 2. Füster 8.5 ponttal, 3. dr Asztalos 7 ponttal, 4. és 5. Sebestyén és Szentkirályi—Tóth 6—6 ponttal, 6. 7. Csorba László és dr Toseff bolgár bajnok 5.5 ponttal, nyolcadik Tiparti 5 ponttal, 9 és 10. Sillye és Jeney 4—4 ponttal. A mester jelöltverseny két győztese az A. csoportban Sárossy Zoltán, a B. csoportban Rög Sándor. Mindketten elnyerték a mester címet.

——ooOoo——

Páris, július 17. (NTI) Szombaton tovább folytatták a július 14-i angol-amerikai bombatámadás áldozatainak eltemetését. A kormány képviseletében Cathala pénzügyminiszter volt jelen a temetésen. (MTI)

——ooOoo——

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában minden vasárnap este 6 órától ½11 óráig össztánc. Tágas, magas, szellős terem.

——ooOoo——

Szerkesztői üzenetek

Nagy Pál, Debrecen. A rézüstben főzött baracklekvár nem ártalmas az egészségre, ha a lekvárt elkészítése után azonnal kivesszük belőle.

KÖZGAZDASÁG

Rövidesen rendelkezések várhatók, melyek megszüntetik a szarvasmarha igénybevétellel kapcsolatos visszásságokat

A mezőgazdasági kamarák elnökei Kállay miniszterelnöknél

A mezőgazdasági kamarák legutóbbi közgyülésein, így az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyülésén is, a kamarai tagok részéről **panaszok hangzottak el a szarvasmarhák igénybevételével kapcsolatban.** Mivel a panaszok alapján megállapítható volt, hogy a gazdaközönség körében bizonyos nyugtalanságot keltenek a szarvasmarhaigénybevétellel kapcsolatban kétségtelenül előforduló különböző visszásságok, a mezőgazdasági kamarák elnökei az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökének vezetésével **kihallgatásra jelentkeztek Kállay Miklós miniszterelnöknél.**

A miniszterelnök megértéssel fogadta a küldöttség előterjesztéseit és felhatalmazást adott arra, hogy **az érdekképviseletek vezetői a visszásságok megoldására konkrét javaslatokat dolgozzanak ki és azt eléje terjesszék.** E felhatalmazás alapján a mezőgazdasági érdekképviseletek vezetői részint egymás között, részint a közellátási miniszternél tartott ismételt megbeszélések során **kialakították a visszásságok megoldására irányuló javaslataikat,** amelyek végleges megbeszélésére **Kállay Miklós** miniszterelnök újból alkalmat adott a mezőgazdasági érdekképviseletek vezetőinek.

Ezen a megbeszélésen amelyen **Kállay Miklós** miniszterelnök mellett báró **Bánffy Dániel** földmüvelési és **Szász Lajos** közellátási miniszter is résztvett, **Kállay Miklós** miniszterelnök hozzájárult **Szász Lajos** közellátási miniszternek az érdekeltekkel egyetértésben tett javaslataihoz **és** beható eszmecsere **után elvi megállapodás** történt azokra a lehetőségekre, amelyek **alkalmasak a visszásságok megszüntetésére, illetőleg enyhítésére,** így elsősorban a földmüvelésügyi miniszterium által megállapított kivetési kontingensek arányosabb és igazságosabb szétosztására, a gazdákra háruló anyagi áldozat arányosabb megoszlására **és** az értékesítés zavartalan lebonyolításának biztosítására.

Megállapodás történt **abban** is, hogy **a jövőben mezőgazdasági érdekképviseletek fontosabb szerephez jutnak, mind a kontingensek vidékenkénti arányosításánál,** mind **pedig a zigénybevétel és az értékesítés menetének ellenőrzésénél.** Az érdekképviseletek vezetői nagy megnyugvással vették **Kállay Miklós** miniszterelnöknek azt az elhatározását, amellyel megbízást adott a megállapított elveknek megfelelő rendelkezések kidolgozására és mielőbbi végrehajtására.

A közellátási miniszter leiratot intézett az ipartestületek elnökeihez

MTI jelenti: A közellátási miniszter a közellátásra vonatkozó jogszabályok betartása céljából leiratot intézett az ipartestületek elnökeihez. *A leirat megállapítja, hogy egyes iparosok nem tartják be lelkiismeretesen azokat a rendelkezéseket,* amelyek *a közszükségleti cikkek forgalmát szabályozzák és így nemcsak meg nem engedett előnyökre tesznek szert, de káros tevékenységükkel súlyosan veszélyeztetik ma az ország közellátási érdekeit is.* Éppen ezért a miniszter felhivja *az Ipartestületek elnökének figyelmet azokra a jogokra és kötelességekre, amelyek a jogszabályok alapján az ipartestületi széket megilletik.* Amennyiben az ipartestületi szék figyelmeztetése nem volna elegendő, gondoskodás történik arról, hogy az ipartestületi szék feljelentése alapján a rendelkezéseket be nem tartó iparos megfelelő megtorlásban részesüljön.

——ooOoo——

Ingatlanforgalom

Dávid Jakabnétól vette a Simonyi út 20. szám alatti 294 négyszögöl területű üres telket dr Borsos Nachtnébel Ödönné 26.523 pengőért.

Mezei Sándornétól vette a Kuruc utca 110. szám alatti 1013 négyszögöles ingatlan fele részét 4000 pengőért Tóth Imre.

Sasváry Károlynétól vette a Komlóssy úton levő 277 négyszögöles gyümölcsöst Nándory István 27.000 pengőért.

Kovács Páltól vette az Árpád-tér 3. számú házat 15.000 pengőért és Szarvas-utca 2. sz. házat 15.000 pengőért Malatisznky Sándor.

Horváth Józseftől vette a Tompa Mihály-utca 3. b) sz. házat Adorján Sándorné 65.000 pengőért.

A földmívelésügyi minisztérium legújabb vetésjelentése

A földmüvelésügyi miniszterium ma adta ki legújabb vetésjelentését, amely megállapítja, hogy a legutóbb eltelt két hét időjárása a kalászosok szemfejlődésére, a tengeri kivételével, amelynek több melegre lett volna szüksége, kedvező volt. A búza beérésére az időjárás kedvező volt, az aratása részben befejezést nyert, részben még folyamatban van. Elszórtan jégverésről érkezett kárjelentés.

A rozs kalászainak kifejlődésére kedvező volt az elmúlt két hét időjárása. A zivataros esők és viharok azonban sok helyen megdöntötték. A rozs aratása a hegyvidékek kivételével megkezdődött.

Az őszi árpa aratását a legtöbb helyen befejezték, helyenként már csépelik. A zab szükül, aratását elvétve megkezdték. A tengeri fejlődésére az utóbbi két hét hüvös időjárása nem volt kedvező hatással. A burgonyavetések a csapadékos időjárás hatására mindenütt kedvezően fejlődnek.

A konyhakerti veteményekre további kedvező fejlődést mutatnak. A zöldségfélék megfelelő mennyiségben kerülnek piacra.

A szőlők fejlődése kielégítő.

——ooOoo——

A Debrecen és Vidéke Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata értesiti tagjait, hogy 19-én, négy órakor tagértekezletet tart a Timár u, 31. szám alatti helyiségében a közellátási miniszter úr legújabb 42.800—1943 K. M. számú rendeletének ismertetése céljából. Továbbá tájékoztatást nyernek a tagok sok más szakmai kérdésekben. Az idő rövidsége miatt a vidéki tagokat ezúton meghivja az **Elnökség.**

Gazdaközönség szíves figyelmébe.

Az gazdasági év beállával, mint a Gabona Forgalmi Központ által minden fajta gazdatermények átvételére kijelölt helyi kereskedő átveszek mindenfajta terményt: búza, rozs, árpa, zab, borsó, mustár, köles, bükköny, szója, lencse, mindenfajta bab, tönkre, lucerna mag, mák, repce, csillagfürt, kukoricát. **Szállításhoz zsákot, vasúti szállításhoz fuvarlevelet adok. Készpénzzel fizetek. Szállitás az István-malomba fog történni.** Zsákszükséglet irodámban bejelentendő.

Kovács Aladárné bizományos Debrecen, Hatvan-u. 74. sz.

A Debreczen rádióműsora

1943 július 19-től 25-ig

MIT HALLOTTUNK — MIT AJÁNLUNK?

A heti műsoron valami nyári bágyadtság vonul végig ...

Mindössze a hétfői műsorból a Budinszky Sándor közvetítése a magyar bufrók kolozsvári találkozásáról, a Budapest II hullámhosszán elhangzott „Magyar filmmuzsika" műsorszám, a keddiből pedig a szabadkai Kosztolányi Társaság irodalmi délutánja, Gyallay Domokos „Etédi muzsák" c. anekdotája és a magyar dalcsokor tetszett, melynek keretében a Debrecenben is jól ismert Antal Ila énekelt szépen.

Szerdán igaz örömmel és fenntartás nélküli élvezettel hallgattuk Szeleczky Zita és Lukács Margit finom szavalatait, a „Se szó, se beszéd — muzsika" c. hangulatos egyveleget és Dövényi Nagy Lajos színes, életízű helyszíni közvetítését. — Kitűnő gondolat volt az ugyanezen a napon Budapest II. hullámhosszán műsorba iktatott, „Halló, itt rádió, Budapest" c. rádióábránd és értékes, szép néprajzi előadást tartott „Hány dallamot ismer egyetlen magyar falu?" c. Járdány Pál.

Csütörtökön ismét szívesen hallottuk az „Egykor és most" c. hangulatos képeke a multból és jelenből. — A május 15-iki adást érdemes volt megismételni. **Pluhár István ismét magával ragadta a rádióhallgatóságot nagyszerű sportközvetítésével ...**

Pénteken este a Toscát hallgattuk az operaházból, szombaton az „Egy nap a világ" c. nagysikerű Vaszary-darab és a „Régi népszínházi estek" előadás volt a műsor legérdekesebb része.

A felolvasásokról általában vagy jót, vagy semmit, tehát inkább — semmit. Egy túlzottan gyakran szereplő felolvasók helyett ajánlhatnánk neveket, akiket szívesen hallgatna gyakrabban a közönség. — **Németh Lászlót, Zilahy Lajost, Tamási Áront gondoljuk elsősorban, no és Szabó Dezsőt, akit nem értjük, miért nem enged szóhoz jutni a rádió ...** Aminthogy azt sem értettük miért nem került legalább hébe-hóba a rádió felolvasó asztala mellé Juhász Gyula és Oláh Gábor életében?

Érdekes kísérlet lenne ha a rádió bevezetné külföldi mintára hangképekből álló rádióregény közlését ..

Most pedig, miután kifogásainkat elmondottuk ráterünk ajánlatainkra:

Vasárnap műsorából kiemelkedik Zilahy Lajos előadása „A magyar szellem fegyverei"-ről délután 5 óra 40-kor Budapest I-en 7 órakor magyar katonadalok, 8 óra 05 perckor „Könnyű zene — könnyű percek" 10 óra 20-kor „Ki mit szeret?"

Hétfőn 5 órakor „Egyszer volt, hol nem volt" c. mesélő Huszka-melódiákat hallunk fecsendülni Gere Lola, Laczó, Laurisin, Udvardy hangján. 9 óra 15-kor a „Halk melódiák" kérnek figyelmet.

Kedden 4 órakor Keresztessy Mária dalait, 7 órakor „Egy óra a Balatonparton" c. számokat hallgassuk meg.

Szerdán megismétli a rádió a „Fekete Péter" c. nagysikerű operett közvetítését a Vígszínházból.

Csütörtökön 7 órakor Szerelmi bájital dalműrészletek.

Pénteken 7 órakor Könnyű nyáresti muzsika.

Szombaton 5 óra 30 perckor Bókay János csevegése Vidám hétköznapok, 7.30 perckor Vidám zenés hétvége, 22 óra 10 perckor Ki mit szeret népszerű zeneegyveleg.

Vasárnap 3 óra 45 perckor Szántó Gyula énekel magya nótákat. 5.50 perckorGáspár Jenő olvassa fel elbeszélését, 7 óra 10 perckor pedig a haditudósító osztály művészestjét közvetíti a nagyváradi Szigligeti Színházból.

HÉTFŐ

Július 19.

BUDAPEST I.

6.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Török János: Jubileumi induló. 2. Lincke: Lakodalmi keringő. 3. Kuhn: Fababák díszszemléje. 4. Ruszinkó Nándor: Gyors hadtest — induló. 5. Drigo: Arlekin milliói. — 6. Eoschna: Dal. 7. Cesarini. 8. Induló. 9. Sprecher: Elhagyottan — tangó —. 10. Brau: Nevetséges. — 11. Amerikai táncegyveleg. 12. id. Boczonády Szabó Imre: tulipános az én szűröm gallérja. 13. Kubányi György: Most kezdődik. 14. Tóth Imre: Nemzeti lobogó — induló.
10: Hírek.
10.15: Zenekari művek. 1. Donizetti: Don Pasqual — nyitány. 2. Mozart: Kis éji zene. 3. Boccherini: Menüett. 4. Hindemith: Mathias, a festő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Kovács Kornélia zongorázik. 1. Cesar Franck: Preludium, fuga, variáció. 2. Srtavinszkij: Regtime. 3. Ravel: Rimgaudon. 4. Bartók: Burleszk.
11.40: „Esszunbosi." A japán Hüvelyk Matyi. Eredetiből fordította Kovarikné Fekete Gabriella.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Várhalmi Oszkár. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Ruttkay Aladár: Fehér rózsa — keringő. 3. Kiss-Angyal Ernő: Aratáskor. 4. Rechtenwald: Bécsi sramli mellett — egyveleg. 5. Fetras: Operettrevü.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Szalonötös. 1. Delibes: Virágálom. 2. Nováki László: Bölcsődal. 3. Wissmüller Mihály: Rokokó idill. 4. Horváth Dezső: Tücsöktánc. 5. Rust: Tiltott gyümölcs.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3: Szórakoztató zene. 1. Johann Strauss: Denevér — nyitány. 2. Zeller: A madarász — egyveleg. 3. Losonczy Dezső: Alföldi képek. 4. Laurisin Lajos: Ludas Matyi — (Kőművesek Matyi — Udvardy Tibor magánszólamokat énekel Balázs Ibolya, Bélteky Lajos, Dobos András).
3.40: „A lappok műveltsége." Björn Collinder upsalai egyetemi tanár előadása. (Felovasás.)
4: Filmdalok.
4.20: Hírek német román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: „Egyszer volt, hol nem volt ... — Meséló Huszka-melódiák. — Szilágyi Ödön előadása. Közreműködik Gyurkovics Mária, Gere Lola, Laczkó István, Laurisin Lajos és Udvardy Tibor, a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr vezetésével. A rádió zenekart vezényli Fridl Frigyes. — Rendező A. Balogh Pál. (Június 5-i előadásunk megismétlése hangfelvételről.)
6.50: Hírek.
7: Farkas Jóska cigányzenekara muzsikál.
7.40: „Legkedvesebb verseim." Elmondja Pápay Klára.
7.55: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Haydn: D-dur szimfónia. 2. Richard Strauss: Don Jouan — szimfonikus költemény. 3. Dohnányi: Szimfónikus percek.
9: „Erdélyi borvizek." Irta Bányay János főgeológus. (Felolvasás.)
9.15: „Halk melódiák." 1. Ács Ágnes: Ne játsz tovább — dalkeringő. 2. Henneve: Melancolie — dal. 3. Delettre-Emer: Mesélj magadról — dal. 4. Mecseki—Rákosi: Nem menekülsz lassú keringő —. 5. Ferrari: Miért adtál nékem annyit — tangó. 6. Perriot di Lazzaro: A mult árnyékában — dal. 7. Deneke—Szabó Miklós: Csókolj meg engem Mária — slowfox.
9.40: Hírek.
10.10: Tánczene.
11: Szórakoztató zene. 1. Poldini: Vadrózsa — nyitány. — 2. Liszt: XII. rapszódia. 3. Kacsóh: Rákóczi-ábránd. (Rádiózenekar.) — 4. Mussorgszkij: Bolhadal (Koréh Endre). 5. Sarasate: Spanyol-tánc. (Hegedű: Budaházi Fehér Miklós.)
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5—6.50: Azonos Kassa műsorával.
7: „Mefisztó a muzsikában." (Felolvasás hanglemezekkel.)
8: „Az ifjúság és a család" kongresszusa Madridban." Saád Ferenc dr egyetemi m. tanár előadása.
8.20: Ilniczky László tánczenekara játszik a Gellért-szállóból.
Utána: Hírek.

Vőlegénynek

nagy a gondja, nincsen frakkja sem szmokingja, zsinóros magyar ruhája. — Ne törje a fejét keresse fel

Végh ruhakölcsönzőjét

Vár-u. 1.

KEDD

Július 20.

BUDAPEST I.

5.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10: Hírek.
10.15: A Székesfővárosi Tüzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Három régi szonáta.
11.40: Divattudósítás.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3: Folyamerők szalonzenekara.
3.30: Gyermekdélután. 1. „A szappan és a fogkefe bosszúja." Irta dr Barkóczy Olivérné. Zenéjét szerezte: Michnay Ödön. 2. „Hősködő kis kakasok." Irta dr Barkóczy Olivérné. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.
4: Keresztessy Mária dalokat énekel. 1. Buday Dénes: Cigaretta-füst. — 2. Horváth Jenő: Én este hétig. — 3. Horváth Jenő: Pardon tévedés. — 4. Raymond: Minden elmúlik egyszer. 5. dr Fries Károly: Csak egy nap a világ. 6. Malcsiner Béla: Tudom, hogy vársz.
4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Liszt: IX. magyar rapszódia.
5.10: „Takarékoskodjunk nyáron a cipővel." dr vitéz Somogyi Balázs miniszteri osztálytanácsos előadása.
5.25: Molnár Anna hárfázik.
5.40: „Temerini fogadalom." — Illés Sándor elbeszélése.
5.50: Rádiózenekar. — Közreműködik Nemes Török Rózsa. Vezényel Majorossy Aladár.
6.50: Hírek.
7: „Egy óra a Balatonparton." Bevezeti Babay József. Közreműködik: Bajor Gizi, Mally Győző, Somogyi Nusi, Tölgyessy Júlia és Apáthy Imre. Kísér Szendlay László cigányzenekara. Rendező: Böhm László.
8: Se szó, se beszéd — muzsika.
9: „Az oltóhomok használata a gyujtóbombák ellen." A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.
9.15: Kerheyt Ernst Groh énekel.
9.40: Hírek.
10.10: Chopin, a zongora halhatatlan költője.
11: Magyarnóták. 1. Kubányi György: Sose kérdezd. 2. Müller—Pósa: De ki tudnám panaszolni magamat. 3. Babics László: Nagy úr ám a Horthybaka. 4. a) Lekaszálták már a rétet; b) Csárdás kis kalapot veszek. 5. Nincsen annyi tengercsillag az égen. 6. a) Haragszik a váci kapitány; b) Jucsa, ha kimegyen a piacra. 7. Pete aLjos: Betyár legény talpig vasban. 8. László Imre: Ütött kopott öreg csárda. 9. Szedahelyi János: a) Szemet vetett rám egy legény; b) Répa, répa, sárgarépa. 10. Morvay Károly: Valahol egy kis faluban. 11. Teghze-Gerber Miklós: a) Sárgul már a kukoricaszár; b) Csárdások. 12. Kiszlovánszky Mór: Fekete szem éjszakája. 13. Murgács Kálmán: Tükrös piros szív. 14. a) Darázs Miska: Érik a búza kalász; b) Szentirmay Elemér: Vörös bort ittam az este; c) Ejnye, de jó lakodalom.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5—6.50: Azonos Kassa műsorával.
6.30: A Földmívelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felórája.
7: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Failoni Sergio. 1. Kodály: Háry János — szvit. — 2. Dukas: Bűvészinas. 3. Smetana: Moldva — szimfónikus költemény. 4. Brahms: I. szimfónia.
Utána: Hírek.

SZERDA

Július 21.

BUDAPEST I.

5.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10: Hírek
10.15: A rádiózenekar műsorából.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Schmelovszky Wolf Pál mélyhegedűn játszik. — Zongorán kísér Szirányi János.
11.40: „A seb." Szemere György elbeszélése. (Felolvasás.)
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Wallace: Maritana — nyitány. 2. Pongrácz Géza: Szerenád. 3. Vecsey Ferenc: Valse triste (szaxofonszólót játssza Vass József). 4. vitéz Náray Antal: Verbunkos. 5. Buday Dénes: Horthy-induló. 6. Orbay: Kacagó tavasz — egyveleg. 7. Seregi Arthur: Ünnepély Jávában. 8. Lehár: Giuditta — keringő. 9. Figedy Sándor: Simonyi őrnester — induló.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Richardi: Spanyol hangulatkép. 2. Losonczy: Kis rapszódia. 3. Kőszegi: Éji zene. 4. Albeniz: Cadiz.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3: Zenekari művek.
3.40: „Sárréti táltosok." Szűcs Sándor néprajzi előadása. (Felolvasás.)
4.05: „Fülemüle." Irta Arany János. Elmondja Bodnár Jenő, kíséri a Rádiózenekar.
4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: A rádió hangversenydobogóján. — Közreműködik Layer Mária (ének) és Szánthó Jenő (hegedű). Zongorán kísér Rieger Tibor dr.
5.45: „Fiatal erdélyi költők verseiből előad Versényi Ida."
6: Honvédműsor.
6.50: Hírek.
7: „Fekete Péter." Operett három felvonásban, öt képben. Irta Somogyi Gyula. Zenéjét szerzette Eisemann Mihály. Rendező Horváth Árpád. — Közvetítés a Vígszínházból (július hó 20-i előadás hangfelvétele). Személyek: Pierre Leonir — Mihályi Ernő, Lucien Ouvrier — Dénes György; Colette, a húga — Kiss Manyi; Claire — Kelemen Éva; Chineau — Alszeghy Lajos; Gaston Auriol — Pálóczy László; Mme Leferbe — Orsolya Erzsi; Chapiro, táncmester — Csányi László; Flouron, ny. altábornagy — Berky József; Marthe, a leánya — Philippi Irén; Michon államtitkár — Mátray József; Michonné — Náray Teri; Chagrin bankelnök — Lontay István; Chagrinné — Sitkey Irén; Benetti báró — Hidassy Sándor; Sadilla vezérigazgató — Gonda György; Mme Bouchon — T Oláh Böske; Marie főkomornyik — Hajóczky Lívia; Szállodai titkár — Sághy István; Boy — Örkényi Évi; Kertész — Hódy József.
9.25: Vivaldi: Négy évszak (Auguszteo zenekar.)
9.40: Hírek.
10.10: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál és Utry Anna énekel a Metropol-étteremből. Dalok: Régi nóta, híres nóta, híres nóta; Száll a galamb; Nincs szebb madár a fecskén — népdalok; Murgács Kálmán: Ahol nyúl van bokor is van; Járossy Jenő: Szomszédék Pistája; Rengő-ringó nád — népdal.
10.50: Tánczene.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5—6.50: Azonos Kassa műsorával.
7: „A magyar közigazgatás multja." IV. A kancellária. Ember Győző dr történelmi előadása. (Felolvasás.)
7.20: Richrd Strauss művei: 1. Hősi élet — szimfónikus költemény. — 2. Burleszk. 3. Imigyen szóla Zarathusa — szimfonikus költemény.
Utána: Hírek.

CSÜTÖRTÖK

Július 22.

BUDAPEST I.

5.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10: Hírek.
10.15: A Budapest honvéd őrzászlóalj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Ujvári József: Virágos zászlók alatt — induló. 2. Auber: A menyasszony — nyitány. 3. Lincke: Nyári örömök — keringő. 4. Lőrincz Pál: Kuruc tábortűznél 5. Schubert: Három a kislány — részletek. 6. Vasady Béla: Toborzó. 7. Königshofer: Salzburgi templomszentelés közzene. 8. P. Horváth Margit: Vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos-induló.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Kamarazene.
11.40: „Képek a magyar természetjárás multjából." Irta Polgárdy Géza. (Felolvasás.)
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Rádiózenekar.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Roósz Emil szalonzenekara játszik. 1. Johann Strauss Keringő. 2. Buday Dénes: Filmdal. 3. Benatzky: Lassú keringő. 4. Ritter: Polka. 5. Charmettes: Szerelmi dal. 6. Stolcz: Tavaszi dal. 7. Lehár: Dal és csárdás. 8. Escobar: Navarrai tanc.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3: Gaspár Lajos cigányzenekara muzsikál.
Közben **3.30:** „Cserdei történet." — Kovács Aurél meséje.
4: „A mi székely dajkánk." dr Hankiss János államtitkár előadása. — előadása. (Felolvasás.) Közművelődésszorozat.
4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Szórakoztató muzsika. 1. Jarnefelt: Preludium. 2 Bévie: Minden éjjel — dal. 3. Ketelbey: Pillangók a napsugárban. 4. Chanson: A kobri. 5. Sibelius: Polonaise. 5. Hlatky Endre: Az én falumban. 7. Fischer: Yosiwara — japán közzene. 8. eLhár: Arany és ezüst — keringő.
5.30: „A takarékosság az energia gazdálkodásban." Felkai Aurél miniszteri műszaki tanácsos előadása.
6: A Hungária Park tánczenekara.
6.50: Hírek.
7: „Szerelmi bájital." Dalműrészletek. Zenéjét szerzette Donizetti.
7.55: „Séta az újvidéki Kereskedelmi Főiskolán." A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
8.20: Bizet: Kis zenekarai szvit.
8.30: Az olasz rádió műsorából: Szórakoztató zene.
9: „Csak egy levél." Innocent Vincze Ernő elbeszélése.
9.25: Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
9.40: Hírek, lóversenyeredmények.
10.15: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vásárhelyi Antal.
11.10: Beethoven: II. szimfónia.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5—6.50: Azonos Kassa műsorával.
6.55: Szórakoztató zene. 1. Poldini: Gavott. 2. Losonczy Dezső: A puszta fia — szvit. 3. Drigo: Esmeralda — balettszvit. 4. Lassus: Tik-tak. 5. Eischer: A pomp. lovassa. 6. Mira: Groteszk tangó. 7 Vikár Sándor: Katonaélet. 8. Részletek Strauss János műveiből.
7.40: Tánczene.
8.40: „Karolina, vagy egy szerencsés flótás." Komédia 1 felvonásban. — Irta Herczeg Ferenc. — Rendező Németh Antal dr. Zenéjét szerzette Vincze Ottó. Személyek: Herceg Cerigo, generális — Lehotay Árpád; Nyeviczey bihari prépost — Csortos Gyula; Nyeviczey, lovasszázados — Jávor Pál; Flórián, bécsi pincér — Timár József; Wöber komisszárius — Makláry Zoltán; Bábi komorna — Olthy Magda.
Utána: Hírek.

PÉNTEK

Július 23.

BUDAPEST I.

5.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Stefan Gyula: II. Lajos-induló. 2. Moli: Keringő. 3. Kromberger: A békakirály fáklyásmenete. 4. Pistolai: Vidámság — polka. 5. Meisel Keringő. 6. Bulgár-indulo. 7. Elger: Szerelmi üdvözlet. 8. Konradt. Négy lány a padon — humoros indulófox. 9. Toselli: Szerenád. 10. Hadfy Hermann: Honvéd híradó-induló. 11. A csitári hegyek alatt 12. Ellington: Hamis hölgy — slowfox. 13. Riconi: Engedj csókolni — foxtrot. 14. Raymond: Sassa — rumba. 15 Capitani: Mazurka. 16. Kertész Zigmond a) Ha elmegyek a bálba; b) Azt mondják más babáját szeretem. 17. a) Harangoznak a toronyba; b) Megy a gőzös lefelé: c) Szabadi Franck Ignác: Lujza — csárdás. 18. Lehár: Lyuk lyuk lyuk — induló.
10: Hírek.
10.15: A rádiózenekar műsorából.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Sovinszky László szalonzenekara.
11.40: „Étkezés az egyes évszakokban." Mikes Margit dr orvosi előadása.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vásárhelyi Antal. 1. Buday Dénes Csodatükör — nyitány. 2. Losonczy Dezső: Mozi-mozaik. 3. Müller Károly: Magyar rapszódia. 4. Bánáti Buchner Antal: Menüett és gavott. 5. Seregi Arthur: Napsugár — keringő. 6. Turay Mihály: Tábori levelezőlap — induló.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Radics Gábor tánczeneegyüttese játszik.
2.30: Hírek. Műsorismertetés. Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.05: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Várhalmi Oszkár. 1. Ruttkay Aladár: Éljen Magyarország — induló. 2. Balfé: Cigánynő — nyitány. 3. Lehár Ferenc: Luxemburg grófi — keringő. 4. Pécsi József: Sírva vigadó magyar ábránd. 5. Leoncavallo: Bajazzok — operaábránd. 6. Fucsik: Firenzei induló.
3.45: „Honvédeink a szeretet szolgálatában." A közvetítést vezeti Hevessy Zoltán.
4: Füzesy Emília Grieg-dalokat énekel. Zongorán kíséri Földes László.
4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Tánczene.
Közben **5.20:** „Az újvidéki nyári kereskedelmi szabadegyetem." Földesdy József előadása.
5.50: Sportközlemények.
6: Német hallgatóinknak. — Für unsere deutschen Hörer.
6.20: „Magyar dalok." Hajdú Anna énekel. Kíséri Horváth Dudás József cigányzenekara. 1. Göndör József—Ludwig József: Hullámzik a búzatenger. 2. ts Tivadar—Zakariás Erzsébet: Szegény a galambom. 3. Csizmadia Imre—Rakk István: Peng a kasza. 4. Népdal: Házad előtt babám. 5. Népdal: Félegyházi templomtorony. 6. Népdal: Szépen úszik a vadkacsa.
6.50: Hírek.
7: „Könnyű nyáresti muzsika." — A rádiózenekar hangversenye. Vezényel Vincze Ottó. 1. Verdi: Sziciliai vecsernye — nyitány. 2. Cilon: Közzene az Andrea c. operából. 3. Kodály: Közzene a Háry Jánosból. 4. Künnecke: Melankólikus keringő. 5. Armandola: Kairói emlékek — szvit 6. Huszka: Palotás a Erzsébet c. operettből. 7. Ádám: Ha én király lennék — nyitány. 8. Szabados Béla: Operettrészletek. 9. Pierne: Kis ólomkatonák 10. Lehár: Cigányszerelem — keringő. 11. Wissmüller: Magyar induló.
8.25: „Egy leány, aki ölt." Ráth Végh István előadása Corday Saroltáról halála 150. éves évfordulóján. (Felolvasás.)
8.50: Rosita Serrano műsorából. 1. Grever: Szeretlek — spanyol dal 2. Delettre: Mondd, hogy szeretsz. 3. Leo: Rumba — tambach. 4. Serrano Vidám vasárnap. 5. Jary Játssz a balalajkán.
9.10: „Richelieu emlékiratai." Vígjáték egy felvonásban. Irta Philippe D'Enery. Fordította: Kolozsvári Grandpierre Emil dr. Rendező Fábry Zoltán. Személyek: Suzanne — Szörényi Éva; Hercule — Pethes Sándor; Croizilles — Apáthy Imre; Péróne — Vándory Margit
9.40: Hírek.
10.10: A rádiózenekar műsorából. 1. Fischer: Találkozás Bécsben — nyitány 2 Cremieux Lassú keringő. 3. Kenessy Jenő: Két tánc.
11.10: Magyar nóták. 1. a) Szól a kakas már; b) Ellapoták a szívemet; 2. Teghze-Gerber Miklós: Altatgatom a szívemet. 3. a) Túr a disznó; b) Kapitány úr sej, haj; c) Tarka paszuly 4. a) Megállok az udvarodon b) Fogadásom tiltja szeretni; c) A csizmámon nincsen kéreg. 5. a) Letörött a kutam gémje; b) Hej Bözsi; 6. Sándor Jenő: Számlálom a rózsa levelét. 7. Dankó Pista: Szőke kislány ezitt; b) Nem fúj a szél, nem forog a dorozsmai szélmalom. 8. Solnay Klári nótákat énekel. 9. a) Végimentem az örmódi temetőn; b) Elég széles a bihari határ. 10 a) Szentirmay Elemér: Szállodgál a fecske; b) Mihalik Dezső: Kalapom, kalapom. 11. Tarcsay Vilmos: Vásárhelyi híres promenádon.
11.45: Hírek.

Ferenczy rádiólaboratórium megbízható

SZUPERHANGOLÁSI GYÁRI KÉSZÜLÉKEK TEL.: 38-35. CEGLÉD-U. 1.

SZOMBAT

Július 24.

BUDAPEST I.

6.40: „Üzen az otthon." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. vitéz Náray Antal: Vadász induló (Folyamerők zenekara, vezényel ifj. Friesay Richárd.) 2. Lanner: Pesti keringő. 3. Óváry József: Urbányi bányás induló (Nagykovácsi üzletház levente énekkara és a Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza). 4. Lencke: Ananasbogárkák — idill. (Berlini állami zenekar, vez. a szerző.) 5. Bruno: Keringő. 6. Zecca: Tangó (Géczi Barnabás zenekara). 7. Uher Bruno: Dal. 8. Poljakin: Madárcsicsergés — polka. 9. Breton: Andaluziai jelenet. 10. Blanc: Alpesi vadászok indulója. 11. Vellones: Foxtrot. 12. Krome: Brémai városi zenészek. 13. Kívánságegyveleg. 14. Anzi: Slowfox. 15. a) De szeretnék rámás csizmát viselni — népdal. b) A faluban nincs több kislány — népdal (Magyari Imre cigányzenekara). 16. Beliczayné: Gyere cigány, öreg cigány. 17. Járossy Jenő: Áll a bál. 18. Zách Győző: Felvidéki induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor).
10: Hírek.
10.15: Könnyű muzsika. 1. Granados: Keleti induló. 2. Johann Strauss: Egy éj Velencében — dal. 3. Mackeben: Slowfpox. 4. Tampieri: Klarinétszóló. 5. Bretini: Gitana — dal. 6. Grossmith: Ha polkát táncolok. 7. Balogh Béla: Búcsúzom magától — keringő. 8. Glombig: A nevető xilofon. 9. Olasz hegyvidéki dalok — egyveleg. 10. Krome: Bonzo találkája — közzene. 11. Buday Dénes: Juliska. 12. Orgona egyveleg. 13. Ákom Lajos: Kár, kár, kár hallgatni szívére. 14. Olasz induló egyveleg.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Stelle Mária énekel. 1. Tarnay Alajos: Vándorbot. 2. Lisznay Szabó Sándor: Tavaszi szél. 3. Buday Dénes: Értől a Óceánig. 4. Igyártó Zoltán: Elment a rózsám, az én rózsám. 5. Igyártó Zoltán: Árva vagyok. 6. Székács Aladár: Cáfolat. 7. Ákom Lajos: Magyar szerenád. 8. Mikus-Csák István: Sétálgat a hold. 9. Németh Béla: Magyar fohász 1942-ben.
11.40: Deák Ferenc humora. Egry Irén előadása.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: Szórakoztató zene. 1. Ponchielli: A jegyesek — nyitány. 2. Grieg: A tavaszhoz. 3. Bortkiewitz: Két tánc. 4. Liszt: Mazurka brillante. 5. Thomas: Ergo bibanus — bordal. 6. Poldini—Rejter: Cigánytörténet. 7. Schubert—Wilhelmy: Ave Mária. 8. Vikár Sándor: Alleuja s dicsőség. 9. Micheli: Angelus. 10. Veress Sándor: Szvit. 11. Bercsényi nótája. 12. Bárdos Lajos: Húzd rá te cigány. 13. Huszka: Induló.
Közben **12.40:** Hírek.
1.30: Időjárásjelentés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek." A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.
2: Ilniczky László szalonzenekara. 1. Járay István: Napsugárkeringő. 2. Kiss Angyal Ernő: Erdélyi dal. 3. Benatzky: Egyveleg a Fehér ló c. operettből. 4. Fehér István: Mazurka.
2.30: Hírek. **Műsorismertetés.**
3: Zenekari művek. 1. Wagner: Faust nyitány. 2. Liszt: Mazeppa — szimfonikus költemény. 3. Franck: Szimfonikus variációk. 4. Respighi: Roma kútja — szimfonikus költemény.
Közben **3.30:** Ezer év anekdótái. Borsodi Bevilaqua Béla gyűjtéséből felolvasás.
4.20: Hírek **német, román, szlovák** és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Vidék József cigányzenekara muzsikál.
5.30: Vidám hétköznapok. A pillanat öröme. Bókay **János** csevegése. **Felolvasás.**
5.45: A Budapest honvéd őrászlóalj zenekara játszik az Erzsébet Kioszkból. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Suppé: Pajkos diákok — nyitány. 2. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő. 3. Lehár: Magyar ábránd. 4. Pongrácz Géza: vitéz Gaál Kálmán — induló.
6.15: Harc a fényért. Szabó Lőrinc verseiből ad elő.
6.35: Malcsiner Béla táncszámokat zongorázik.
6.50: Hírek.
7: Hangképek innen—onnan.
7.30: Vidám zenés hétvége. Összekötőszövegét írta Láncz Gábor, elmondja Olthy Magda. Közreműködik Mészáros Ági, Pongrácz Margit, Orosz Vilma, Jávor Pál, Sikolya István dr. A rádiózenekart és a Budapesti Kamarakórust vezényli Majorossy Aladár. Rendező: Böhm László.
9.40: Hírek.
10.10: Ki mit szeret? 1. Bellini: Norma — nyitány. 2. Verdi: Rigoletto — **ária a II. felvonásból.** 3. Puccini: Bohémélet — kettős a I. felv.-ből. 4. Bizet: Az arlesi leány — IIó szvit IV. tétele. 5. Schumann: A diófa. 6. Bartók: Bagatell. 7. de Falla: Jota — spanyol dal. 8. Leoncavallo: Mattinata. 9. Goates: Erdei nimfák — keringő. 10. Delettre: Semmi, semmi. 11. Klemetti: Mikor látom Északot.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5—6.40: Azonos Kassa műsorával.
6.40: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
7.10: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Csillér Béla. Közreműködik Thury Gizella (ének) és Veress Antal (hegedű). 1. Vivaldi: Concerto grosso. 2. a) Cicini: Amerillo; b) Giordano: Caro mio ben. 3. Paganini: D-dur hegedűverseny. 4. Rossini: Tell Vilmos — nyitány. 5. Puccini: Dolomitok — szimfonikus költemény. 6. Verdi: Trubadur — Azucena áriája. 7. Verdi: Álarcos bál — Ulrika áriája. 8. Verdi: Szicíliai vecsernye.
Utána: Hírek.

VASÁRNAP

Július 25.

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene: 1. Lehár: Cigányünnep. 2. Lavotta Rezső: Rég volt. 3. Bartók Béla: a) Este a székelyeknél; b) Medvetánc. 4. Szabados Béla: Bolond Istók — Bariska dala. 5. Rubay Jenő: Velence. 6. A huszár — Nádasdy Kálmán népdalátirata. 7. Kacsóh Pongrác: János vitéz — a) Fusulyka szára; b) A furulyán jaj de szépen szól. 8. Lehár: A vig özvegy — részletek. 9. Bihari János Hatvágas verbunkos.
8.15: Hírek.
8.30: Őszinte beszéd.
9: Rendőrzenekar. Vezényel Banfalvi Miklós. 1. Suppé: Könnyű lovasság — nyitány. 2. Huszka: Bobherceg — egyveleg. 3. Capua: Osole mio. 4. Dostal: Kek eg alatt — egyveleg. 5. Buday Dénes: Orgonavirág — keringő. 6. Sándor Jenő: Nincs szebb, mint a szerelem — egyveleg. 7. Dietrich: Cirkuszban.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdet Hatolkay Kázmér kőbányai lelkipásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise előtt páter Gyenes András S. J. mondja. Énekel a templom énekkara, Deák-Párdon György vezetésével.
12.15: Levente-műsor. 1. vitéz Pál Imréné: Turulmadár induló. 2. Mécs László: A szegény ember kertecskéje (Előadja egy leventeleány). 3. Wagner Miklós: Katonaemlékek induló. 4. Helyszín közvetítés a leventeintézmény romaszéki üdülőjéből. A közvetítést vezeti Szilassy Gyula. 5. Üzenetek. 6. Wissmüller Károly: Repülj, repülj — induló.
12.55: Szórakoztató zene. 1. Johann Strauss: Furcsa háború — nyitány. 2. Móhr Szivárványkeringő. 3. Lehár: Frasquita — egyveleg. 4. Giordano: Fedora — nyitány. 5. Ernst Fischer: Humoresz.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
2: Művészlemezek.
3: Időszerű gazdasági tanácsadó. A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
3.45: Magyar nóták. Szántó Gyula énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. Dalok: Tele van a csipkebokor virággal. Szaucsek István: Amikor majd nem leszek már; Egressy Béni: Ne menj rózsám a tarlóra; Ákom Lajos: Valamikor azt igérted; Morvay Károly: Sötét felhők tornyosulnak; Oláh Kálmán: Csak tebenned bíztam; Sűrű csillag ritkán ragyog — népdal.
4.30: Hírek magyar, német, román, szlovák és ruszin nyelven.
5: Rádiózenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Lendhardt Ilona és Madarász László. 1. Kacsóh: János vitéz — nyitány. 2. Huszka: Erzsébet — Szeptember végén. 3. Huszka: Gül Baba — Darumadár fenn az égen. 4. Buttykay Ákos: Bolygó görög — kettős. 5. Szabados Béla: Régi magyar tércsorozat. 6. Kóry János: La Valliori — Gaston dala. 7. Lehár: A mosoly országa. 8. Fries Károly: Romantikus asszony — dal. 9. Kiszely Gyula: Ismeretlen tájak. 10. Lehár: Balettzene.
5.50: La Pallegrina. Gáspár Jenő elbeszélése.
6: Táncoló ritmusok.
6.50: Hírek.
7: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Osváth Julia csevegése.
7.10: A m. kir. Haditudósító osztály bűvészestjének közvetítése a nagyváradi Szigligeti Színházból. Közreműködik Dajka Margit, Fellegi Teri, Nagy Izabella, Nagykovácsi Ilona, Páka Jolán, Angyal Nagy Gyula, Koréh Endre, Pataky Jenő, Solthy György, Budapest honvéd őrászlóalj zenekar, vez. Pongrácz Géza. Kísér: Szénássy Lajos cigányzenekara. Beszél Legenyei József dr.
A szünetben **8.20:** Hosszú ének. — Sárkány. Erdélyi József verse, elmondja: Kulcsár Irma.
9.40: Hírek.
10: Lóversenyeredmények.
Majd: Hangképek vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Machan Tibor.
Utána: Sporteredmények.
10.30: Operettrészletek.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

10—12.15: Mindenből egy keveset. 1. a) Messze égen fényes csillag; b) Valamit súgok magának; c) Azt mondják az emberek. 2. Dóczy József: Mandulafa; b) Nem tudok semmit róla. 3. Wass György grót: Tudok egy dalt. 4. a) Szentirmay Elemér: Ritka, búza, ritka árpa; b) Pengős, lassú és friss. 5. Nevin: Ábránd a Rózsafüzér c. dalra. 6. Milyen csoda történt — bulgár népdal. 7. Lavotta Rezső: átirata: a) Csap-utcán végestelen végig; b) Kertem alatt faragnak az ácsok. 8. Peter: A vidám rézműves. 9. Benatzky: Mozicsillag — dal. 10. Borelaa: Tiroli keringő. 11. Karlie kunz: Táncegyveleg. 12. Matt: Tiroli jódli. 13. Schmidseder: Marietta — tangó. 14. Carion: Segudiglia. 15. Berco: Ott ahol a zene és jó bor van. 16. Steinbacher: Harsonaszóló. 17. Delmet: A szerelem csillaga — dal.
12.15: Kamarahármas. Előadja Dániel Ernő (zongora), Hartay Ferenc, (fuvola), Hochstrasser Rezső (gordonka). Hummel: Fuvola hármas.
3: Weidinger Ede szalonzenekara. — 1. Wesslander: Svéd szvit. 2. Losonczi Lajos: Elégia. 3. Ujvári József: Harmatos rózsa — keringő. 4. Ganne: Balettjelenet. 5. Ernst Fischer: Nyári utazás — szvit.
6: Aida. Dalmű négy felvonásban. Zenéjét szerzette Verdi. Személyek: A király — Masini; Amneris — Irene Minghini — Cattaneo; Aida — Dusolina Giannini; Rhadamos — Portile; Amonasro — Iughilleri; Ramphis — Manfrini; Hirnök — Messi. Közreműködik a milanoi Scala ének- és zenekara, vezényel Carlo Sabajno. — Hanglemez.
Utána: Hírek.

Az utolsó műsorszám

IRTA: FRIMMER PÁL

Sokféle ember van, szokták mondani és én mindjárt kiemelem a nekem szükséges típust: ez pedig az élet útján közömbösen járó, mindenbe beletörődő ember, akire irigykedve olvassák rá hogy vasidegzetű, kiegyensúlyozott, boldog ember. Akinek nincs más vágya, minthogy jóllakhasson, ha éhes, pénze legyen, ha pénzt óhajt, meleg kályha mellé ülhessen, ha hideg van.

Ez az ember valóban boldog, aki még soha sem szenvedett igazán és nem is tudja, mi az igazi szenvedés. Fáj nagyon, ha valami veszteség éri, megsiratja heves rohamok között, ha valakije meghal, de rövid idő múlva könnyen felejt, hamar megnyugszik és heves zokogással már ki is szakad belőle a fájdalom.

Pedig hát csak egyetlen egy földi jó van a világon, amit ugyan nem lehet pénzre átváltani, amiért türni, szenvedni kell. Ázni, fázni, éhezni, törni, zúzni, megalkudni, elveket feladni, vagy mellette harcolni véres verejtékű csatát. Amiért le kell mondani minden földi jóról. Csaló ábrándkép csupán és mégis becsesebb magánál az életnél. Aki egyszer belekóstolt, megízlelte csodát mívelő zamatját, nem tud lemondani róla soha. Veszedelmesebb az ópiumnál, nincs az a markotikum, mely szédítőbb tudna lenni és élőhalottá válik, akinek le kell mondani róla, ha már egyszer birtokában volt.

Így hívják ezt: dicsőség.

Ilyesmit éreztem én tíz éves koromban, azon a szörnyű vasárnap délutánon, amikor rámszakadt életem egyetlen, de mindent elsodró nagy eseménye. Névtelen kis hős tragédiája volt ez, mely egészen érthetetlen módon nem hatott meg senkit sem. Élőhalott lettem és józerencsém, hogy szüleim a halál helyet egészen mást határoztak, éreztették velem az életet, amit annál is inkább éreztem, mert igen kellemetlen nádpálca-íze volt.

Régi dicsőség, régi nagy lelki dúlások, de kár, hogy jöttek, még nagyobb kár, hogy elrepültek, tovaszálltak, ránehezedtek a sok sok évek könyörtelen megjelenései.

Így történt:

Mindamellett, hogy a mai napig szürke egyéniség maradtam, tíz éves koromban már színigazgató voltam. Hatalmas nagy úr, egy társulat élet-halál ura, ha még hozzá vesszük azt, hogy saját színházam volt, talán nincs is ilyen nagy úr a mai világban, ha bár színigazgató van elég sok, de azok nem tíz évesek, s a színház sem az övék.

Az én színházam nem külső megjelenésével hódította a közönséget, nem kőből épült és a hétköznapok szürke idejében vágottfa állott benne. Ilyen lehetett a Budai színkör, ha nívóban nem is állott egy szinen az enyémmel, — mindazok dacára, hogy a laikusok fáskamarának nevezték.

Micsodá előadások, azóta se láttam hasonló művészetet. Telt házak, zúgó tapsok és ordítások, meleg, családias légkör. Állandó kapcsolat a művész és a közönség között. A közönségnek jogában állott az előadást megszakítani és követelni, hogy az illető jelenet tragikusan végződjön. Igaz, hogy ilyenkor műsoron kívüli verekedés támadt, de hát Istenkém ebben is van valami megkapó. A szövegváltozás pedig nem volt probléma, hiszen jelen volt a szerző is magas személyemben és kívánság szerint változtattam, ami igen könnyen ment, mivel én voltam az előadó is. Én voltam a társulat 80 százaléka. Hősszerelmes, jellem, apa, anya és nagyapa színész. De voltam zsonglőr, bűvész, díjbirkozó, mivel már abban az időben is voltak művészietlen lelkű nézők, akiket csak az ilyen olcsó dolgok hatottak meg. A társulat húsz százaléka képezte a statisztériát, de ezek csak olyankor léptek fel, ha elkerülhetetlen volt egy második vagy harmadik személy megjelenése, mivelhogy egyedül nem birkozhattam, viszont a nagy szerelmi vallomásokhoz nélkülözhetetlen volt az illető király vagy hercegnő. Így hát enyém volt a dicsőség teljesen. És mindez miért?

Mert ott ült Ő az egyetlen páholyban egy kivénhedt szőnyeggel leterített mosóteknőn. Ő az igazi királynő! Akkor még nem tudtam hogy férfi ember törekvésének, törtetésének rugóját nőnek hívják, de azt tudtam, hogy szép, fehér pettyes, nagy csokornyakkendőmet csak az ő kedvéért kötöttem fel.

A tudós professzorok korai diákszerelemnek nevezték, mivel csak a 13—16 év közötti időben szokott mutatkozni. A korábbi igen ritka tünet és veszélyes, amit tüzzel, vassal ki kell irtani az illető nebuló lelkéből.

És megindult az inkvizició.

A történelmi nagy idők kicsinyített mártírja voltam a nagy elődökhöz méltó vitézséggel.

Apámnak imponált a dolog, anyám azonban más véleményen volt. Keményen és szívtelen módon rákényszerített a tanulásra és a legkisebb mulasztást is vasszigorral büntette meg. Rosszindulatú emberek bebeszélték neki, hogy az ilyen gyerek elhanyagol mindent, kihal belőle a törekvés. Pedig hát törekedtem én, habár nem azon a téren, amelyen ezt tőlem megkívánták, dehát Istenem csak nagyobb és dicsőségesebb dolog színigazgatónak lenni, mint elemi iskolai szenvedőnek az utolsó pad, utolsó ülésén.

És türtem, harcoltam következetes makacssággal. Mi volt egy heti szenvedés ahhoz a gyönyörteljes vasárnap délutánhoz képest. Egy heti elnyomatás keserű íze Cezárt csinált belőlem arra a két órára, míg édesanyam a templomban volt. És itt ütött ki belőlem a nagy művész, akkora színváltozást csak nagy művész követhet el.

De szépek voltak ezek a vasárnap délutánok. Külön e célra szerződtetett futár szaladt érte, jelenette az előadás két perc múlva kezdődik. Igaz, hogy a műveletlen ripacs ezt így adta elő: jöhetsz Ági, elment már a néni.

És jött Ő. Én kiléptem a színtérre. Csak neki játszottam halálos komolysággal. Ha a közönség megakasztotta a játékom, változtatást kívánt, az ő szava volt a döntő. Ha ő úgy kívánta, hogy változtassak, igen, ha nem, akkor kiabálhattak, nem voltam hajlandó.

Szép volt nagyon. Egyszer azonban... és ez lett az én tragédiám. Ő, a királynő birkózást kívánt. Nosza, gyerünk! Én leszek Czája, a társulat egyik tagja a néger birkozócsoda. Csak márkás nevek jöhettek számításba. Hamar be az ebédlőbe, ki a nagy perzsaszőnyeget. A társam, illetve nagy ellenfelem közkívánatra, jobbanmondva követelésre, négerré változtatta magát annak rendje és módja szerint kocsikenőccsel.

Megindult a nagy küzdelem. Életre, halálra. Győzni akartam, győznöm kellett. Ő úgy akarta. Ellenfelem erősebbnek bizonyult, de nekem nagy erőt adott az érzés, ami most is erőssé tesz Istenem, úgy mondják, hogy a szerelem csodát mível. Egy félóraj veszett harc után győztem. Ott térdeltem ellenfelem vállán, ki vergődésében gyönyörű lenyomatokat hagyott a perzsa szőnyegen.

Tomboló siker. Engem elkapott Toldi Miklós bátorsága és fitymálólag dörzsölgettem ellenfelem kocsikenőcsétől véres kezemet a szőnyegen.

Ám a nagy harc sokáig tartott és... és megjelent anyám a színház ajtóban. A többit nem részletezem. A színváltozás bármilyen siralmas, de művészi volt. Csak a nagy, világhírű tragikus színészek képesek testileg, lelkileg egy pillanat alatt így összeesni.

— A szőnyeg! — kiáltott anyám és a dolog komolyságára eszmélt publikum pánikszerűen távozott, ki a padláson, ki a tyukketrecen keresztül.

Egyedül maradtam, vészesen egyedül azaz hogy mégsem egyedül. Ági ott maradt. Ott maradt és megfogta az anyám kezét, mely eddig csak símogatni tudott. És kérlelte: én vagyok a hibás, én akartam a birkózást.

Úgy állt ott, mint ahogy csak egy szerelmes, féltő, minden erővel megáldott áldozatos nő állhat. A csodát művelő nagy szerelem élő szimbóluma. Nyolc éves volt és szép, mint egy meseillusztráció.

A nagy szerelem pedig nem művelt csodát és ez egyszer legalább is nem, sőt ez lett a vesztünk.

Igen, te kis fruska, — sivította anyám — te akartad? Ne sze, ezt meg én akartam. És lesujtott a pálca. A Királynő ítélten egy csík jelent meg és én életemben először és utoljára ellenszegültem...

A harc egyenlőtlen volt.

Porba hulltam, mint a világ tragédiák hőse és porba hullott a dicsőség. Összeborult a világ, a színes mesevilág és lelkem fájdalmából egy világ temetését végig lebetett volna sírni.

Megcsúfolt hős voltam.

Régen volt. Mosolygós, egyszerű igénytelen kis epizód és mégis, mégis belül a rejtett múltárházának becsukott ajtaján végig pergett egy könnycsepp.

ASSZONYOKNAK

HETI ÉTREND.

Hétfő. Ebéd: Almaleves, rántott hal, barack. — Vacsora: Aludttej, tejfel.
Kedd. Ebéd: Kaporleves rakott burgonya gombával. — Vacsora: Körözött zöld paprikával.
Szerda. Ebéd: Hamis gulyásleves, zöldbab főzelék sült szalonnával. — Vacsora: Vajaskenyér, gyümölcsíz.
Csütörtök. Ebéd: Vegyes zöldségleves, kelkáposzta hússal. Vacsora: Maradék sült, körte.
Péntek. Ebéd: Karalábéleves, burgonyás-túrós fánk, barack. Vacsora: Pirított gomba salátával.
Szombat. Ebéd: Burgonyaleves, tökfőzelék sertéskarajjal. — Vacsora: Csőbensült kelvirág.
Vasárnap. Ebéd: Húsleves csigatésztával, töltött káposzta, vizespiskótatorta málnaízzel, barack. — Vacsora: Katonabéles, torta.

ÉTELLEÍRÁSOK.

Csőben sült kelvirág (karfiol) Hozzávalók **4** személyre: 1 kg karfiol, 4 deka zsíradék, 2 deka liszt, 1 dcl tejfel, 1 tojás sárkája 2 dcl tej, 3 deka reszelt sajt vagy morzsa, kicsi só.

Elkészítése: A karfiolt sós vízben megfőzzük és hogy szép fehér maradjon, egy mokkáskanálnyi szódabikarbónát teszünk a főzővízbe. Ha megpuhult, lecsorgatjuk róla a vizet és kizsirozott, tűzálló tálra rakjuk s a következő mártással öntjük le:

Mártás: 2 deka zsíradékot 2 deka liszttel felkeverjük, felengedjük 2 deciliter tejjel vagy vízzel, egy kissé megsózzuk és mezsűrűre forraljuk állandó keverés mellett. Ha a tűzről levettük, beletesszük a tejfelt s egy tojássárgát és jól összekeverjük. A mártást ráöntjük a karfiolra és meghintjük reszelt sajttal vagy morzsával. Forró sütőben világos pirosra sütjük.

Kajszinbarack-jam (dzsem). Hozzávalók: 1 kg kajszinbarack, 15 deka cukor és 15 drb feltört barackmag bele.

Elkészítése: A jó érett barackokat fővő vizben tészta modjára kifőzzük. Aztán szitára teszszük, lecsorgatjuk, s miután kissé kihültek, kis hegyes kés segítségével egész vékonyan lehúzuk a héjukat. Cserép, vagy porcellántálba rakjuk, rétegesen a megfelelő mennyiségü cukorral (1 kg-ra 15 deka cukor esik), aztán letakarjuk és hűvös helyen tartjuk. Másnap a forrás kezdetétől számítva 20—25 percig főzzük. Langyosan töltjük üvegekbe, lekötözzük és 20—25 percig gőzöljük. Nagyon kellemes izt ad a dzsemnek, ha néhány feltört barackmag megtisztított manduláját is belefőzzük, feltéve, ha nem keserű faja. A barackmag belét szintén forróvízbe dobjuk és a bőrét lehúzzuk s a dzsemmel együtt főzzük. Lekötjük és forrástól számított 10 percig gőzöljük.

SPORT

Négy magyar győzelmet hozott a svéd-magyar atlétikai viadal második napja

Stockholm, július 17. A magyar—svéd válogatott atletikai viadalt 2 napos küzdelme után a svédek nyerték meg megérdemelten 96:67 pont arányban. Pénteken a második napon a magyarok általában **jobban szerepeltek, mint az előző napon. 10 ezer méteren Szilágyi, 400 méteres gátfutásban Hidas, Diszkoszvetésben Horvát révén győzelmet is arattak a 4x100 méteres váltóban pedig különösen fölényesen futott be elsőnek a célba a magyar együttes.**

400 méteres gátfutásban első Hidas (magyar) 54.4 mp., 400 m sikfutásban első Ljunggren (svéd), a magyar Görkói és Polgár a harmadik, illetve negyedik helyre került. A diszkoszdobásban első Horvát (magyar) 47.87, 1500 méteren első Anderson (svéd) 3.52, Híres és Iglódi (magyar) csak harmadik, illetve negyedik helyre került. 100 m. sikfutásban első Strandberg (svéd) 10.8, Szigetvári (magyar) 11 mp-t futott, 10 ezer méteren első Szilágyi (magyar) 30 p 16 mp, 4x100 m, első Magyarország 42.1 mp. második Svédország csapata, ideje 43.3 np. Szombaton a magyar atlétákat kisebb csoportban utaztak, ahol versenyeken vesznek részt. (MTI)

A vidék erősen szerveszkedik a mai MLSz közgyülésére

Mint a „Debreczen" megírta, az országos fellebbviteli bizottság elvetette az ETO óvását. Érdekessége a fellebbviteli tárgyalásnak, hogy azon Ferenczy Károly elnökölt, aki évekkel ezelőtt debreceni sportember, a keleti kerület elnöke volt. Ő olvasta fel az ítéletet, melynek indokolásában hangsúlyozta, hogy **nem** lehetett a fennálló szabályok szerint másként ítélkeznie. Hangsúlyozta, hogy az ETO javára számos méltánylást érdemlő körülményt észlelt, de a szabályok értelmében másképp nem lehet dönteni. A győriek képviselője az ítélet kihirdetése után rögtön bejelentette, hogy nem nyugszanak bele az újabb határozatba, hanem panasszal élnek a Legfelsőbb Sportfegyelmi Bizottsághoz. — Most pedig érdeklődéssel várjuk, hogy a vasárnapi MLSz ülésen, hogyan döntenek az illetékesek. Ugyanis a közgyülésre ebben a kérdésben is nyujtanak be indítványt.

Mindenesetre annyit megjegyzünk, hogy az MLSz jelenlegi „vezérkara" egytől egyig budapesti szakemberekből áll feltesszük a kérdést, hogy helyes dolog-e, hogy egy ilyen nagyfontosságú kérdésben olyan szerv döntsön, amelyben a vidék egyáltalán nincs képviselve. Pedig ma már a magyar labdarúgás súlypontja vidékre került. Ma már a vidék szállítja a friss erőket, a tömeget és az eleven erőt és éppen a vidékkel törődnek a legkevesebbet, esetleges kérelmeiket egyszerüen elvetik. Eddig a vidék mostohagyermek szerepét játszotta a kedvenc pesti labdarúgással szemben. Ez világlik ki az ETO esetében is. Most azonban itt az idő, hogy a vidék egységesen foglaljon állást. Egy emberként fog most vasárnap a vidék a közgyülésen fellépni az ETO és a vidéki magyar labdarúgás érdekében.

Nagy megszerzése biztos, Bogár, Berzi és Vörös szerződtetése a láthatáron

Az erősítésekkel kapcsolatosan, mint a „Debreczen" elsőnek írta meg, a Goldberger SE kiváló középfedezetét, Nagyot, Móré János a DVSC új edzője **a napokban leszerződtette a DVSC-hez, Berzivel tárgyalt a DVSC, de amikor hire kerekedett,** hogy Berzit hajlandó átadni az Ujpest, a Csepel is tárgyalásokat folytatott Berziért. A két egyesület között — már a DVSC és a Csepel között — most vetélkedés folyik **s kívánosian várjuk a** fejleményeket, **hogy** Berzi végérvényesen hol köt ki. Bogárért tegnap volt Nyiregyházán **Móré János, Kántor Ferenc és Lindenberger Gyula a DVSC részéről.** Erről az alábbiakat mondta Lindenberger Gyula intéző

— Bogár szívesen jönne hozzánk s egyesülete is hajlandó átadni, mert már a MOVE Szabolcs kiesett az NB II-ből. Előrehaladott tárgyalásokat folytatunk a nyíregyházi vezetőkkel és véglegesen a keddi nyíregyházi közgyülés dönt, amikor is játékoscsere útján cserél Bogár majd egyesületet. Vörösről csak akkor tudunk biztosat mondani, ha Markovits Szilárd hazajön a szabadságról és vele tárgyaltunk. Berzi ügye ügyében a Csepel előnyösebb feltételeket kínált az ujpesti játékosnak, mint mi. Mindenesetre a napokban Debrecenben járt Vincze Jenő és vállalta, hogy majd még beszél a fiúval és akkor dől el a vajudó Berzi-ügy.

Tehát látjuk, hogy Berziről még nem tett le a DVSC, de lehet, hogy a játékos szivesebben megy a bajnokságpatba, mint egy vidéki most feljutó ujonc NB I-es együttesbe.

A győri ETO labdarúgó csapata továbbra is edzésben maradt. A csapat komoly edzéssel készül egy esetleges nagy összecsapásra.

Az úszószövetség új tisztikara a következő: ügyvezető dr. Lengvári Ákos, vízilabdakapitány Bakó János, üdvözlitány dr Csik Ferenc, a vidéki bizottság elnöke dr Várnagy Elemér. A kultuszminiszteri rendelet hamar elintézte a fennállott válságot.

Az újpestiek csak Berzit és Ádámot engedik el. A fővárosi sportsajtó jelentése szerint. Tehát a híresztelt újpesti kiárusítás csak nyári kacsa volt.

Móré lelőtte Jegenye elől Nagyot. Berkessy Elemér, az SzVSE Jegenye néven imert edzője, Budapesten járt és a Goldberger SE Nagyját akarta Szegedre vinni. Amikor felkereste a játékost, az kijelentette, hogy már elkésett, mert Móré leszerződtette Debrecenbe. Berkessy most bosszankodik, **hogy éppen ő** dicsekedett el Debrecenben egyik barátjának, hogy nincs már gondja s ime: terve kútba esett.

Ugyancsak kútba esett Incze II. megszerzése is, mert a NAC-nak a játékosra előjoga van és a jövő idényre is meg akarja tartani együttesében a marosvásárhelyi játékost.

Erősítenek a többi újonc NB I-es csapatok is. A BESzKRT Lőrinczét a BVSC fiatal tehetséges hátvédjét szerződteti; az SzVSE pedig valószinüleg Boleményit az Ujvidék-ből és Kolozsit az SzTK-ból.

Váradi, akiről egyidőben az a hír terjedt el, hogy a DVSC-ben fogja a labdát rúgni ősztől kezdve újra visszatért a Csepelbe.

A Piaristák csapata teljes összeállításban játszik ma Püspökladányban, mert a tegnapi nap folyamán megérkezett az óradnai táborból a Piaristák legjobb öt játékosa. Igy a csapat a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Timár, Délczeg, Kuritár, Balajthy, Szegedi, Figula, Sárossy, Kiss L., Füzi, Fejér, Balla. A csapatot Szöllössy László kíséri a hadtest döntőre.

Megkapja második helyét a DVSC birkozócsapata a bajnokságban

A DVSC kezdeményezése folytán visszanyeri önállóságát a Birkozó Szövetség.

Tegnapi **számunkban beszámoltunk** már arról, **hogy a** legfelsőbb sporthatóság bizonyos mértékben igazságot szolgáltatott a DVSC birkozócsapatának, mikor a BSzKRT—DVSC mérkőzéssel kapcsolatosan eltiltottt Mihályfyt és Gedeont felmentette. Az üggyel kapcsolatosan beszélgetést folytattunk **Szücs Jánossal a DVSC birkozó szakosztályának vezetőjével,** aki jelen volt az ítélet kihirdetésénél.

— A legfelsőbb sporthatóság ítélete — mondotta Szücs János — bizonyos mértékben elégtételt szolgáltatott a DVSC-nek. Ez azonban csak erkölcsi elégtétel. Sportszempontból a DVSC természetesen nem elégedhetik meg ezzel az ítélettel, hiszen a DVSC bajnok akart lenni, s igazságtalan ítéletekkel ettől a jól megérdemelt és megszolgált helytől ütöttek el.

— **Az ítélet kihirdetése után hosszabb beszélgetést folytattam Papp László dr-ral a birkozószövetség kapitányával, aki maga is kijelentette, hogy már úgy érzik, hogy a DVSC-vel igazságtalanul bántak el. Igéretet tett, hogy előterjesztést tesz a birkozószövetséghez annak érdekében, hogy a DVSC-nek a BSzKRT ellen 5:2 arányban megnyert mérkőzését fogadják el valósnak, s ennek megfelelően a DVSC nyerje el a birkozóbajnokságban a második helyet.**

— A DVSC versenyzői közül egyedül Siposnak, a fiatal és tehetséges birkozónak az eltiltását hagyta helyben a legfelsőbb sporthatóság. Papp Lászlóval folytatott beszélgetésünk során erre az ügyre is kitértünk. Elmondottam Papp Lászlónak, hogy **Sipos fiatal és igen lelkes birkozó, akinek első nagyobb mérkőzései közé tartozott a Vörös elleni. érthető tehát, ha a fiatal debreceni fiú fokozott izgalommal küzdött a mérkőzés folyamán s esetleg olyan helyzeteket is kihagyott, melyeket máskülönben holtbiztosan értékesített volna.** Igy történhetett meg az, hogy birkozása komolytalannak tetszett. Papp dr elismerte ezt a lehetőséget és igéretet tett, hogy ebben az ügyben lépéseket tesz a szövetségnél.

— A DVSC—BSzKRT mérkőzéssel kapcsolatos sportbotrány — mondotta befejezésül Szücs János — ráirányította az illetékesek figyelmét a Birkozószövetségben levő lehetetlen állapotokra. Ezért **az Országos Sport Központ úgy határozott, hogy visszaadja a Birkozószövetség önállóságát. Harminonapon belül választmányi ülést kell összehivni, s ezen fogják megválasztani az önálló Birkozószövetség új elnökét.**

Végeredményben Debrecen sporttársadalma megelégedéssel veheti tudomásul, hogy a legfelsőbb sport fórum igyekszik a legteljesebb mértékben elégtételt adni a DVSC birkozócsapatának. **Mindenesetre dicséret illeti meg dr Génessy Sándor műhelyfőnökőt és Szücs János szakosztályvezetőt, hogy nem hagyták veszni a DVSC igazát és a legfelsőbb fórumnál kiharcolták az elégtételt.**

Ma atlétikai viadal lesz

Ma délután a DEAC pályán négy órai kezdettel kerül sor Észak, Dél Kelet válogatott atletikai viadalára, mely Debrecen ezévi legnagyobb atletikai versenye. Mint a multban, most is Észak csapata a legerősebb, de Dél és Kelet is kiváló versenyzőket állít küzdelembe. A versenyen több országos bajnok, vidéki és országos rőiskolai és kerületi bajnok indul. Az egyes versenyszámok győzteseit nehéz megjósolni 100 méteres síkfutásban Bartha és Solymosi küzdelméből 10.8 mp-es időt várunk — 200 méteres síkfutásban ugyan csak ők esélyesek. 400 méteren Baranyai, Pirinye, Kocsik Bajcsik 52 másodpercen belüli időt futhat. 800 méteres: Baranyai, Feleli és Soltész 1 perc 56 mp-es idővel győzhet. 5000 méteren Nievelt Csépány Lecskó viv nagy küzdelmet. 110 méteres gátfutásban Nádasdi, Czecze, Mikics esélyes. Magasugrásban Kapros dr. Távolugrásban Almás és Bakky Rúdugrásban Bakcv 370 centiméterrel vidéki bajnokságot nyert déli versenyzőt kell győztesnek jósolni. Súlydobásban Rákhely és a csanadapacai ostenetség, Erdélyi küz az elsőségért. — Diszkosztvetésben a kassai Klics, a szegedi Biacsi és Mikics — Gerelyvetésben Rákhely, Mikics és Ung lehet a sorrend. 4x100 méteres váltófutásban, ha Korompay is indul, Kelet csapata Korompay Bartha, Bodnár, Török győz. — Észak és Dél csapatának többsége már tegnap megérkezett, s így pihenten állhatnak rajthoz. Az eredmények és küzdelmek igazi szép sportot igérnek.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántffy u. 19. 54—919 7. 23

GÁLOCSY legrégibb magánnyomozó, megfigyelései, nyomozásai diszkrétek eredmények Zoldfa u. 3 szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

LEVELEZÉS

JÓLELKŰ nő megismerkedne magánossal, „Független" jeligére. 51—598

HÁZASSÁG

FÉRJHEZ menne komoly úrilány vagyonnal ref. diplomáshoz, vagy főtisztviselőhöz. „Diplomás" jeligére a kiadóba kérem a választ. 31—505

FÉRJHEZ mennének gazda leány 25 hold prima szántóval, úri nő 45.000-rel, özvegyek 50—80.000-rel üzlettel, bővebbet Kincses iroda, Nagyvárad. — Válaszbélyeg. 31—353

EGYEDÜL álló 60 éven túli róm. kat. vallású úriember jó szive termese, üzemi tisztviselő, jó havifizetéssel, lakása három szoba, ezenkivül saját szép kis villa, nyaralón kivül némi ingatlan vagyona van. Szintén egyedül álló, jólelkü 40—50 körüli leány és asszony ismeretségét keresi házasság céljából, helyben, vagy vidéken. Levelet „Házasság" jeligére a kiadóba kérem. 31—570

NYUGDIJAS ember, hozzáillő idősebb nő ismeretségét keresi, lehet gazdálkodó özvegye is. „Ezüstkalászos" jeligére. 31—667

IDŐSEBB férfiszabó házasság céljából megismerkedne idősebb, magános hölggyel. Választ „Házasság" jeligére a kiadóba. 31—676

MÁRCIUS hóban beszéltem egy tímár férfivel házasság céljából Hatvan utcán Mezei úr hentesüzletje mellett a vendéglőben. Címem meg tudhatja a kiadóban. 31—1740

Alkalmazást nyer férfi vegyes

NAPSZÁMOSOK a reggeli órákban jelent kezzenek ifj. Varjassynál, Eötvös u. 18. 2—632

TIZENHAT éven felüli iskolás fiúkat, 70 filléres órabér mellett alkalmazok. Eötvös u. 14. sz. 2—461

TÉGLAGYÁRBA raktározó és kihordó munkásokat jó fizetéssel és természetbeni járandóságra keres a Debreceni Műkögyár téglagyára, Kishegyesi út 459. 2—457

KOCSIS, józan, számolni tudó s fiatal munkás felvétetik, Teleki u. 100. 2—643

FAVÁGÓKAT állandóra felveszek, fűrész és bak van. »Turul« fatelep, Böszörményit út 2. 2—1651

DIÁKOKAT, akik a fizikai munkát vállalják, keres az egész nyárra a debreceni műkögyár és annak téglagyára, — Kishegyesi út 459. 2—458

EGY kocsis felvétetik a Kiss testvérek börgyára Vágóhíd u. 3. 2—608

NAPSZÁMOS gyereket vegyes munkára felveszek Tóth müasztalos Lorántffy-u. 38. 2—574

FAKIHORDÓ munkást fleveszünk, jelentkezés hétfőn reggel 7 órakor Salétrom-utca 5. 2—580

EVŐESZKÖZ tisztítót felvesz a Gambrisz étterem. 2—657

MUNKÁSOKAT felvételre keres Debreceni Műkögyár rt. Fürdő u. 2 2—459

MINDENES kocsis, letöltőnek, szikvízüzembe felvétetik. Szappanos u. 18. sz. 2—1758

MUNKÁSOKAT és munkás fiúkat állandó munkára felveszek, — Oláh Károly u. 8. 2—674

GAZDASÁGI ÁLLÁS

22 ÉVI gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal rendelkező, belső gazdaságban jártas 40-es férfi, aki zsidótörvény miatt 22 éves állását elvesztette, gazdaságba jelentkezik Hornstein Henrik, Konyár, Bihar m. 26—228

KÖZELI erdőben aprójószághoz őrzőt, vagy aprójószággal rendelkezőnek helyet adok. Sámsoni út 33. 26—448

CSÉPLÉSBEN jártas géplakatos gépész cséplést vállal. Hajdúböszörmény Árpád u. 71. 26—452

50—60 ÉV körüli magános embert sertés- és baromfiólak takarítására felveszek. Keresztesi u. 12. 26—493

FŰTŐT keresek csépléshez. Jelentkezés Veres-u. 13. sz. 26—554

NAGYOBB dolgozó családtaggal rendelkező egyént, aki a konyhakertészethez is ért, a jövő gazdasági évre százalékos részesedés mellett 30 kat. hold földre alkalmazok, cím Virág-u. 12. 26—513

HOSSZABB bizonyítványnyal rendelkező 50 év körüli magános ember, egy ló mellé kocsisnak felvétetik, Baltazár Dezső u. 20. 26—644

SEGÉDKEZELŐT cséplési szezonra, traktor mellé azonnalra felveszünk. Városi Közjóléti Szövetkezet, Nagy-Nagyszepes 3. 26—1633

TRAKTORKEZELŐT Hoffherr traktorhoz felveszünk. — Magoss György tér 30. 26—1716

HÁZMESTERI ÁLLÁS

TISZTESSÉGES munkás házmesterpárt keresek jó bizonyítványokkal. Bessenyei u. 4 sz. 29—407

HÁZMESTERNÉK megbizható házaspárt augusztus 1-re felveszek. Simonffy utca 11. 29—1644

HÁZMESTERT keresek augusztusra Lakást kap Varga ügyvéd Szapanos u. 3 29—535

HÁZMESTER felvétetik Magoss György-tér 29. 29—588

HÁZMESTER pár kis udvari szobába felvétetik. Baros u. 18. 29—1766

KERESKEDELMI férfi.

ÜGYES kereskedő és szabótanuló, fizetéssel felvétetik. Kiss úridivat üzlet és úriszabóság, Ferenc József út 16 szám, Alföldi palota. 48—1610

CSEMEGÉSSEGÉDET szakképzett fiatalembert és kifutót azonnalra keresek, Monoky, — Piac u. 30. 48—1669

KERESKEDŐ segédet fölveszünk. Köztisztviselők Szövetkezete, Vár u. 1. 48—1681

FŰSZERES segédet felvesz Volentik Piac 38. 48—1693

TIZENÖT éves fiú vagy leány felvétetik. Jelentkezni hétfőn 8—3-ig Csokonai u. 48. Orbán. 48—1706

ÜZLETVEZETŐT legforgalmasabb központon italmérésebe azonnal felveszek, „Kaucióval" a kiadóba írjon. 48—1721

IRODAI

BIZTOSITÁSBAN szakembert, körzetfelügyelőnek keresünk, Ferenc József út 31. 32—635

ALÁTÁMASZTOTT szép biztosítási aktiónkhoz biztosításban gyakorlott urak, hölgyek felvétetnek. Ferenc József u. 31. 32—636

IDŐSEBB tisztviselő OTI, bérelszámolás, irodai teendőkben teljesen jártas, állást keres. »Szerény igényű« jeligére kiadóba. 32—1699

IPARI

ASZTALOS segédet felveszek, Erdélyi Ferenc, Fürdő u. 5. 33—381

FÉNYKÉPÉSZ segédet, ki a szakma minden ágában gyakorlattal bir, felvesz Hapák foto. 33—345

ÜGYES munkások felvétetnek a Lukács műkögyárba, Károly Ferenc József út 3 B. 33—485

CIPÉSZ- munkásokat, benti s ziccmunkára felveszünk. Süsskind, Piac u. 71. 33—484

MOLNÁR segédeket és malmi munkásokat felveszünk. Jelentkezés 8—17-ig Hortobágy műmalom. 33—466

ASZTALOSSEGÉD és tanuló felvétetik, Csap u. 39. Elek Péter asztalos. 33—615

KERÉKGYÁRTÓ segédet darabszámra vagy magas heti fizetésre azonnal felveszek. Váradi József Balmazújváros 33—508

LAKATOSOKAT felvesz a Debreceni Műkögyár Rt. Fürdő u. 2. 33—638

RAKTÁRI munkások kocsikisérő fiuk felvétetnek, Dreher sörraktár Pásti u. 1. Jelentkezés vasárnap d. e. 10 órakor 33—1691

CIPÉSZSEGÉDET állandó vegyes munkára felvesz. Falussy, Széchenyi u. 52 33—648

ERŐS kézi munkást felvesz Nádor úriszabósága, Szent Anna u. 10. 33—1634

ELSŐ osztályú cipészsegédet állandó munkára alkalmazok, Fitori Ambrus. 33—1640

FOGTECHNIKUS segédet felvesz Tökés laboratórium, Kossuth u. 18. sz. 33—655

EGY jómunkás sütőségéd felvétetik azonnal Mester u. 39. Körössy. 33—1675

ASZTALOS segédek és tanulók felvétetnek bérház szegező munkáját kisiparosnak is kiadnám Pongrác, Böszörményi út 11. 33—1658

KEZDŐ kézimunkást, tanulót fizetéssel felveszek. Bányai János szabómester, Rákóczi 7. 33—1648

VEGYES asztalosseged elhelyezkedne. »Önálló« jeligére a kiadóba. 33—1624

LAKATOSSEGÉDET és tanulót magas fizetéssel felveszek. Gyémánt Hüvelyes 1. 33—1701

FIATAL sütőségéd azonnal felvétetik, Henzsel sütőde, Vörösmarty u. 2 Érdeklődni: hétfőn reggel. 33—631

JÓMUNKÁS szabósegédet felvesz Gönczy Széchenyi u. 6. 33—1715

MŰSZERÉSZ segéd, aki teljesen önállóan dolgozik és vállalni tud, magas fizetéssel felvétetik, idősebb előnyben, Rakovszky u 3 33—1757

CIPÉSZSEGÉDEK, kis iparosok zsecre és benti munkára felvétetnek, — Kovács, Deák Ferenc u. 3. sz. 33—675

VASBETON szerelőket felveszek. Sipos építész Csapó u. 23. 33—1742

PÉKSÉGBE kenyérkihordásra embert felveszek. Krauszal Kassa út 9. 33—1735

TANULÓ FIU

ÜGYES fiút tanulónak keresek, elsőrangú munkámhoz, gyógycipész szalonomba, fizetéssel, s esetleg koszttal, Szabó István Vár u. 2. 64—398

ASZTALOS tanoncnak jómagaviseletű fiút felveszek, Bálint, Csapó u 67. sz. 64—465

RÁDIÓ és villanyszerelő tanuyót felvesz Cseh Lajos és Társa, Piac-u. 56 64—533

MŰSZERÉSZ tanulót és segédet azonnal felvesz Király, Royal épület. 64—623

ASZTALOS tanuló felvétetik, Kandia u. 9 sz., 64—649

KOVÁCSTANULÓ fizetéssel felvétetik Nagy Gyula autórugókovács, Erzsébet u. 17 64—1637

TANULÓT fizetéssel felvesz Baranyai kárpitos, Rákosi enő u. 3. 64—1646

LAKATOS tanulót felveszek, asztali s tornyos tűzhelyek, cukrász kemence, tábori kohó, eladók. Csapó u. 98. 64—1650

RENDES fiút lakatostanulónak fizetéssel felveszek, Molnár, Csapó u 49. sz. 64—1649

NÉGY középiskolát végzett lányt tanulónak felveszek. Szipál udvari fényképészmester. 64—678

CÍMFESTŐ tanulót rajztudásut felvesz fizetéssel vitéz Debreceni címfestő, Piac u. 38. 64—1709

TANULÓK cipő és cipőfelsőrész készítéshez 30 pengő kezdő fizetésssel felvétetnek, tanonczerződésre. Fejérvári, Gólya u. 4. 64—671

EGY jó családból való fiút tanulónak felveszek Tóth szabó, Csapó u. 6. 64—1760

VILLANYSZERELŐ tanulót felveszek koszt és lakással. Csapó utca 9. szám. 64—1729

LAKATOSTANULÓKAT felveszek. Irinyi utca 4. Lakatosüzem. 64—1725

ASZTALOS tanulót fizetéssel felvesz Ábel Lászlo asztalos, Homok u. 62. 64—1749

KIFUTO FIU

KIFUTÓ fiút azonnal felveszek Ungváry, Honvéd u. 29. 49—644

ERŐS fiút kifutónak felveszek, Henzsel sütőde, Vörösmarty u. 2. Érdeklődni: hétfőn reggel 49—632

KIFUTÓFIUT felveszek pékségbe. Kraszula, Kassa u. 9. 49—1641

KIFUTÓT 16 éven alólit felveszek. Miklós u. 20. Fenyves. 49—1639

KIFUTÓ 16 éven alul felvétetik. Olajüzlet, Deák Ferenc 1. 49—1712

ÜGYES kifutó felvétetik 2-es honvéd huszár u. 66. 49—1723

JOBB családból kifutó fiút felveszek. Jelentkezni vasárnap reggel 8—12 óráig, Cegléd u. 10. 49—669

ALKALMAZÁST KERES férfi

MÉRNÖK otthoni mellékfoglalkozást keres. »Délután« jeligére a kiadóba. 1—1664

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

LEGALÁBB 4 polgárit végzett komoly, türelmes gyermekszerető, s gyermeket szórakoztatni tudó leányt keresek 15-ére. Cím a kiadóban. 4—254

DEBRECENBEN 3 középiskolai gyermekem mellé háztartás vezetésre jobb kat. nőt keresek aug. 1-re, vagy 15-től. Ajánlatokat fizetésigény megjelölésével kérek. Cím a kiadóban. 4—433

MUNKÁSNŐKET felvételre keres Debreceni Mükögyár rt. Fürdő u. 2 4—460

HÓNAPOS munkásokat felvesz teljes ellátással az Auguszta Szanatórium. 4—436

JÓRAVALÓ magános nőnek lakást, kosztot, vagy fizetést adok házimunkáért, Károlyi Gáspár 24. 4—502

MUNKÁSNŐT könnyű munkára felveszek, Varga, Piac-u. 42, 10. ajtó 4—539

FIATAL leányt könnyű munkára felveszek Hatvan u. 13. doboz üzem. 4—669

KÖNYVKÖTÉSZETbe munkáslányt felveszek. Piac u 6 4—634

ÁLLANDÓ otthonra vágyó, középkorú, magános, tisztességes házias megbizható nőt keres kis háztartása vezetésére idősebb magános úr, Debrecenben, Nyil u. 21. háztulajdonos. 4—1761

KISZOLGÁLÓ kisasszony, gyakorlott, felvétetik. Kiss cukrászda, Batthyány u. 26. 4—605

IRODAI

NÉGY középiskolát végzett leányt keresünk vidékre irodai munkára, természetbeni lakás és fizetés mellett. Jelentkezés: Magyar Gabonakereskedelmi, Ferenc József út 45. 34—491

ÖSKERESZTÉNY, könyveléshez értő pénztárosnőt felveszünk. Irásbeli ajánlatok „Magyar Ruhaipar" címre. 34—559

VARRODÁBA tanulóleányt felveszek. Böszörményiné, Varga u. 1. (üzlethelyiség.) 34—1697

IPARI nő

SZÉNCSOMAGOLÓ lányok vagy asszonyok felvétetnek Hatvan-u 21 35—585

JÓMUNKÁS fodrászsegéd kisasszony és férfi segéd azonnal beléphet Husztiné, Attila-tér 7.

FÉNYKÉPÉSZ segédnőt, jómunkást felvesz Hapák foto. 35—344

GYAKORLOTT zacskóragasztó lányokat felvesz „Albert" Erzsébet u. 48. sz. 35—383

VARRODÁBA segéd és tanulóleány, fizetéssel felvétetik, Rákóczi u. 33 ámbor Erzsébet. 35—1618

VARRODÁBA megbizható leány tanulónak és segédlány felvétetik, Szent Anna u. 25. 35—679

MUNKÁS asszonyt, s leányt, fiút felvesz kertészet, Budai Ézsaiás u. 37. sz. 35—1659

KÉZILÁNYT felveszek, mézeskalácsüzem Cegléd u. 9. 35—1686

VARRODÁBA segéd, tanuló, kifutó lányokat felveszek, Piac u. 46. szám Sóvári. 35—677

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, valamint Haj dúszoboszlóra úrifodrászsegédet felvesz — Mink fodrászat. 35—1765

SZÖVŐMUNKÁSNŐK felvétetnek kéziszövéshez. Jelentkezés a Textila vászonszövőgyárban, Vágóhid u. 1. 35—641

ÜGYES kislányt tanulónak fizetéssel felvesz Löbl Vera szalon Miklós u. 27. 35—1734

VARRÓLÁNYT, aki női és gyermek ruhákat és kötőket varrni tud, felveszek állandó munkára. Takács őszeres Kinizsi utca 10. sz. 35—1731

ÜGYES segéd és tanulólányokat varrodába felveszek. Piac 79. 35—655

SEGÉDLÁNY és tanuló felvétetik. Tóháti női szabó Piac u. 59. 35—661

ÁLLANDÓ munkát adok elsőrendű gyermekruha varrónőnek, esetleg lakást is. Takács Gizella, Püspöki palota. 35—686

TANULÓ LEÁNY

FÉNYKÉPÉSZ tanulónak ügyes leányt felvesz Berzéki műterem. 63—530

TANULÓLÁNYT fizetéssel felveszek, kalapszalonba, Hein Matild, Piac-u. 38 63—602

TANULÓLÁNYT 4 polgárival felvesz Gárdos könyvkereskedés, Kálvintér. 63—597

MASAMÓD tanuló lányok fizetéssel felvétetnek. H. Vajda Rózsi, Piac u. 56 63—618

VARRNI tanuló lányok felvétetnek, Kálvin-tér 5. varroda. 63—662

VARRODÁBA tanuló lányok felvétetnek, Tokaji, Arany János u. 2. I. em. 63—1622

TANULÓ lányt fizetéssel felvesz Gróff Júlia fehérnemű divatszalon Szent Anna 7. 63—1685

NÉGY középiskolát végzett leányokat tanulónak felvesz, Aszmann foto. 63—1714

NÉGY középiskolával jó családból való kislányt kereskedő tanulónak felveszek, Takács Gizella gyermekdivat üzlet, püspöki palota. 63—687

KIFUTÓ LEÁNY

KIFUTÓ kislányt felveszek. Simonffy u. 2-b. Étkezde. 47—609

EGY 14—17 éves kifutó leány felvétetik, Takács Batthyány u 4. 47—1619

ÜGYES kifutóleányt felvesz Nádor úriszabóság, Szent Anna u. 10. 47—1635

Háztartási alkalmazott MINDENES

MINDENEST keres jó bizonyítványokkal gyermektelen házas pár, Honvéd-u. 23. sz. 30—547

TANITÓNŐT jó bizonyítványokkal délelőtti órákra felveszek, Csapó u. 54. 30—552

ZSIDÓ mindenest felveszek magános hölgy mellé, családtagnak tekintem. Jelentkezés 10—12 óra között. Krausz Bocskay tér 12. sz. 30—611

BEJÁRÓ vagy bentlakó mindenest azonnal felveszek. Henzselné. Érdeklődni hétfőn reggel: Vörösmarty u. 2. 30—620

GYERMEKSZERETŐ főzni tudó mindenest keresek, augusztus 1-re — Jelentkezés Burgundia u 13. délelőtt 11-től. 30—642

MINDENES főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal Budapectre keresek, — Hatvan u. 6. harmadik e 11. Meiselné. 30—672

MINDENES főzőnőt ki már étkezdében volt, augusztus 1-ére alkalmazok „Éden" vendéglő. 30—670

KERESEK szerényigényű fiatal izraelita nőt, vidékre, családtagnak tekintjük, Arany J. u. 45. utcai lakás. 30—664

KÖZÉPKORÚ magános nő házi munkáért fizetést, lakást, ellátást kap. Cím a kiadóban. Jelentkezés hétfőn délelőtt. 30—690

SZAKACSNŐ

NAGYBIRTOKOSNÉ mindenes szakácsnőt (gyermekével) Tiszakarádra azonnal felfogadok. Csapó 19. házfelügyelőnél. 59—1625

SZOBALANY

HOSSZÚ bizonyítvánnyal mindenes szobalányt augusztus 1-re felveszek. Piac u. 68. II. emelet 3. 60—469

MINDENES szobalány jó fizetéssel felvétetik. Széchenyi u. 21. sz. 60—1710

BEJÁRÓNŐ

EGY 14—15 éves bejáró kislányt, gyermek mellé felveszek, Székely hadosztály u. 12. 8—1621

BEJÁRÓ mindenes felvétetik, étkezde, Batthyány u. 11. 8—1604

BEJÁRÓ önállóan főző mindenest fogadok, Kálvin-tér 19 IIII. em 26. 8—688

HA nagyon jó helyet szeretne magának — 2 személyből álló családhoz harmadiknak — jelentkezhet. Szabó Géza állami tanító Árpád-tér 38. emeleten. 8—498

BEJÁRÓ konyhai mindenes azonnal beléphet. Bocskai étkezde, Hatvan utca 6. 8—1652

ALKALMAZÁST KERES nő

ÜGYES fiatal lányt könnyű munkára jófizetéssel felveszek. Jelentkezés hétfőn 9 órától — Fogtechnikai laboratórium Szent Anna 14. 3— 489

HÁZNÁL varrok a héten. Megkeresést Károly Ferenc József út 8 8. sz. kérek. 3—662

ÁPOLÓNŐ 15-re állást keres, vidékre is megy. Cím a kiadóban. 3—1751

ÜZLETI KERESLET

TOLLAT, legmagasabb napiárban vesz Hangya, tollgyüjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66-551

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66—1580 9 13

VARRÓGÉPET, kerékpárt, segédmotort, gramofont hiányosan is veszek, Király, Royal épület. 66—624

ÜZLETI AJÁNLAT

CIÁNOZ vizsgál, zsizsiktelenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

SZŐRME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott műrostmentes vhozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67—998 8. 10.

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel, Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. szám 67—269 10. 13.

VENDÉGLÁTÓ iparosok! Zamatos, édeskés borokat szerezhetnek be Király bornagykereskedőtől, árkormánybiztosi árban, Kossuth u. 73. sz. telefon: 22-86. 67—259

SIRKÖVEK, müköből és termésköből, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni mükögyárnál, Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

KAPU alatt vagyunk, mindent olcsón adunk. Gyermekkocsi, böröndd, játékbolt Piac u. 69. 67—464

NŐI divattermemet újból megnyitottam. Szolid árakkal a hölgyek rendelkezésére állok. — Széchenyi 15. keresztépület. 67—384

KÁRPITISMUNKÁT szakszerüen háznál is készitek, kész hencser kapható Kárpitos, Kandia-u. 5. 67—586

HOZOTT szövethez bélést adok, nyári ruhákat jutányosan készitek. — Tegdes Püspöki palota, Déri felől 8. 5. 67—621

CSEREPKÁLYHÁK átrakását, javitását vaskalyhák samottozását felelősséggel vállalja Laczkó cserépkályha vállalat Vigkedvű Mihály u. 6. 67—1620

OKTATÁS

Dr Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tan folyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

GIMNÁZIUMI polgári és elemi iskolai tanulókat pótvizsgára, magán vizsgára előkészit, korrepetál, Ellenbogen Hatvan-u. 39. 56—525

TELJES ELLÁTÁS

KISGYERMEKET gondozásra, teljes ellátással elfogadok, jó bánásmód, kevés fizetés, Bercsényi u. 15. 62—1668

KÉT szolid férfit kosztra, lakásra elvállalok. Vagongyár mellett Hétvezér 53. 62—1677

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

GYENGE, vérszegény középiskolás leánykát iskolai évre elfogadna hivatalnaknő, Erdélybe Gimnázium, polgári van. „Vérszegény" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 12—1536

ÉLELMISZER, ITAL

BOR saját termésü vörös és fehér literenkint kapható Homok-u. 72. 18—573

PONTSZÁMOS tejest keresek. Józsa fűszerüzlet, Hatvan u. 53. 18—1705

NAGYSZEMŰ édes köszméte, lekvárnak és eladásra kapható. Vas Gereben u. 14. 18—693

Ő KRUMPLI eladó, cukrászda Piac 77. 18—648

ÉKSZER ARANY, EZÜST

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban veszek, Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

HÁZHELY, 300 négyszögöl, jó helyen eladó. Sebess u. 9. 19—1671

TIZENKÉTSZEMÉLYES ezüst evőeszköz eladó. Cím a kiadóban. 19—1738

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora" jeligére a kiadóba kérek. 28—394

MODERN villanygramofon eladó vagy kerékpárral elcserélhető, Kurucz-u. 3. 28—590

ZONGORA szállitást vállal és szakszerüen végez LÉVAI, CSAP u. 88 A szives megkeresésseket a délutáni órákban mindig előre kérem eszközölni 28—1689

ZONGORA, rövid, eladó zongorát, pianinót magas árért megvételre keresek, vidékről is, Tanczer, Batthyány u. 1. 28—1688

EGY jóhangú tangóharmónika van eladó, acél sipokkal, tizenkét basszussal, Péterfia u. 11. sz. 28—1642

JÓHANGU rövid zongora eladó. Engelmann, — Vargakert Herczeg u 4 a. 28—684

RÁDIÓ

VILÁGVEVŐ Standard rádió eladó, Kálvin-tér 5 em. jeobbra. 58—532

ELADÓ egy modern világvevő szuper rádió. Hangyás-u. 21. Nyulas. 58—514

EGY 3+1 és 2+1, javitást igénylő rádió olcsón eladó Munkás u. 3 szám Nyilastelep. 58—639

RÁDIÓ, 5+1, telepes, anódpótlóval dinamikus hangszóróval, hálózati olcsón eladó Szent Anna u. 23. sz. 58—1631

KIFOGÁSTALAN 2+1 rádió sürgősen eladó. Pacsirta u. 3. 58—1636

RÁDIÓ 3+1 lámpás, eladó, Rákóczi u. 20 58—1638

RÁDIÓ 2+1 és 3+1 olcsón eladó. Gyepüsor 50. Családi házak. 58—1747

RÁDIÓ 2×1-es eladó. Böszörményi út 19. Mayer. 58—1733

BUTOR

HASZNÁLT bútorokat, irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő Csapó u. 10. sz 1971 8. 5.

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

SZÉP, olcsó bútort akar vásárolni, fáradságát ne sajnálja, Lőcsey bútorüzletben megtalálja —, Eötvös u. 66. 9—1428 8. 27.

HÁLÓSZOBA bútor használt, pulituros, sodronyok, szekrények eladók. Nap u. 12. 9—474

ASZTAL négy székkel, piros színü és egy márványlapos kredenc komótszerü eladó. Hatvan u. 61. földszint 4. 9—472

ÁGYTERITŐ, puff eladó. Bika-bérház, félemelet 1. 9—544

UJ hencser eladó, Kandia-u. 15. keresztépület 2. ajtó jobbra. 9—587

FIGYELEM! Modern kontyhaberendezések és festett hálók olcsón eladók. Arany János-u. 1. hátul az udvarban. 9—605

EGY sötét keményfa háló eladó. Salétrom u. 22. 9—625

FESTETT ruhaszekrény ágy, asztali tüzhelyl, tekn eladó, Varga u. 25. 9—640

JÓKARBAN levő puhafa háló eladó. Eszenyi Bethlen u. 53. 9—668

ELADÓ egy új komplett elöszobafal, Csapó u. 12. asztalosnál 9—654

ELADÓ 3 darab afrikos madrac, egy vízmentes ponyva, Apafi u. 16. 9—1672

UJ SEZLON, rekamié, fotelek eladó. Homok u. 142. sz. keresztépület. 9—1659

HÁROM részes prima afrik matrac eladó. hétfőtől Cím a kiadóban. 9—1692

MODERN, fekete kombinált szobaberendezés békebeli anyagból eladó. Cím a kiadóban. 9—1684

VESZEK használt ingóságokat, bútort, ruhát, tollat, varrógépet. Házhoz hivásra megyek Farkas Pál Batthyány u. 15 9—1703

MODERN kombinált szoba és konyha berendezés eladó. Nap u. 15. 9—1606

EGY hálószoba bútor, tiszti zubony, nadrág eladó. Értekezni: Péterfia u. 26. 9—1711

EGY új, diófára festett ágy eladó. MÁV Kolónia III. 7. 9—1710

KOMBINÁLT szekrény fényezett és három ajtós festett szekrény eladó, Vigkedvü Mihály u. 8. szám. 9—1756

ELADÓ egy kompletti konyhabútor, jutányos áron, Böszörményi út 53 9—1680

HASZNÁLT ebédlőbútor, jó állapotban ötszáz pengőért és egy ajtós régi szekrény eladó. — Megtekinthető vasárnap egész nap, Hajó u. 26. sz. 9—1719

HASZNÁLT rézágyak, éjjeli szekrények, matracok, nagy vaskályha, összecsukós vaságy eladó. Megtekinthető kizárólag vasárnap Hatvan u. 34. 9—1768

ANTIK nagy állótükör, fekete svédmárvány 140×60 eladó. Esetleg megosztva Kút u. 2. 9—1739

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javit Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

KÉSZPÉNZÉRT azonnal veszek 10—15.000 kilométert futott Opel Olimpiát, Kadettot vagy Kapitän kocsit kifogástalan gumikkal magánostól. Leállított kocsik is érdekelnek. Ajánlat telefonhívásra: Debrecen: 13-91. Eötvös utca 51. 375 7. 19

KIFOGÁSTALAN állapotban levő motorkerékpár eladó. Eötvös u. 14. sz 7—462

KIS benzin motor, 2—3 lóerős, gyorsjáratú, eladó, Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 7—1512

PUCH segédmotor, adó és vizsgamentes eladó. Hongária, Hunyadi u. 11. sz. 7—1519

SZÁZAS Csepel olcsón eladó, Rakovszky u. 3. 7—646

LÉGKOMPRESSZOR két hengeres, golyóscsapágyas, gyári eladó Hungária Hunyadi u. 11 7—1520

EGY 350 köbcentis F N belga motorkerékpár, százszázalékos gumikkal eladó. Széchenyi u. 30. sz. Balogh. 7—482

KEVESET használt karikahajós Singer varrógép eladó. Csillag 104 7—636

350 KB Méray motorkerékpár eladó, Virág u. 33. 7—497

VARRÓGÉP jóállapotban lévő és egy pavillonos nyúlketrec eladó. — Piac 73. 7—473

NŐI kerékpár alig használt eladó, Csokonai u. 13. Megtekinthető délelőtti órákban. 7—628

EGY jó férfi kerékpár eladó, Borz-u. 5 7—551

ELADÓ 90 százalékos Dürkoppf varrógép és egy elegáns szaten köpeny. Cím a kiadóban. 7—550

ELADÓ egy alig használt kerékpár, Hangyás-u. 21., Nyulas 7—515

ELADÓ egy motorkerékpár jó állapotban, prima gumikkal. — Gyöngyvirág utca 8. 7—608

ELADÓ férfi kerékpár Maróthy György u. 35. 7—650

SZIVARHAJÓS gép eladó, Konozsi u. 3. 7—670

ELADÓ Harley Davidson motor kerékpár kitünő állapotban prima gumikkal Csillag u. 79. 7—663

Eladó

Sachsz drotperemes gumikkal német kerékpár, tartalék sachsz motoralkatrészek Első kerék Csepel motorhoz gumikkal. Egy mély gyermekkocsi új fazon, egy iker sportkocsi, egy 3000 fordulatú cillany csiszoló motor 2 drb vasablak 130x200 cm. — Kenyeres Püspökladány 7—537

ÜZEMKÉPES natvanas NSU segédmotor első villával, kerékkel eladó. Mák u. 9. 7—1643

MOTORKERÉKPÁR háromszázas, tip-top állapotban, 90 százalékos gumival 1400-ért sürgősen eladó. Sarló u. 12. (Árpád-tér). 7—1654

UJ Singer süllyesztős varrógép eladó Eötvös u 44. sz. 7—1660

JÓLLAPOTBAN levő kerékpár, békebeli gumikkal eladó. Vargakert Herceg u. 4. 7—666

SEGÉDMOTOROK eladók. Veszek rossz gumis kerékpárokat, porszívó parkettgépeket, s gramofonokat, lemezeket, varrógépeket. Kölcsönzök porszívót, Soltész, Kálvin-tér 2. 7-646

ÖTSZÁZAS motorkerékpár olcsón eladó. Kar utca 24. 7—1735

SPORT, oldalkocsi jutányos áron eladó., — Nyil u. 140. 7—1720

ELADÓ jókarban levő női kerékpár, prima gumival felszerelve. Timár 25. Tóth. 7—691

EGY darab 3—HP benzin motor, kifogástalan állapotban eladó Hatvan u. 29. sz. 7—673

JÁVA 175-ös eladó. Csokonai 39. 7—1763

FÉRFI kerékpár olcsón eladó. Széchenyi u. 53. keresztépület. 7—681

HASZNÁLT kerékpár jó gumikkal eladó. Székelyhadosztály utca 16. cipésznél. 7—659

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

EGY kovácsműhely kiadó. Létai-út 18. 41—522

RAKTÁRNAK száraz helyiséget keresek. Péterfia 52. Lovász. 41—606

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8—10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalati raktár" jeligére kérjük a kiadóhivatalba leadni. 41—679

SZABÓMŰHELYNEK alkalmas nagy, világos helyiséget Alföldi palotához közel, sürgősen keresek. Esetleg kisebb átalaktást végeztetnék. Kiss úriszabó, Ferenc József út 16. Alföldi palota. 41—1608

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

EGY jóforgalmas kocsma berendezéssel együtt átadó. Cím a kiadóban. 6—432

IPARI középiskola anyagilag erős és gyakorlott menzabérlőt keres A legfontosabb élelmiszerek (zsír, liszt) fejadagja biztosítva van. A többi élelmiszer beszerzésénél segítséget nyujtunk. Az élelmezési létszám 100—150 Főzőedények, konyhafelszerelés és evőeszközök vannak. Fűtőanyagot és világítást az iskola ad. Az egyesség szerződésen alapon lesz megkötve. Megbeszélés személyesen julius hó végéig. Cím a kiadóhivatalban. 6—348

ELADÓ füszerüzlet Kinizsi-u. 57. 6—561

EGY kosztüm, egy nem mürostos nyári ruha eladó. Vasvári-u. 20. 6—595

JÓGFOLYTONOS kocsma a belvárosban s kertségben, egész udvarral átadó. Hüvelyes u. 11. sz. Pesti. 6—667

HARMINCÖT éve fennálló, jómenetelü füszerüzlet, italméréssel, más elfoglaltság miatt átadó. Cím a kiadóban. 6—1759

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

SZOBA, konyhás házmesteri lakásomat elcserélném hasonlóval — vagy lakbéressel. Árpád tér 18. sz 53—437

ELCSERÉLNÉM szoba, konyhás lakásomat hasonlóval. Árpád tér 37. 53—400

ELCSERÉLNÉM buda pesti VIII. 3 szoba hallos régi bérű igen olcsó lakásomat debreceni 4—5 szobás lakással. Cím a kiadóban. 53—453

ELCSERÉLNÉM nagy állomás melletti szoba, konyhás lakásomat hasonlóval ugyanott Déli-sor 1-a. 53—495

ELCSERÉLNÉM szoba konyha, speizos lakásomat hasonlóval Kereszt-szegi-u. 71. 53—560

SZÉP egyszoba konyha előszobás lakásom elcserélném hasonlóval, lehetőleg belvárosban, Sámsoni-út 10. 53—564

BUDAPESTI szép 2 szobás kompfortos lakásomat elcserélném debreceni 2 vagy több szobás komfortos lakással, — „Csere" jelige. 53—548

ELCSERÉLNÉM udvarra nyiló szobám egy szoba konyhás lakással, vagy hasonlóval, cím a kiadóban. 53—540

BELVÁROSBAN elegáns szoba, konyha stb. lakásomat elcserélném állomástól, vagy villamostól nem messze lévő 2 tágas szoba, konyha stb. lakásomat, cím a kiadóban. 53—534

ELCSERÉLNÉM Budapesti nagyon szép 2 szobás Comfortos lakásomat, hasonlóval 2—3 szobással. — Bővebbet: Burgondia-u. 17. 53—524

ELCSERÉLNÉM nem nagy szoba, konyhás lakásomat, nagyobb ugyanolyannal. Déli-sor 13. szám. 53—664

ELCSERÉLNÉM egyszoba, konyha, spájzból álló lakásom, hasonlóval a környéken, Patai u. 16, harmadik ajtó. 53—661

ELCSERÉLEM 1 szoba, előszoba, konyhás, régibérü egyedül álló városi lakásomat, lehetőleg 2x1 szoba konyhás vagy kétszobás kerti, vagy telepi lakással, ahol istálló van. Érdeklődni lehet vasárnap este 6 óráig. Cím a kiadóban. 56—658

ELCSERÉLNÉM szőlőben szép szoba, előszoba, konyha, spájzos lakásom, minden mellék helyiséggel, minden jószágtartás megengedve, jó víz az udvaron. Bárhol egy kisebb szoba, konyhás lakással. Értekezni lehet Pacsirta u. 28. 1. ajtó. 53—1617

UJONNAN épült modern egyszoba, előszoba és fürdőszobás szép lakásomat (víz, gáz bent van) elcserélném 2—3 szobás belvárosi lakással. Kiss, Bethlen 12. 53—1609

ELCSERÉLNÉM ötszobás lakásomat 3 szobás, lehetőleg kertes lakással Kálvin-tér 3. em. 26. 53—689

ELCSERÉLNÉM szoba konyhás lakásomat hasonlóval a város bármely részén özv. Boros Józsefné 2-es Honvéd huszár u. 24. 53—1767

ELCSERÉLNÉM 12 P-s kisszoba konyhás lakásomat nagyobbért Pereces utca 20. 53—542

LAKÁST KERES

IDŐS házaspár keres szoba, konyhát lehetőleg Homokkertben. Félévi bért előre fizet. Budai Ézsaiás u. 66. 52—441

FIATAL komoly tisztviselőnő úri családnál vagy idősebb hölgynél bútorozott szobát keres lehtőleg teljes ellátással elsejére Címeket „Állandó" jelibére a kiadóba kérek. 52—562

BUTOROZOTT szobát 2 személy részére, külön bejáratút, esetleg előszobával, augusztus elsejére keresek. Ajánlatok „Mérnök" jeligére a kiadóba. 52—653

KIADÓ LAKÁS egy szobás

KIS padlós pinceszobát adok házi munkáért jobb házaspárnak Sámsoni út 9. 45—507

SZOBA esetleg konyhahasználattal villában kiadó. Károlyi Gáspár 24. Poroszlay útból. 45—501

KIADÓ padlós szoba, konyha aug. 1-re. Mikepércs 445 sz. 45—456

KIADÓ LAKÁS három szobás

KIADÓ új háromszobás összkomfortos családi ház Nagyerdő közelében termő gyümölcsösben villamos mellett havi háromszázért. Irásbeli ajánlatokat „Szeptemberre" a kiadóba. 43—519

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó, Simonffy u 59. sz. bal 3. 10—470

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba előszobával kiadó. Laktanya u 15. Tüzérlaktanya mellett. 10—445

KIADÓ bútorozott szoba kető diák vagy tisztviselőnek augusztus elsejétől Péterfia-u. 6. sz. udvar. hátul jobbra ágynemü nincs. 10—569

INTELLIGENS lakótársnőt szépen berendezett lakásba keresek Fazekas Mihály-u. 2 10—531

NYARALÁSRA kiadom szőlő gyümölcsösben lévő kellemes szobámat. Értekezni: György-utca 40., Gerébi-telep. 10—593

LAKÓTÁRSUL fogadnék egyedülli jobb aszszonyt. Értekezni Szepességi 23. Trafik. 10—619

KÖZPONTI utcai nagy szoba fürdővel, komoly úrnak kiadó Cím a kiadóban 10—1645

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg u. 48. sz. keresztépület 10—1655

KVÁRTÉLYT adok jutányosan fiatal tisztviselőnőnek. Érdeklődni le het 12—3 között. Cím a kiadóban 10—1663

KIADÓ légfütéses bútorozott szoba állandó férfi lakónak. Svetits III. udvar földszint 3. 10—1687

KÖZPONTI fütéses két utcai bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. — Piac u. 34. III. 11. 10—656

MODERN konyhaszekrény, teljesen jó állapotban s egy modern csont színü ruhaszekrény eladó. Kút u. 136., harmadik ajtó. 10—672

UTCAI bútorozott szoba központi fütéssel, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Hatvan u. 6. III. 10. 10—663

ELVESZETT

SZATMÁRI JÁNOS névre szóló összes élelmiszer jegyem a körzeti irodán zsebemből kiejtettem. A becsületes megtaláló Boldogfalva u. 10 alá juttassa el. 13—419

ÖZV. Tóth Lajosné elvesztette tárcáját 20 pengővel és élelmiszerjegyeivel. Megtalálója a pénzt megtarthatja, a jegyeket juttassa Bellegelő 462., téglagyárba. 13—546

JULIUS 3 napján a Balmazujváros felől jövő déli vonaton a táskámat elvesztettem, kérem a megtalálót szíveskedjék az iratokat Brunner Rudolf Simonffy-utca 52. elküldeni, vagy a szerkesztőséghez beszolgáltatni. 13—582

ELVESZETT villamos bérletemet Jankovits Lívia néven becsületes megtaláló Piac u. 89. sz adja le. 13—627

14-én ESTE 10—11 között egy fiatal fekete, „Piczi" névre hallgató daxli kutya a Kandia u. környékéről elveszett. A megtalálót vagy nyomra vezetőt illő jutalomban részesítem. Kandia u. 6. 13—665

DRÓTSZŐRŰ foxi, fekete, sárga, tarka, elveszett. Megtaláló jutalomban részesül. Péterfia u. 16. 13—670

VEGYES

Sertést keresek felében. Értekezni Vigkedvü M. u. 8. 68—504

IRÓGÉP modern, tornyos tüzhely, 2x3 méteres szőnyeg eladó. Hatvan 49. 68—489

KOMPLETT babakelengye perkál lenbatiszt és madepolan anyagokból eladó. Wesselényi u. 15. 69—492

SZABÓSEGÉDET, tanulót, vagy kifutót felveszek. Lakatos úriszabó, Piac u. 44. 33-660

KÉT tehén, tejhaszonra azonnal kiadó. Cim Borz u. 25. 68—665

ELADÓ petroleumfőző barna félcipő, 43-as Ujidők évfolyamai 1937—1940-ig, Komlóssy út 64. 68—1726

FEJŐS tehenet tejhaszonra vállalok tanyára. Füstös Mihály Szt. Anna utca 22. sz. 68—1616

NAGYBOCONÁDI negyvenkettes vándorkaptárakat és kiépített lépeket vásárolnék. — Árajánlatot levelezőlapon kérek. Cseke Gábor Vámospércs. 68—1690

FÉNYKÉPEZŐGÉP, prima, doppelanastigmát Göerz lencsével, méhkas szakkönyv olcsón eladó. Csapókerti állomás. 68—1682

ELADÓ szivattyus kút, asztaltüzhely, kerti garnitura. Kút u. 60. 68—1679

ÖRÖKBE fogadna gyermektelen házaspár fiú gyermeket 1—3 éves örökségi hagyatéki utódnak, Schrank, Péterfia 24 udvarban balra, második külön kis ház. 68—657

FEGYVER

LÉGPUSKÁT használtat ármegjelöléssel veszek. V. Gy., Nádudvar. 458. sz. 21—584

CSEREÜZLET

GALAMBOT fehér vagy fekete hím karókásat cserélek egy tojóért, vagy pénzért megveszem. Bodnár, Árpád-tér 38. cipészműhely. 11—1667

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

AKÁCFÁT vagy bicikli külső gumit cserélek tenyérért. Sámsoni út 33. 11—447

KÁLYHA TÜZHELY

ELADÓ egy asztaltüzhely, egy baba ketrec, Cserepes-u. 18. 46—563

EGY 2 sütős tornyos tüzhely eladó, Kishegyesi-út 12. 46—528

ÉPITKEZÉSI ANYAG

ÖTSZÁZ négyzetméter nádpadló eladó. Eötvös u. 14. sz. 20—463

ELADÓ egy jókarban levő 90x200 cm-es belső üveg, külső teleajtó, olcsó áron, Vigkedvü Mihály u. 37. 20—327

UJ cserép, börlemez, kátránypapír, taposókád boroshoró eladó. Lehel u. 15. 20—444

BONTASBÓL tégla, vályog eladó. Pósa u. 7. Téglavető. 20—442

ÉPITÉSHEZ hamvasaljai mész ingyen kapható, Timár-utca 42. 20—494

ELADÓ egy egyszárnyas ajtó tokkal és egy borleeerstő korcsolya, Mikepércsi-út 14. szám trafik. 20—578

HÁROMEZER vályog sok új épületfa eladó Gyepüsor 41. 20—568

VERANDA vagy előszobára nagy ablak eladó, Jósika-utca 18., Kassaiutból. 20—553

ELADÓ használt kisebb méretü üveges ajtó tokkal, 3 ablak 123—78, üvegezve kerti asztal Apaffi-u. 47. 20—549

VASREDŐS üzletajtó és egy kirakatablak eladó. Klapka-utca 28. 20—543

NÉGY darab benyiló ócska ablak eladó, Csapókert, Toldi-u. 11. 20—520

PADLÁSLÉCET, téglát és bontásból kikerült ablakot veszek, Veres u. 5. sz. 20—1674

ÜVEGEZETT szárnyas ajtó eladó. Simonffy u. 19. Háztulajdonosnál. 20—1665

ELADÓ szép galéria, éptkezésre is alkalmas. Széchenyi 57. Fodrászüzlet. 20—1602

HASZNALT ajtó és ablak tokkal eladó. Hatvan u. 4. 20—1713

HAT rámás új ikerablak 175×150 eladó. Csörsz u. 11. Honvédtemető utcából. 20—1746

ÓCSKA léc, serép, kúpás, üvegajtók, kisebb ablakok eladók. Faragó utca 3. sz. 20—1737

KÉTSZÁZÖTVEN darab új vályog és kettő 0.90×1.70 benyiló ablak eladó. Homok u. 68. 20—1727

GYERMEKKOCSI

SÖTÉTKÉK mély gyermekkocsi eladó., Homokkert Szoboszlai Pap István u. 16. 27—420

SÖTÉTKÉK mély gyermekkocsi eladó Jókai-u. 40. sz. 27—567

JÓ karban levő vajszinü stepelt mély gyermekkocsi eladó, ára 250 P Hadházi-u. 56. 27—572

EGY mély gyermekkocsi eladó, Létai-út 18. 27—521

MÉLY gyermekkocsi eladó, Könyök u. 3. 27-677

UJ sport gyermekkocsi szép minőségü, eladó. — Gönczi u. 3. Kollégiumnál. 27—649

ELADÓ fehér mély gyermekkocsi Széchenyi utca 82. 27—581

SÖTÉTKÉK mély gyermekkocsi eladó, Pandur-utca 4. sz., Vágóhídnál. 27—604

MÉLY gyermekkocsi fehér vas gyermekágy eladó, Csokonai u. 14. 27—622

SPORTKOCSI eladó. — Csokonai u. 42. 27—623

SÜLLYESZTŐS, világos gyermekkocsi, teljesen jó állapotban eladó. Diószegi u. 18. Árpád-térnél. 27—1662

PRIMA állapotban levő sport gyermekkocsi eladó. Megtekinthető reggel 8— délután 1 óráig, Teleki u. 34. 27—660

ELADÓ egy mély gyermekkocsi, fehér, kitünő állapotban. Kassa út 22. 27—1762

HASZNALT ruha — cipő 69

VADONAT új férfiöltöny középtermetre hirtelen bevonulás miatt jutányosan eladó. Megtekinthető Széchenyi u. 5. szabóműhelyben. 69—438

ELADÓ menyasszonyi ruha Péterfia u. 6. hátul az udvarban. 69—487

PAPLANVATTA, 12 személyes abrosz, prima feháralapú imprimé ruha, iróasztallámpa eladó. Károlyi Gáspár 24. Poroszlayból. 69—500

TISZTA új ágyhuzat, abrosz eladó, Eötvös 44. 69—557

ZEFIR férfiing 40-es. Fekete krepdesin ruha, porszívógép eladó, Rothermere-u. 45. 69—510

FEHÉR selyem menyasszonyi ruhának, panama fehér ingre, kelim függöny, női ruha eladó. Széchenyi 1. müköszörüs. 69—613

FEKETE férfiöltöny békebeli anyagból eladó. Széchenyi 14. Szőnyi szabó. 69—612

TISZTI köpeny eladó. Megtekinthető Sztelek egyenruha szabónál, Péterfia 56. 69—615

ALIGHASZNÁLT női ballon, férfi ingek békebeli minőségben. Megtekinthető vasárnap délelőtt, Piac u. 75. szám, földszint. 69—628

TISZTI vászon egyenruhák, tropikál férfi öltönyök, jókarban eladók. Böszörményi út 10 szám Kelemen 69—633

LENGYELBUNDA kitünő szőrme béléssel és gallérral, középtermetre, olcsón eladó, — Bethlen u. 24. középső épület. 680

ALIGHASZNÁLT 32 számú fehér antilop gyermekcipő eladó. Cím a kiadóban. 69—1676

DUPLA Balon teljesen új, sürgősen eladó. Sarló utca 12. (Árpád-tér.) 69—1653

JÓKARBAN levő 43-as síbakkancsot veszek. Elekes Lászlóné József kir. herceg u. 35. I. em. 69—1717

ELADÓ használt világos tropikál öltöny, magas termetre. Csillag u. 56. 69—1728

ELADÓ női ruhák, buret férfiöltöny, női férfi cipő, Csapó u. 41. szám, Baloghné. 69—1732

UJ sötét férfiruha, vékony alakra, stellázsi, székek, férficipő, Arany János 55. 69—638

INGÓSÁG VÉTEL vegyes

PLAFON-VENTILLÁTORT megvételre keresek. Cím a kiadóban 37—761

15 OLDAL

ÖTVEN—HATVAN méter horgany pléhből készült ereszcsatornát keresek megvételre — Cím a kiadóban. 37-255

KERITÉS sodronyt veszek, 5—60 méterig, Poroszlay út 73. sz. telefon 32-36. 37—451

HASZNÁLT kézikocsit veszünk. Méliusz könyv kereskedés. 37—224

HORDÓ korcsolyát jó állapotban megvételre keersek, Gombosi, Piac 81. sz. 37—545

KERESEK megvételre egy ajtó rollót, szélesebbet, tokkal, Kálmán u. 13. sz. 37—1707

KEREKES fonórokkát keresek megvételre. — Kertész Csapó u. 52. 37—1700

JÓKARBAN levő amerikai íróasztalt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37—1698

KERESEK megvételre középnagyságú jégszekrényt, jókarban levő recamiert, hálózati modern rádiót, 3+1. Kolozsi ny. főjegyző, Debrecen, Garay 26. 37—1752

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

ÖTVENLITERES aquárium és kidugós cégtáblák eladók. Zsibrita, Szent Anna u. 47. 36—243

NŐI arany karóra eladó Komlóssy út 54. 36—302

EGY fürdőkád és egy mosdó teljes fölszereléssel eladó, Félegyházi Tamás u. 35. 36—506

SÜRGŐSEN eladó egy teljesen jó karban lévő üzemképes Rex billiárd asztal, értekezni lehet Hajdúszoboszló, Kossuth u. 72. sz. alatt. 36—488

PARÁDÉS lószerszámok sárga francia gyeplővel, igás lószerszám darabok, nyulketrecek Arany János 55. 36—637

ELADÓ Nagy vasaló asztal záros láda, kamara jtó Kurucz-u. 5. 36—558

ELADÓ üvegfalak, pultok álló íróasztalok ólombafoglalt üvegek cseresznye furnérozott szekreter. Eötvös-u. 87. 36—577

TISZTI szolgálati (bocknyereg kantározattal teljes felszereléssel, kifogástalan állapotban eladó. Vörösmarty-u. 1. 36—537

ELADÓ egy régi tulipános láda és angora nyulak, István-út 5. 36—527

ELŐSZOBAFAL, virágállványok, egyéb apróságok eladók József kir. herceg 14. 36—607

HORGANY lemezből nagy ülő fürdőkád eladó. Szent Anna 45. II ajtó. 36—610

ELADÓ egy 31×25×70 cm-es Wertheim záros páncél láda. Megtekinthető Vámosnál Korponai 12. 36—616

EGY kocsmaberendezés van eladó. Érdeklődni lehet Monostorpályi út 20 36—666

GYERMEK vaságy jókarban, sodronnyal, matraccal, selyem lámpernyő eladó. Sinay Miklós u. 31. 36—1613

TIZENKÉT személyes kifogástalan damaszt abrosz eladó. Hatvan u. 6. sz. III. 9. 36—1628

ELHALÁLOZÁS miatt egy teljesen új orvosi rendelő műszerekkel együtt eladó. Megtekinthető délután 3—8-ig. — Cím a kiadóban. 36—1673

NAGYON szép filodendronok, kaktuszok, aszparátuszok és egyéb virágok eladók. Magyar Nemzeti Bank portásánál. 36—1623

KERTI pad, 100 literes dézsák eladók. Csapó 16. házmester. 36—1696

FÜSZERÜZLET berendezés eladó. Ráthonyi József Szabolcs megye. Nyirmihálydi. 36—1702

ÁRUASZTAL (pult) kaszának is használható, keményfa tetővel, eladó. Kossuth u. 11. 36—1694

ELADÓ egy hentespult márványlappal. Hajdúböszörmény, Szoboszlai u. 53. sz. Kovács. 36—1708

ELADÓ két vásári láda, két nagyméretű aranykeretes kép, egy 5 és fél méter hosszú, 2 méter széles vastag linoleum, egy tetővel ellátott ágy. Kolozsi ny. főjegyzőnél Debrecen Garai 26. 36—1753

FÉNYKÉPEZŐGÉP elsőrendű gyártmány, — Zeiss-Tessár, 3.5 lencsével, készenléti táska, elő lencse, napfényellenző szűrő és nyakszíjjal Komoly amatőrnek eladó. Széchenyi u. 16. sz. második lakás. 36—668

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad, vásárol vitéz Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

NAGY rakfelületű, erős trafkocsit megvételre keresünk. Apafi malom. 24—284

TEJESKANNÁKAT 25-től 50 literig megvételre keresek. Adlerné József kir. herceg u. 7. 24—408

EGY lovas szekér jóállapotban eladó. Vigh kovács Márton Kálmán u. 24—496

ELADÓ egy jó karban lévő kat sukkos szekér, Cserepes-utca 15. 24—511

PONYVA hibás 300x350 eladó, Péterfia-u. 19., pincében. 24—529

EGY 4 m. jókarban lévő tengeri góré eladó. — Cím a kiadóban. 24—596

GŐZCSÉPLŐ készlet körülgyürüs, ezres, gőzlokomobilok, 4—8 HP eladók, bérbeadók, Király Royal épület. 24—622

ELADÓK igás szekerek, kettes és egyes ekék, s mázsa és női bicikli, — Bethlen u. 24. 24—647

Egylovas fuvaros szekér, lóval és hámmal, vagy anélkül eladó. Németh u 63. 24—651

EGY búzás láda és 26 méter drófonat eladó. Csap u. 39. 24—675

ELADÓ 5 kg-os puld mérleg. Türr István u. 10. sz. 24—1656

BOROSHORDÓT újat és használtat, tölgy fa borelhordót, szőlőprést, darálót veszek, eladok. Nap u. 4. telefon: 32-83. sz. 24—1647

ELADÓ egy jó állapotban levő 3.50—3.50 ponyva. Bundi u. 17. 24—1657

EGY szivó-nyomó kút s egy konyhaszekrény eladó. Gépész u. 18. 24—1607

KUTSZIVATTYU borszivattyú, plafon ventilátor, sörapparát eladó Ugyanott egy vaseszergályos tanuló felvétetik, Eötvös u. 23. 24—1666

HASZNÁLT eke, ócskavas és márványlap eladó. Cim Baráth, Csapó 30. sz. 24—1722

EGY jó kovácsfúvó eladó. Pereces u. 24. 24—1683

VÁROSHOZ közel köves útnál kaptáros méheknek helyet adok. Széchenyi 86. 24—1629

STRÁFSZEKÉR két ló után, jókarban eladó. Gyár u. 5. 24—1670

VASVÁLYU 4 méteres, 4×5 colos fenyő gerenda eladó. Nyil 117. 24—1744

ELADÓ egy kettőszáz literes vörösrézüst, egy három lóerős nyersolajmotor és egy egytonnás csigasor. Lónyai u. 19. 24—1743

KUTSZIVATTYU tímárnak, falra szerelhető, kútfúrást, javítást vállal Kiss, Nyil 117. 24—1745

GAZDASÁGI TERMÉNY

BARACK, befőzni való fáról szedve kapható Domokos Lajos u. 6. 25—220

KAJSZIBARACK, befőzni, válogatva is, — lekvárnak, kicsiben, és nagyban kapható. Széchenyi u. 72. 25—1460

BARACK kitűnő ananász, befőzni, lekvárnak, fáról kapható. Csapó utca 41. 25—1695

IGEN szép barack úgy befőzésre, mint lekvárnak való, eladó. Kilója 1.60 P. Vargakert, Herceg utca 6. 25—1764

INGATLANFORGALMI irodák 40

HORVÁTH ISTVÁN
FM. engedélyes ingatlan forgalmi irodája
Varga u. 45.

Kisebb nagyobb tanyás birtokok 1 holdtól 1000 holdig. Kisebb, nagyobb telkek, házak eladók. — Ugy vétel, mint eladás esetén kérem bizalommal felkeresni. 40—404

Borsay Aladár
ingatlanforgalmi iroda. Debrecen, Varga u. 40, telefon: 38-25.

Irodámnak több kisebb, nagyobb ház, valamint földek eladására van megbízás. — Malvin utcán szép családi ház elköltözés miatt sürgösen eladó. 40—439

Bulyovszky Borbála
FM. engedélyes közvetítő, Széchenyi utca 41.

Nagy Iván községhez 5 km 27 és fél m. h. tanyás búzatermő 1.700 holdja. — Acél u. kistelkű egy szoba, konyhás 7.000 — Vigkedvű M. u. jövedelmező 100.000 — H.-Szoboszlón Hőforrástér sarokházas telek 240 öl gyümölcsös 48 ezer. — Vas Pál u. gyümölcsös házhely 816 öl — Kuruc u. adó m. új ház 22.000 — Vesselényi u. üzletes ház 30.000 — Vendég utcán 30.000, 50.000, 60.000-ért, — DEAC pálya végénél adó m. magas földszintes többrendbeli lakással oktb átadva 60.000 — Jókai u. többrendbeli 130.000 — Hajdúnánáson beköltözhető 6 szobás mellékhelyiségekből álló családi ház 75.000 - H.-Böszörmény központon beköltözhető 3 szobás 23.000 — Józsai állomásnál egy szoba, konyha, kamara külön mosóház, baromfi sertés ól, gyümölcsös 618 öl 22.000 — K. Tóth u. 3x1 szoba, konyhás, pince 380 öl gyümölcsös 25 ezer — Jogfolytonos jómenetelü vendéglő lakással, felszereléssel azonnal átadó. — Kassa útnál 300 öles telek — Harsányi Gusztáv utcán több telek gyümölcsös. 40—450

Apróhirdetések haszna háborus időkben

Venni és eladni mindent a legjobban lehet a „DEBRECZEN“ apróhirdetései után

A mai rendkívüli időkben igen jól lehet felhasználni az apróhirdetéseket mindenféle adás-vétel lebonyolítására. Az anyag- és áruhiány miatt nem lehet új dolgokat beszerezni, így mind többen kénytelenek használt tárgyakat és dolgokat beszerezni. És sok esetben a jó állapotban levő használt tárgy vagy ruházati cikk stb. még jobb, mint a mai „műrostos“, vagy egyéb háborús pótanyagból készült áru.

Viszont akinek eladnivalója van, most jó áron és könnyen értékesítheti azokat az apróhirdetés révén. Rájött erre a nagyközönség és él is ezzel a lehetőséggel. Havonta többezer vételi és eladási apróhirdetés jelenik meg a „Debreczen“-ben. Mi pedig a közönség könnyebb tájékozódása céljából úgy osztottuk be rovatainkat, hogy az eladás és vétel minden ágazatára kiterjedjenek a rovataink. Így: Ingóságeladás vegyes — Ékszer arany, ezüst — Autó, motor, kerékpár, gép — Gyermekkocsi — Rádió — Hangszer — Bútor Tüzelőanyag — Kályha — Fényképezőgép — Gazdasági eszköz — Használt ruha, cipő —Építési anyag — Gazdasági termény — Eladó állat — Fegyver Ingóságvétel vegyes — Élelmiszer, ital — rovatok állnak a közönség rendelkezésére.

Mindent megtalál, mindenre talál vevőt a „Debreczen“ apróhirdetései révén. A lebonyolítás nagyon egyszerű, aránylag olcsó és gyors eredményt hoz. Egy apróhirdetést tesz közzé és vevőt talál eladó dolgaira. Felesleges például a zsibogóba kiküldeni eladó tárgyait, vagy oda kijárni valami szükségelt holmiért; a „Debreczen“ apróhirdetései révén mindent megtalál, az eladó pedig vevőre talál. Ugyanez áll a vétel és eladás minden vonatkozására.

Tehát ne feledje: venni és eladni legjobban lehet a „Debreczen“ apróhirdetései útján!

Mert a „Debreczen“ apróhirdetései eredményesek!

Mert a „Debreczen“ apróhirdetéseit tízezrek olvassák!

Patay Ferenc
OFB engedélyes hirdetései, József kir. herceg u 8. sz. Telefon: 30-99.

Belvárosban jövedelmező ház nagy udvarral 70 ezer pengő. — Meteor mozgó közelében utcai három szobás, udvari 2 szobás lakással, istállóval, örökösök sürgősen olcsón eladják. — Gázgyár közelében 2x1 szobás konyhás, gyümölcsössel 15.000 P. — Kishegyesi út elején több lakásos ház nagy udvarral. — Nyilastelepi autóbusz megállónál 2 szoba konyhás családi ház 400 öles telekkel 15.000 P — Andrássy úton 1000 öles gyümölcsös. — Bodán 665 öles termő szőlő. — Haláp szélén, az Ujlétai út mellett barna homok föld kitünő tanyaépületekkel 47 hold 10 holdas parcellákban is vehető. Vámospércsi határban állomás közelében 5 magyar hold tanyával 10 ezer pengő. 40—446

Samu János
ingatlanforgalmi irodájának hirdetése.

Iroda Deák Ferenc u. 7.

Eladó ingatlanok. Házak: Erzsébet u. 69. 32.000. — Budai Ézsaiás utca 32. 30.000 — Harsányi Gusztáv u. 9. 30 ezer — Törvényszék szomszédságában nyolc lakásos bérház 150 000. — Gerébi telepen három szobás szép magas ház téglaépület 11.500 — Horthy Miklós út szomszédságában kisebb villa 500 négyszögöl területtel. Szoboszlón eladó ház és 316 négyszögöl villatelek. — Eladó földek: Biharban 11 és 9 hold. Kabán 5 hold. Hajdúban 140, 300, Hevesben 300, Szatmármegyében 320. Kabán 2 hold. 40—640

Czeglédy József
Eladó ingatlanok: ingatlanforgalmi irodája, Kálvin-tér 9. sz. telefon: 23-55.

Eladók Simonyi útnál négy szobás adómentes terraszosz, komfortos villa, több, kisebb, nagyobb családi és bérházak, kislakások 10—40 ezerig, házhelyek, prima tanyás földek 12, 20 45, 60, 100, 140, 230 kholdasok, 70, 90 kat. holdas bérlet, kérem irodámat bizalommal felkeresni. 40—648

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

400—500 négyszögöles gyümölcsöst vennék, — Cim: Batthyány u. 20. keresztépület. 38—627

VENNÉK 4—6 szobás beköltözhető komfortos úri villát, vagy családi házat belvárosban vagy villanegyedben. Ajánlatot kérek dr. Haecker Ervin névre, Központi Egyetem portásához. 38—386

TANYÁSFÖLDET, 2—5 holdig veszek, közel a városhoz. Ajánlatokat telefon: 39—63, vagy cim a kiadóban 38-1615

INGATLANCSERE

KETTŐ szoba, konyha, kamara, pince, villanyvilágítás, Kösey u. 4. elcserélném, esetleg szőlővel, ráfizetéssel is, Felvilágosítást Szabó Kálmán u. 57. 39—273

UNGVÁRON központban két lakásos adómentes házamat elcserélném debreceniért, vagy lakást cserélnék, cí makiadóban. 39—512

ELADÓ HÁZ

ROTHERMERE u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Pap ügyvédeknél. Iparkamara. 17—466 vv.

MIKEPÉRCSI úti 42. sz. ház eladó. Értekezni Hajnal u bérház, A. I em. 16. 17—1554

ELADÓ Csap 39. ház, több beköltözhető fürdőszobás lakássa. 17-616

ELADÓ sürgösen 500 négyszögölü ház, áll egy szoba, konyhás és két udvarra nyiló lakásból, Csapókert Kinizsi u. 96. 17—435

JÓMENETELÜ füszer üzletes ház, nagy telekkel, elköltözés miatt locsón eladó. Cím a kiadóban. 17—775

ELADÓ családi ház, gyümölcsössel a városban. Nagy Pál u. 9. 17—245

ELADÓ Nyiregyházi u. 3. nagy kertes ház Kassa út végén, villamoshoz 3 prcre. 17—503

JÖVEDELMEZŐ több lakásos ház központban eladó, cím Pacsirta-u 27 17—571

ELADÓ Görbe-utca 15. sz. ház. 17—566

CSALÁDIHÁZ beköltözhető lakással két szoba melékhelyiség, gyümölcsössel eladó, Jósika 6 17—578

ELADÓ ház Borza-telep Szép-u. 27. 2—1 szoba konyha 304. négyszögöl telekkel, Beköltözhető lakással. 17—541

KÉTSZOBÁS kertes lakást háromévi bérfizetés mellett, íróasztal, varrógép eladó, cím a kiadóban. 17—556

KASSA-UTI villamosnál adómentes, azonnal beköltözhető egyszobás családiház, mellékhelyiséggel, 350 öl termő szőlővel, gyümölcsössel 12 ezer 50, Nagy ingatlaniordában, Csapó-u. 27. 17—509

ELADÓ egy szoba konyha 340 négyszögöl telekkel 8000 ért Erdei-ucca 1., Mikepércsi-uti Rokkanttelep. 17—516

KÖZPONTBAN gazdálkodónak igen alkalmas nagytelkü kertes nagy családi ház 80.000 ért eladó. Cím a kiadóban. 17—552

ELADÓ ház kerttel gazdálkodónak is alkalmas István-út 3. 17—575

ELADÓ ház Kassa-úton 35.000 P Balázs Andor Rákos Jenö-u. 5. 17—601

ELADÓ ház Püspökladány Mikeskelemen-u. 22.. érdeklödni: Nyi-u. 36. sz. 17—600

NAGYSZALONTA u. 33. jómenetelü füszerüzlettel, trafikkal, egy szoba, kanyhával, 300 öl kerttel, azonnal beköltözhető sürgösen eladó 10,000 pengöért Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 27. 17—637

WOLAFFKA telep, Wolaffka u. 25. egy szoba, konyha, spájz, téglaépület, beköltözhető lakással sürgösen eladó. 17—652

FŐUTVONALON sarokház jó forgalmú italméréssel és több üzlettel. Hatszáz négyszögöl szőlő a Bodán eladó. Apafi u. 139. 17—1630

ELADÓ 2 szobás, fürdö előszobás, nagy kertes ház, Mák u. 26. 17-1632

ELADÓ 2 szoba, előtér, konyha, mosókonyha, — Kuruc u. 39. 17—652

ELADÓ 2 szobás családi ház, nagy kerttel, vagyonmegosztás miatt Hétvezér 53. 17—1678

SÜRGÖSEN eladó Apponyi utca 22. sz. ház 1 szoba, konyha és két udvarra nyiló 450 négyszögöl földdel. — Sürgösen eladó Báthori utca 6. sz. kis hold puszta telek. Értekezni Apponyi utca 22. sz. 17—1704

ISTVÁN út 14. számú ház eladó. Gazdálkodónak alkalmas. 17—1605

BELVÁROSBAN 1×3 sz. beköltözhető 1×1 sz ház eladó. Cím a kiadóban. 17—1741

ELADÓ kis ház 150 négyszögöl kvadrát föld del. gyümölcsös, 80000, pengöért. Beköltözhető. Szeremlei u. 37. 17—676

ELADÓ ház egy szoba konyhás. Szekfü-u. 39. 17—603

HERCEG u. 4. számú ház, gyümölcsöskerttel jutányosan eladó. Értekezni Keleti sor 15. 17—1754

ELADÓ kettő szoba, fürdőszoba, előszoba, konyha és kamarából álló ház 600 négyszögöl telekkel. Báthori u. 48. sz 17—1718

FORGALMAS helyen, üzletes háznak negyedrésze eladó. Csapó u. 73. szám. 17—678

ELADÓ Vágóhíd u. 20. sz. ház. Értekezni lehet Kertész u. 5. 17—683

ELADÓ HÁZHELY

ELADÓ 500 négyszögöl gyümölcsös telek Báthory-u. 4. 16—517

ELADÓ Andrássy-úton 400 négyszögöl telek, értekezni 9—11-ig, Vilmos császár krt. 74. szám. 16—599

FÖLDBÉRLET

TIZENNYOLC és fél hold föld Ondódon kiadó Értekezni dr Háló Tibor ügyvédnél, József kir. herceg u. 7. 23—467

HAJDUSZOVÁTTÓL 2 kilométernyire, a derecskei kövesút mellett, 21 hold tanyás, részben búzatermő föld bérbeadó. Csakis tőkével rendelkező, hivatásos gazdálkodónak. Értekezni Domokos u. 18. Debrecenben. 23—339

FÖLDET keresek bérletbe vagy felesbe 10—30 holdig októberre, lehetőleg Csere, Fancsika vagy Haláp részen. Cim Tóth. Létai ut 57. 23—490

HAJDUSZOVÁTI határban 70 hold tanyás birtok kiadó, Mester 27. 3. ajtó. 23—565

HASZONBÉRBEADÓ Zeleméren 110 kat. hold homok birtok, tanyával. Érdeklödés: dr Baltazár Dezsöné Bikabérház és Kolozsváry Lászlóné, Kálvin-tér 8. 23—626

KIADÓ Nagycserén 48 hold tanyásföld. Értekezni: Veres u. 30. 23—1627

NEGYVENÖT hold földVérvölgyön, 45 Szovát alatt jó fekete tanyásföldek kiadók. Szapanos u. 19. sz. 23—1661

TIZ holdas gyümölcsöskert a Kerekestelepen haszonbérbe adó. Tájékoztat csáthi Szabó János, Miklós u. 2. 23—1724

KIADÓ Ebesen 30 hold föld, haszonbérbe. Értekezni lehet Kertész u 5. 23—682

KIADÓ négy évre terméssel gyümölcsös, veteményes, vikendházzal 340 négyszögöl villatelek. Simonyi úton. Bordán Meszena u. 9. 23—658

ELADÓ FÖLD

BOCSKAYKERTI szőlő épületekkel, több részben is eladó. Érdeklödni: Teleki u. 28. 15—443

HÁROM hold föld családi házzal Borzán Gáspár-u. 16. alatt eladó (Közvágóhíd mögött). 15—555

HÁROM hold I. osztályú fekete föld a kabai állomás mellett eladó. Kataszteri jövedelme húsz korona, bére négy mázsa búza holdanként, ára 15.000 pengő. Miklós utca 33. iroda. 15—1730

NAGYJÖVEDELMŰ összkomfortos beköltözhető ház, ugyanott 42 kat. hold tanyásbirtok olcsón eladók. Jókai u 22. szám. 15—629

BELLEGELÖN 2 és fél hold föld eladó az acsádi úthoz közel, értekezni lehet Nagycsere 2. 15—526

ELADÓ 2 hold 365 négy szögöl prima szántóföld Varga ügyvéd, Szappanos-u. 3. 15—536

ELADÓ Alsójózsán 300 négyszögöl gyümölcsös szőlő. Értekezni Debrecen, István út 36. 15—654

ELADÓ ÁLLAT

MAGYAR ökör egy pár, 8 éves, eladó. Cím a kiadóban. 14—410

BELGA anyanyúlak eladók, Komlóssy út 17 B. 14—417

CSINCSILLA nyúlak kaphatók. Poroszlay ut 20. 14—440

NEGYVENNYOLC drb törzskönyvezett angóra ketreccel és két személyes villany meghajtású hanö eladó, Tócóskert, Nemes-utca 14. 14—576

ELADÓ egyéves, fehér, magyar házőrző kutya. Ember Pál-utca 10. 14—518

MALACOK eladók Böszörményi-út 59, kovács mühely. 14—594

MANGALICA malac 5 hónapos olcsón eladó György-u. 40. Gerébi-telep. 14—592

BELGA anya- és süldönyulak, csincsillasüldök, angóra anyák fiókákkal olcsón eladók, György-u. 40. sz. Gerébi-telep. 14—591

ANGÓRA nyulak mindenféle nagyságban és ketrec eladók Munkás-u 11. sz. 14—583

ELADÓ lábbalhajtós eszterga és vésők, agyfúrók, kasztrált angora nyulak és anyák fiával. Eötvös 26. 14—614

EGY fejös kecske fiával eladó. Király Ferenc u. 14. 14—617

FIATAL angora nyulak eladók. Kincseshegyi óvodába. Megtekinthető reggel 10-ig. 14—620

NYOLC darab másféléves koca süldö eladó. Értekezni lehet 19-én 15—16 óra között. Munkás u. 3. sz. 14—645

ANGORA, belga süldök és anyák eladók. Köleséry Sámuel u 26. 14—643

KUTFURÁST új csövek kel, kútjavítást felelösséggel vállal Szeitler kútfúrómester. Kemény fa kútrámák kaphatók. Csemete u. 20. 14--1614

GADÁLKODÓK 8 drb 20 kiló körüli mangalica sertés eladó. Komlóssy út 22. sz. 14—651

EGY jó tejelő riska tehén van eladó. Olajütő 49. sz Szabó. 14—1626

ELADÓ mangalica koca hat fiával, István út 31-C. 14—1603

FAJTISZTA angora süldök, bakok, eladók. Nyilastelep, Kemény u. 11 sz. 14—1611

HÉT kas méh eladó. Teleki utca 63. jobbra 3-ik ajtó. 14—1748

ANGORA nyulak és gáz rezsó eladó. Bundi u. 2. 14—685

ELADÓ belga óriási anya nyulak ketreccel együtt. Dorottya utca 3. Hatvanutcai kert. 14—1769

FAJKECSKE, napi 4—5 liter tejhozamú, jutányosan eladó. Kút u. 62. 14—1736

Szerkesztésért felelös: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelös: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelös nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY